

Kričič

Časopis javnega zavoda RTV Slovenija • leto 48 • številka 1 • december 2019 • poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Prvošolci

vsebina

- 4 Intervju: Novi šef dirigent Simfoničnega orkestra RTV Slovenija Rossen Milanov
- 7 Sedemdeset let Radia Koper/Capodistria
- 8 Simona Habič: Varstvo osebnih podatkov
- 12 Marko Brecelj prejemnik nagrade Franeta Milčinskega – Ježka 2019
- 13 Programski projekti
- 24 Priznanja RTV Slovenija za leto 2018
- 28 Naša leta: Vojko Frelih
- 32 Vanda Šega: Preprečevanje mobinga na delovnem mestu
- 35 Radio Maribor v skrbi za živali
- 38 Nagrade in priznanja mednarodnih in domačih javnosti RTV-jevcem v letu 2019
- 41 Spominsko obeležje ob obletnici raketiranja RTV-oddajnikov v OC Domžale
- 42 Prenova portala Dostopno.si

KRIČAČ je interni časopis javnega zavoda RTV Slovenija

Ustanovitelj in izdajatelj RTV Slovenija, Ljubljana, Kolodvorska 2, 1550 Ljubljana

Telefon: 01 475 25 30 e-naslov: kricac@rtvslo.si

Interni časopis Kričáč uredila: Služba za komuniciranje RTV SLO
Uredniški odbor: Natalija Gorščak, Matej Praprotnik, Katarina Jakopič, Irena Lesjak, Bojan Ramšak, Sabina Francek Ivovič, Stanislav Kocutar, Darja Slokan.

Prelom: Ma3ca, Trzin

Tisk: Tiskarna Cicero, Ljubljana, naklada 2000 izvodov
Rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevkov ne lektoriramo.
Redakcija smo zaključili 31.12.2019

Fotografija na naslovnici: Nik Škrlec, 25 let oddaje Male sive celice

Avtor fotografije na naslovnici: Adrian Pregelj

RTV, kdo bo tebe ljubil (2. 1.1)

Pogost je rek, da ko se zaprejo ena vrata, se odprejo druga. Seveda se v življenju vedno znova zapirajo vrata in odpirajo nova, vendar se ob tem zastavlja vprašanje, kaj je za vrati – tistimi, ki so se zaprla in tistimi, ki se odpirajo. Zakaj tak uvod? Ker so se z odstopom premiera Marjana Šarca zaprla vrata, ki so obetala, da bo RTV Slovenija prišla do dolgoročno vzdržnega financiranja. Z delom je namreč začela medresorska komisija, ki naj bi pripravila spremembe zakona o RTV v delu, ki se nanaša na financiranje. Nismo še prišli do rešitev, morda bolj do izzivov, ki bi jih bilo potrebno artikulirati. A smo se z odstopom znova znašli tam, kjer smo bili lani. Morda še kakšen korak zadaj, saj se zastavlja vprašanje, kdaj bodo pisarne na Maistrovi ulici in Gregorčičevi ulici zasedli novi obrazi in kako hitro se bodo uspeli seznaniti z izzivi RTV SLO.

Mi pa medtem še naprej zagotavljamo dobro poslušane in spremljane radijske, televizijske in spletne vsebine na vseh z zakonom predpisanih programih. In to navkljub omejenim sredstvom. Lani smo za produkcijo vseh oddaj porabili 3,2 mio evrov rezerv. To je 2,1 mio več kot leta 2018.

Zmotno je prepričanje, da je problem RTV Slovenija v prevelikih stroških dela. Res je, da ti naraščajo, ker stroški plač pač naraščajo – tudi zaradi dogovorov med Vlado RS in sindikati javnega sektorja. Od leta 2012 so se povprečne letne plače v javnem sektorju dvignile za 15,7 %, na RTV pa samo za 8 %. RTV v letu 2019 v primerjavi z letom 2012 ni imela 1,7 mio prihodkov iz dividend in obresti iz naložbe, niti 6,7 mio evrov, ki jih je tedaj dobil s prodajo delnic. Skupaj smo torej imeli 8,4 mio evrov manj kot pred sedmimi leti. Če upoštevamo, da tega leta RTV (še) ni zmanjšala prihodkov za 1,7 mio evrov za podporo filmom, potem je jasno, da moramo samo zaradi tega poslovati s skoraj 10,1 mio evra manj pred leti. Prihodki so namreč ostali praktično enaki.

Ker smo število zaposlenih in stalnih sodelavcev že znižali z več kot 2.500 na 2.250, ne ostaja niti več veliko prostora za prihranke ob nadaljnjem zmanjševanju števila zaposlenih. Seveda bi se dalo število še občutno zmanjšati, če bi želeli v Sloveniji javni servis na nivoju Slovaške, Malte ali Cipra. Ali pa Srbije, Bosne, Črne gore ... Pa si to res kdo želi?

Tako bo nova koalicija, hočeš, nočeš, soočena z ustavnim izzivom zagotovitve sredstev za stabilno poslovanje. Vse od leta 2005 so vlade lahko določale višino RTV-prispevka, ki pa ni bila zadostna, da bi pokrila vse stroške delovanja programov. A zakaj obremenjevati državljane, če pa je imela RTV SLO denar iz neverjetno posrečenega vlaganja v mednarodno organizacijo EUTELSAT IGO. Sedaj RTV te rezerve skoraj nima več. Tudi racionalizacije, ki jih izvajamo, kmalu ne bodo več zadoščale. Časa je sorazmerno malo, za predvideno spremembo zakona o RTV zagotovo premalo.

Vendar, kjer je volja je tudi pot! Še vedno lahko vlada do avgusta poveča prispevek za leto 2021 (za največ 10 %). Še vedno se lahko v proračunu za 2021 zagotovi del denarja, ki ga mora RTV nameniti za delovanje z ustavo in zakoni določenih manjšinskih programov. Čas je tudi, da država pokrije stroške arhiviranja, morda tudi pomaga pri zagotavljanju podpore ustvarjanju in postvarjanju na področju glasbe. RTV Slovenija tudi ne zmore več nositi vseh bremen zagotavljanja dostopnosti svojih programov.

Verjamem, da ga ni politika, ki naših naporov, ki smo jih do sedaj vložili, ne bi prepoznal. Kot tudi nujnosti nacionalne RTV v časih, ko se medijska krajina – tudi zaradi tehnološkega razvoja – dramatično spreminja.

Čprav obstajajo izjeme, imamo kopico ljudi, ki predano delajo. Zaposleni in vodstvo bomo svojo nalogo izpolnili, močno verjamem, da bodo tudi ustanovitelj oziroma politiki razumeli pomen in poslanstvo nacionalne radiotelevizije.

¹ Prvi prispevek s tem naslovom sem objavil leta 2013, drugega pa v Delu, 7. 9. 2019

Igor Kadunc, MBA
generalni direktor

Novi šef dirigent Simfoničnega orkestra RTV Slovenija je **Rossen Milanov**

Z dirigentskega odra Simfoničnega orkestra RTV Slovenija se je po dolгих letih skupnega ustvarjanja poslovil En Šao. V novo sezono je sestav vstopil pod taktirko ameriškega dirigenta in skladatelja bolgarskih korenin Rossena Milanova.

Milanov pravi, da je počaščen in zelo navdušen, da ima priložnost biti del umetniške poti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija s katerim sodeluje od leta 2006. "Na tej poti se veselim ne le nadaljevanja tradicije tega čudovitega orkestra, ampak tudi iskanja novih načinov, kako narediti orkester pomemben za več ljudi v Sloveniji. To vključuje nove, inovativne pristope k izvedbi koncertov, razpršenost programa ter osredotočanje na glasbenike ter slovensko kulturo na splošno," pravi dirigent.

Rossen Milanov sodeluje s številnimi mednarodno uveljavljenimi orkestri in glasbeniki. Je dirigent simfoničnih orkestrov iz Columbusa, Chautauque, Princetona in Asturije. Rodil se je v Bolgariji, vendar pa že več kot 30 let živi v ZDA. Študiral je na Curtisovem inštitutu za glasbo ter na univerzi Juilliard. Sodeluje in nastopa s številnimi mednarodno uveljavljenimi orkestri in glasbeniki.

Gospod Milanov, nam lahko opišete svoj prvi stik z glasbo?

Glasbo imam rad že od malih nog. Starši so kupovali male plošče z bolgar-

skimi pop pesmimi, ki sem se jih v trenutku naučil na pamet in jih naslednji večer zapel pred vso družino. Nekega dne so nas obiskali gostje in mi podarili posnetek prvega klavirskega koncerta Čajkovskega. Izvajal ga je Svjatoslav Rihter. Mislim, da sem tedaj prvič slišal klasično glasbo. Popolnoma me je prevzela.

Nam lahko poveste kaj več o svojem odraščanju v Bolgariji?

Bil sem običajen otrok. Moji starši niso bili glasbeniki. Ljubezen do petja me je pripeljala do Otroškega zbora bolgarske radiotelevizije. Postal sem član te znane skupine ter z njo nastopal in gostoval po vsem svetu. Do svojega 12. leta sem obiskal pet celin. Začel sem tudi igrati violino in klavir ter obiskovati pouk glasbene teorije. Mama naju je z bratom pogosto peljala na simfonične in operne koncerte. Na ta leta imam prekrasne spomine.

Bolgarija in Slovenija (kot del nekdanje Jugoslavije) sta bili sosedji. Ali med tema državama danes vidite kakšne podobnosti?

Menim, da naše podobnosti izhajajo iz skupnih slovanskih korenin in sorodnosti naših jezikov. Ko sem odrasčal v Sofiji, smo lahko gledali jugoslovansko televizijo. Ljubezen do glasbe in čustveni naboj prebivalcev obeh držav sta po mojem mnenju zelo podobna.

Trenutno ste dirigent simfoničnih orkestrov iz Columbusa, Chautauque, Princetona in španske Asturije. V sezoni 2019/20 ste prevzeli tudi vlogo dirigenta Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. V enem izmed intervjujev ste dejali, da ste zelo organizirani. Ali lahko našim bralcem opišete svoj običajni mesec?

Običajno sem vsak teden nekje drugje. Pripravljam partiture skladb, ki jih moram dirigirati, poleg tega pa je veliko mojega dela povsem administrativnega – načrtovanje prihodnjih sezon, raziskovanje repertoarja, spremljanje avdicij za soliste, sestanki delavcev in odborov, konferenčni klici in dopisovanje po e-pošti, česar je res veliko. S sodobno tehnologijo je mogoče storiti ogromno.

Iz vaših intervjujev je mogoče sklepati, da ste se pevski karieri zelo težko odrekli. Ali to drži?

Kot otrok sem izjemno rad pel, saj mi je to omogočalo druženje s številnimi enako mislečimi vrstniki. Obenem sem s petjem spoznal, kako mogočna in univerzalna je lahko glasba. Ko sem izgubil svoj deški glas, mi je prijatelj svetoval, naj se naučim igrati kako pihalo. V zvoku oboe sem našel nekaj, kar me je spominjalo na glas, kakršnega sem nekoč imel.

Ko se vam je glas spremenil in ste nehali peti v zboru, ste se odločili za oboe. Instrument, ki ga igra gospa Maja Kojc, umetniška vodja našega simfoničnega orkestra. Ali je vajino sodelovanje zato lažje?

Zelo dobro sodelujeva. Oboisti so včasih rahlo introvertirani, a mislim, da so globoko v sebi zelo strastni in predani odličnosti. To sta odliki, ki ju imam rad in ju cenim pri Maji.

Kdaj ste se dokončno odločili za glasbeno kariero?

Vedno sem vedel, da bo v mojem življenju veliko glasbe, uradno pa sem se za glasbeni poklic odločil pri 15 letih.

Verjetno je izvrstne glasbenike mogoče najti po vsem svetu. Katere so glavne razlike med orkestri?

Res je. Po vsem svetu najdemo odlične glasbenike in vedno znova me preseaneča, kako podobni smo si, ne glede na to, ali živimo v Aziji, Evropi ali Ameriki. Orkestri imajo svoje glasbene običaje, ki se v večini primerov oblikujejo več let. Vsak orkester do neke mere zaznamujejo dirigenti, ki so ga vodili, in dvorana, v kateri nastopa. Med orkestri so še druge razlike; lahko so ekonomske oz. so odvisne od tega, kdo orkester finančno podpira. V ZDA so orkestri močno odvisni od donacij posameznikov in podjetij. Evropa ima drugačen model, ki pretežno temelji na finančni podpori države.

Tako glasbenike kot tudi poslušalce izjemno spoštujete. Slišala sem, da ste na enem izmed koncertov izbiro nekaterih skladb prepustili prav poslušalcem. Zakaj je za vas interakcija z njimi tako zelo pomembna?

Poslušalci so zame zelo pomembni. Mislim, da bo eden izmed glavnih izzivov za orkestre v naslednjih 20 letih vzgajanje prihodnjih poslušalcev simfonične

glasbe. Prepričan sem, da bolj ko poslušalce vključimo v ustvarjalni dialog, bolj bodo cenili izkušnjo glasbenega dogodka. To je mogoče doseči ne le z govorjenjem na odru, temveč tudi s številnimi zavestnimi odločitvami o predstavitvi, stiku z obiskovalci in dostopnosti umetnikov ter s spoštovanjem talenta vsakega posameznega glasbenika v orkestru.

Zanimате se za novosti in drugačne pristope. Česa se lahko veselimo v prihodnjih sezonah?

Možnosti so:

- različne nove zasnove koncertov;
- kratki festivali, ki se tematsko osredotočajo na določeno zamisel, prostor ali izkušnjo;
- koncerti, dostopni širšemu krogu ljudi, ki z neposrednimi prikazi podrobneje osvetlijo zgodovinski kontekst nekega dela in so namenjeni tistim, ki si želijo še bolje razumeti veliki orkestrski repertoar;
- poučni prikazi za otroke, pa tudi za odrasle;
- dogodki pred koncerti in po njih, ki so edinstvena priložnost za družbeno interakcijo in ustvarjalne razprave;
- osredotočanje na glasbo našega časa, s posebnim poudarkom na slovenski glasbi;
- delavnice za ustvarjalce nastajajočih glasbenih kompozicij
- sodelovanje med različnimi oblikami umetnosti.

Seveda bo več podrobnosti na voljo ob predstavitvi koncertne sezone 2019/20.

Katere so vaše prednostne naloge pri delu s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija?

Moja prednostna naloga je ustvariti enega najboljših orkestrov v Evropi. Vesselim se pogovora o tem, kaj lahko naredimo za slovensko javnost, in raziskovanja vseh imenitnih priložnosti, ki jih orkestru ponuja povezava s slovensko radiotelevizijo. Tu deluje ogromno ustvarjalnih ljudi, s katerimi bi si želel ustvariti dialog za iskanje najbolj smiselne načina za promocijo slovenskih kulturnih vrednot, povečanje vloge orkestra in izražanje naše predanosti najboljši simfonični glasbi – stari in novi. Želim si tudi izboljšati ozaveščenost o pomembni vlogi, ki jo imajo člani orkestra v naši družbi kot umetniki, učitelji in ustvarjalci.

Veliko potujete, sodelujete z različnimi glasbeniki po vsem svetu ... Kje je za vas dom?

Trenutno je moj dom Filadelfija v ZDA. Posebno mesto v mojem srcu pa vedno zaseda moj rojstni kraj, Sofija.

Glede na vaš izvor, izobrazbo in desetletja dirigentskih izkušenj v različnih orkestrih me zanima, kakšen je po vašem mnenju izvrsten dirigent.

Idealen dirigent bi moral biti predvsem predan služenju glasbi; zavzemati bi se moral za skladatelje, glasbenike bi moral voditi in jim zagotoviti ustvarjalno delovno vzdušje, da bi bili njihovi nastopi čim boljši, obenem pa bi moral glasbo kot živo obliko umetnosti predstaviti čim širšemu krogu poslušalcev, tudi v izobraževalnih ustanovah in posameznih skupnostih.

Sodelujete z glasbeniki z vsega sveta. Kaj jim je skupno?

Glasbeniki vedno stremijo k popolnosti. Želijo si biti čarobni vezni člen med glasbo, ki je minljiva, in poslušalci. Njihovo vsakdanje življenje napolnjuje ogromno ustvarjalne energije.

Eden izmed najzanimivejših izzivov pri vašem delu je gotovo usklajevanje ustvarjalnih prispevkov velikega števila glasbenikov. Kako poteka skupinsko delo z njimi?

Moje delo se bistveno ne razlikuje od dela trenerja v velikem nogometnem moštvu. Imam svoje igralce in poskrbeti moram, da med seboj komunicirajo, znati moram predvidevati in se izkazati pri velikih solih, ko je to potrebno. Ne nazadnje pa moram glasbenike spodbujati, da iz sebe iztisnejo kar največ – ne le za poslušalce, temveč tudi za sodelavce, s katerimi vsak dan delajo.

Kako posredujete svoje zamisli o neki skladbi?

Pri opisovanju občutkov, konteksta ali barve rad uporabljam številne metafore. Seveda pa je neizogibna tudi neverbalna komunikacija z rokami in očmi.

Ali kateri glasbeniki poskušajo prevladati nad drugimi?

Orkester je kot naša družba – v njem je veliko različnih ljudi. Pomembna razlika je v tem, da na odru naš ego izgine in da lahko vso svojo energijo usmerimo v doseganje enega samega cilja – odličnega nastopa. Gre za čudežno preobrazbo!

Ali glasbenike žene želja po tem, da sledijo zamislim skladatelja?

Mislim, da ja. Smo prevodniki skladateljevih idej; vse življenje se učimo, kako glasbeni tekst vsrkati in ga v svojem nastopu oživiti.

Ker na klasično glasbo pogosto gledamo kot na zelo konservativno, pri mladih poslušalcih za to zvrst glasbe velikokrat primanjkuje zanimanja. Zdi se, da se tudi naš orkester spopada s to težavo. Verjetno imate idejo, kako h klasični glasbi pritegniti več mladih ...

Z izvajanjem ne le glasbe preteklosti, temveč tudi glasbe našega časa. Zelo pomembno je, da glasbo popeljemo v območja nepričakovanega in tako s poslušalci vzpostavimo manj uraden odnos. Mladi nenehno poslušajo novo glasbo, tega se samo ne zavedajo vedno. Nova glasba je povsod okoli nas – v filmskih glasbenih predlogah, pop pesmih, videoigrah ...

Poslušate tudi kako sodobno zvrst glasbe? Morda pop ali rok?

Rad poslušam pesmi Stinga in Petra Gabriela, pa tudi tradicionalni džez.

Znani ste tudi kot izvrsten kuhar. Ali nam lahko o svoji ljubezni do kuhanja poveste kaj več?

Kuhanje izvira iz moje želje, da ljudem ugodim, ne glede na to, ali gre za poslušanje glasbe ali pa za druženje ob dobri hrani, vinu in pogovoru. Glasba in okus sta zelo čutna. Združevanje zvokov in okusov obožujem. Pogosto ne kuham le za prijatelje, ampak tudi za dobrodelne namene.

Ali ste že poskusili tradicionalno slovensko hrano?

Ja in zelo mi je všeč! Tako skladna je z letnimi časi. V Ljubljani sem že našel nekaj svojih najljubših restavracij. Slovenska vina pa naravnost obožujem.

Vas poleg kuhanja zanima še kaj?

Sem zelo aktiven človek. Rad hodim na pohode, kolesarim, potujem v eksotične kraje, urejam dom ...

Ko pridete v Slovenijo, tu običajno ostnete od tri do pet dni. Kaj takrat, poleg dela z našim orkestrom, še počnete?

Običajno imam avto. Ko ne raziskujem prekrasne Ljubljane, se tako odpravim na enodnevne izlete na deželo, na Jadransko morje ali v hribe – na ogled katere izmed številnih turističnih znamenitosti Slovenije.

Zdi se, da ste vedno nasmejani, da širite izjemno pozitivno energijo. Ste z življenjem, kakršnega živite trenutno, zadovoljni?

Res mislim, da sem zelo vesel človek. Kozarec vedno vidim kot napol poln. Čutim se zelo privilegiranega, da imam v življenju toliko odličnih priložnosti, in kar je najpomembnejše, da me glasba spremlja pri vsem, kar počnem.

**Tekst: Katja Pečaver
foto: Adrian Pregelj
prevredla: Kristina Gregorčič**

Sedmo desetletje z odlično glasbo

70- obletnico sta Radio Koper in Radio Capodistria obeležila z nizom dogodkov, koncertov, projektov med ljudmi.

Dogodki so se vrstili od začetka leta in vse tja do v jeseni, bolj pester in strnjen del praznovanja pa je bil maja, junija in v začetku julija.

Zvesti poslušalci Radia Koper so lahko v petek, 17. maja 2019, spremljali javno radijsko oddajo Glasba po željah v dvorani KS Sveti Anton pri Kopru. Na dogodku, ki je bil prežet z glasbo, so predstavili svežo izdajo pesmarice z notnimi zapisi skladb najbolj znanega primorskega ansambla Ottavia Brajka, ki letos praznuje 50 let aktivnega glasbenega ustvarjanja.

Naslednji dan, v soboto, 18. maja 2019, pa je Radio Koper s svojo terensko ekipo med 8. in 17. uro pripravljala in oddajala program v okviru Pristaniškega dne Luke Koper. Ponovno so poskrbeli za pestro dogajanje na prizorišču, izvedli pa so tudi prav posebno akcijo z naslovom Plastika? Hvala, ne!, v okviru katere so lokalne gostince povabili, naj plastične slamice nadomestijo z biorazgradljivimi. Na Pristaniškem dnevu so se jim pridružili tudi kolegi s TV Koper / Capodistria s svojim režijskim TV-kamionom in ob sodelovanju študentov iz Fakultete za elektrotehniko predstavili delo za kamero, v režiji in montaži.

V petek, 24. maja, so **v avli Osrednje knjižnice Srečka Vilharja v Kopru** odprli razstavo arhivskega gradiva, slik in eksponatov, povezanih z obletnico Radia Koper in Radia Capodistria. Na odprtju so nastopili harmonikarji Glasbene šole Ilirska Bistrica.

V soboto, 25. maja, je bil prvi vrhunec praznovanja 70-letnice delovanja Radia Koper in Radia Capodistria. **Na dvorišču Regionalnega RTV-centra Koper / Capodistria** so organizirali Dan odprtih vrat, kjer so si obiskovalci lahko ogledali radijske in televizijske studije, dobili informacije, kako nastajata radijski in televizijski program, se družili z ustvarjalci in prisluhnili glasbenim poslasticam; koncertu Big banda RTV Slovenija z Aniko Horvat in nastopu ansambla Veseli svatje.

V radijskem programu za italijansko narodno skupnost, na Radiu Capodistria, so 1. junija v sklopu Primorskega poletnega festivala v koprskem gledališču gostili italijanskega kantavtorja Vincica Caposelle. Koncert so predvajali v neposrednem radijskem in video prenosu (na spletni in na FB strani Radia Capodistria). Dogodek so organizirali v sodelovanju z radiotelevizijsko italofonsko skupnostjo in z Italijansko skupnostjo Koper.

V okviru sodelovanja s Primorskim poletnim festivalom je Radio Koper izpeljal poseben projekt. V začetku poletja, 7. julija, so izvedli 1. revijo primorske popularne glasbe kot poklon in hkrati spodbudo razvejani primorski zabavnomglasbeni ustvarjalnosti. Na reviji so nastopili priznani primorski izvajalci, ob spremljavi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pod taktirko Patrika Grebla.

Radio Koper je sodeloval tudi na **glasbenih predavanjih Vinilvečeri na Gradu Kromberk** - projektu Goriškega muzeja in Kud Morgan iz Nove Gorice, kjer ljubitelji glasbe in lastniki vinilov

vrtilo glasbo (izključno z vinilnih plošč) in izvedejo predavanje na poljubno glasbeno temo. Glasbena srečanja so izvedli vsak torek v juliju. Radio Koper je skupaj z organizatorji sooblikoval vseh pet večerov in jih predvajal v živo v radijskem programu. Ubrano in navdušujoče pa je bilo 17. novembra v Areni Bonifika, kjer so Perpetuum Jazzile skupaj z Nino Pušlar poskrbeli za glasbeni spektakel, ki je privabil več kot 1.500 ljudi. »Super so, glasovi so popolni, na svetovnem nivoju. So zelo povezani, in imajo takšne glasove, ki jih gre iskati. Tudi Nina Pušlar je zelo dobra vokalistka,« je po koncertu za Radio Koper povedala obiskovalka koncerta.

Nina Pušlar, ki je svojo glasbeno kariero začela prav na RTV Slovenija (v oddaji Spet doma), je po koncertu s člani skupine Perpetuum Jazzile povedala, da je nastopiti z njimi vedno čudovito. »Ko se oglasi toliko lepih glasov zraven tvoje skladbe, sem res počaščena. Tudi ker so si izbrali pesem Svet je tvoj za svojo, da smo jo lahko odpeli za 70. obletnico Radia Koper.« Ob tem je za Radio Koper povedala, da je 6. septembra izdala svoj šesti album. »Če bom tako dolgo na sceni, kot je Radio Koper, bo verjetno končno število albumov kar veliko. Zelo bom vesela, če bom prišla vsaj do polovice, če ne do 70.«

Koncert je bil eden od številnih dogodkov, s katerimi je Radio Koper letos obeležil sedem desetletij svojega delovanja in ustvarjanja. Prvi dogodek jubilejnega leta je bil organiziran februarja, ko so pripravili javno oddajo Primorski kraji in ljudje, kjer so nastopili številni domači gosti, zaključili pa so ga v petek, 13. decembra, z javno oddajo v dvorani Skala v Pivki.

Prvi primorski radio se je prvič oglašil 24. maja 1949, že dan pozneje pa je stekel redni program. Od leta 1979 programa Radio Koper in Radio Capodistria delujeta vsak s svojo oddajniško mrežo.

Radio Koper sodeluje pri projektih z dolgo tradicijo, med katerimi je tudi izbor **Osebnosti Primorske** in najboljših primorskih športnikov, **Naš športnik**. Vsa leta podpira in ohranja dediščino revije pevskih zborov **Primorska Poje**, sodeluje pa tudi s primorskimi glasbenimi šolami in podpira mlade glasbene talente. »Radio Koper, ki s svojim delovanjem pokriva in povezuje tri države, zagotovo presega meje regionalnega programa. Smo most povezovanja, ki je vzpostavil in razvijal sodelovanje v regiji, in to bomo počeli še naprej, saj se zavedamo pomembnosti prepletanja zgodb in njihovega širjenja na področju, kjer delujemo in kjer nas poslušajo številni,« je ob jubilejnem letu povedal Andrej Šavko, odgovorni urednik Radia Koper.

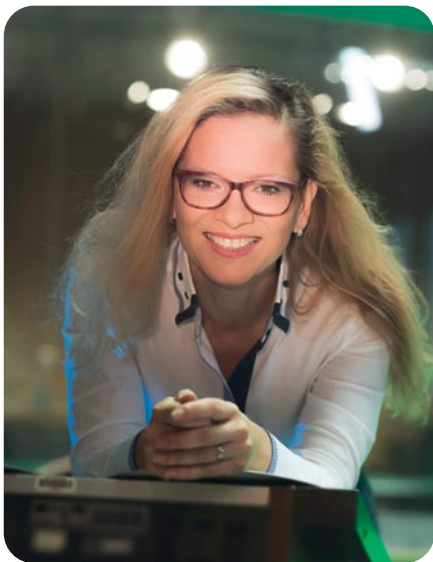
Tekst: Sabrina Povšič Štimec in Mojca Boštele

**Foto: RTV SLO/arhiv RA Koper/
Alan Radin**

Varstvo osebnih podatkov

»Najprej mora vsak pri sebi ozavestiti pomen varstva osebnih podatkov.«

25. maja 2018 je začela veljati Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR). Kaj se skriva za »slavno« kratico, katere uvedba je večini prinesla polne e-poštne nabiralnike sporočil, v katerih so različna podjetja in institucije prosila za strinjanje za hranjenje in obdelavo naših osebnih podatkov? Več o evropski uredbi, ki daje posamezniku večji nadzor nad upravljalci z njegovimi osebnimi podatki, nam je povedala mag. Simona Habič, pooblaščenka za varstvo osebnih podatkov na RTV Slovenija.

O GDPR-ju smo slišali že veliko. Kaj je res tisto, kar moramo vedeti o tej uredbi?

Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov prinaša predvsem veliko novosti za posameznike. Prinaša jim namreč več pravic, z razvojem novih tehnologij pa je bila stara evropska zakonodaja iz leta 1995 tako rekoč zastarela. Z uporabo novih tehnologij se v ozadju odvija dražba za naše podatke. Če povem primer: aplikacije, ki si jih nalagamo na telefon zahtevajo od nas dostop do naših osebnih podatkov in podatkov drugih, ki jih imamo v telefonu, čeprav za dejansko delovanje ali storitev te aplikacije tega ne potrebuje. Tako recimo lastniku neke aplikacije, ponavadi si naložimo tiste brezplačne, dovolimo dostop do telefonskega imenika, fotografij, videoposnetkov, saj je drugače ne moremo niti uporabljati. Tako smo podjetju dali dostop do skoraj vseh

osebnih podatkov v telefonu, in mu tako dali dovoljenje, da jih »proda« naprej, jih trži, tudi npr. fotografije naših otrok. Po novem tega ne smejo več početi, če osebnih podatkov ne potrebujejo za izvedbo določene storitve, če želijo še druge osebne podatke lahko zahtevajo za vsak podatek posebno privolitve (kljukico ob namenu uporabe in dostop do določenih osebnih podatkov, recimo vašega imenika). Še posebej, če so uporabniki otroci, se pravila z novo uredbo še bolj zaostrejejo. Po uvedbi GDPR-ja morajo podjetja, javne institucije, društva, skratka vsi, ki kakorkoli obdelujejo osebne podatke zdaj posameznike tudi ustrezno informirati o tem, katere podatke obdelujejo, s kakšnim namenom, kako jih ščitijo, kakšne so posameznikove pravice, kakšna je politika varstva zasebnosti in podobno. Preden se posameznik torej odloči za prenos aplikacije ali npr. nakup mora biti o vsem tem v jasnem, razumljivem jeziku primerno obveščen. Podjetja tako ne smejo več pogojevati svojih storitev s tem, da jim v zameno damo osebne podatke, niti varstva osebnih podatkov ali pogojevanja ne smejo več zapisati v splošne pogoje. Zavedati se moramo, da »brezplačnih« aplikacij ni. Vedno jih plačamo, pač ne z denarjem, ampak z osebnimi podatki. Ne zavedamo se tudi dovolj, kaj se lahko zgodi, če nekdo pride do naših podatkov, ko ne zaklenemo telefona, ne zaščitimo ustrezno računalnika in lahko tako rekoč nekdo »legalno« zlorabi te podatke. GDPR je tukaj zato, da dvigne to zavest in hkrati poskrbi za dodatno zaščito osebnih podatkov državljanov Evropske unije.

Kako pa je z zakonsko podlago v Sloveniji? Znano je, da Zakon o varstvu osebnih podatkov 2 (ZVOP-2), ki bo poleg Splošne uredbe EU po novem urejal varstvo osebnih podatkov, ni bil sprejet. Kaj to pomeni?

V Sloveniji trenutno veljata Zakon o varstvu osebnih podatkov 1 (ZVOP -1) iz leta 2004 in Splošna uredba hkrati, kar je zelo zapleteno. Splošna uredba velja namreč neposredno, ne glede na to ali je zakon sprejet ali ne. V trenutnih razmerah je tudi za pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov to velik izziv, ker moramo usklajevati rešitve. Hkrati pa za državo velik izziv predstavlja tudi skladnost vse ostale slovenske zakonodaje z uredbo. Trenutno vsi čakamo na sprejetje Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP – 2), saj dodatno ureja tudi videonadzor, ravnanje z osebnimi podatki umrlih in biometrijo.

Očitno smo imeli že pred uredbo zakonodajo, ki je dobro varovala osebne podatke. Zakaj se je potem, če pogledava nekoliko širše, lahko zgodil Facebook oz. t. i. afera "Cambridge Analytica", ko so bili osebni podatki uporabnikov Facebooka in njihovih prijateljev prodani tretjim osebam?

Splošna uredba velja v EU za vse države članice in je nasledila Direktivo o varstvu osebnih podatkov iz leta 1995, tako se je EU končno prilagodila novim tehnologijam. Uredba za razliko od Direktiv neposredno velja v državi članici. Dejansko za njeno izvajanje ne potrebujemo zakona, trenutno pri nas veljata tako Zakon o var-

stvu osebnih podatkov in Uredba hkrati. Tudi druge države izven EU morajo spoštovati Splošno uredbo, kadar za nakup, izvedbo pogodbe ali kako drugače obdelujejo osebne podatke evropskih državljanov. Uredba pa zahteva tudi, da države članice osebne podatke kogarkoli, ki se nahaja v EU obdelujejo v skladu z njo. Upravitelji pa nas morajo tudi ustrezno obvestiti, ko in če izvažajo naše osebne podatke v tretje države ter preveriti ali čez mejo ustrezno zagotavljajo varnost in zaščito. Skratka, zapleteno in obširno.

Se nam torej afeta tipa "Cambridge Analytica" ne more več zgoditi?

Seveda se nam lahko vse zgodi, ne glede na obljube upraviteljev o ustreznem varstvu ali zavarovanju tistih izven EU ali v njej. Prinaša pa uredba poenotenje in zahteva veliko dela. Vemo, da je bil lastnik Facebooka Mark Zuckerberg v zvezi z afero zaslišan pred odboroma ameriškega senata in Evropskim parlamentom. Zagotovo so se med tistimi, katerih podatki so bili zlorabljeni poleg drugih evropskih državljanov znašli tudi Slovenci. Tožbe se že odvijajo v Franciji in Nemčiji, zagotovo bo pravico na sodišču iskal tudi kak naš državljan.

Če se zdaj vrneva na uredbo. Kaj pomeni njena uveljavitev za poslovanje, poslovne procese podjetij, institucij?

Upravitelji podatkov, torej institucije, javni sektor, podjetja, društva, ki so že bila skladna z ZVOP – 1, ki so že spoštovali pravice posameznikov, niso imeli toliko dela z zagotavljanjem skladnosti, kot tisti, ki zakona doslej niso živeli in so imeli interna pravila zgolj napisana na papirju. Dejstvo je, da smo imeli dveletno prehodno obdobje, ko naj bi se upravitelji prilagodili in zagotovili skladnost s splošno uredbo, ne glede na to ali je država sprejela spremembe zakona ali ne. Žal so vsi čakali na zakon. Tisti, ki so bili skladni z zakonom, so le pregledali privolitve za obdelavo osebnih podatkov, zagotovili skladnost z novostmi- pripravili ustrezne pogodbe s pogodbenimi obdelovalci, pregledali politike zasebnosti, uredili pravilnike ipd in jih uskladili z uredbo.

To so ta e-sporočila, ki smo jih množično vsi dobivali okoli 25. maja.

Ja, pa ne vsa upravičeno. Upravitelje je zajela panika in rezultat so zahtevki za privolitve, ki jih niti niso potrebovali. Splošna uredba je zapleten dokument, ki je nastal

jal dolgo časa, mislim, da je bilo vloženih 1999 amandmajev, ogromno je bilo pritiska, tudi npr. Facebooka, lobistov. Pomankljivosti se bodo pokazale s časom in se že kažejo. Pri tem bo ključno, kako bomo uredbo »prenesli« v ZVOP - 2. V nekaterih primerih, kjer po mojem mnenju ni potrebno, namreč določila še bolj zaostrujemo. Tisti, ki so že skladni z zakonom in poznajo varstvo osebnih podatkov morda že zaradi narave njihovega dela, so imeli in imajo manj dela kot tisti, ki nimajo tega znanja. Glede na to, da uredba zavezuje tudi najmanjša podjetja, s. p.-je, društva, so ta morala veliko energije vložiti že v osnovno poznavanje varstva osebnih podatkov. GDPR je namenjen osveščanju, daje več pravic posamezniku in vso odgovornost nalaga upravitelcu podatkov. Kazni so zelo visoke, in sicer 20 milijonov evrov ali 4 odstotke letnega prometa, kar je pač višje. Menim pa, da je GDPR za vsakega upravitelja tudi konkurenčna prednost, priložnost, tudi za RTV Slovenija. »Potrošniki« se bomo namreč vedno bolj odločali za nakup oz. sodelovanje pri ponudniku, ki z našimi osebnimi podatki ravna skrbno in jih ustrezno varuje. Vedno bolj se bomo vsi zavedali pomembnosti varstva osebnih podatkov.

Splošna uredba je od 25. 5. 2018 v veljavi. Je čutiti, da se je neko zavedanje o pomembnosti varovanja osebnih podatkov zvišalo, tudi konkretno znotraj RTV Slovenija?

Kot pooblaščenka za varstvo osebnih podatkov opažam, da so zlasti tisti, ki so se že udeležili osnovnega izobraževanja o varstvu osebnih podatkov in tisti s katerimi smo že delali na skladnosti, nekako dobili občutek o pomenu varstva in zavarovanja osebnih podatkov. Tako bodo to znanje uporabljali tudi pri svojem delu in pogosto me pokličejo za nasvet. Zelo pomembno je, da se dvigne zavedanje o varstvu lastnih osebnih podatkov, podatkov naših otrok in da to prenesemo tudi na delovno mesto. Da spoštujemo osebne podatke drugih, recimo oseb, o katerih odločamo pri opravljanju dela, o sodelavcih in podobno.

Zdaj imamo na RTV Slovenija tudi določene odgovorne osebe, ki so zadolžene za varstvo osebnih podatkov. To pomeni, da so poleg generalnega direktorja in RTV Slovenija kot institucije, odgovorni da vzpostavijo ustrezno organizacijsko procesno varstvo in zavarovanje na IT ravni. Določili bomo tudi skrbnike poslovnih procesov obdelave osebnih podatkov. Le tako lahko zagotovimo skladnost. GDPR

prinaša tudi odgovornost, da bomo Pravilnik o varstvu osebnih podatkov zaposleni živeli, ne da bo samo ležal v nekem predalu. Jeseni bomo sistematično začeli izvajati izobraževanja o varstvu osebnih podatkov in varnostnih politikah, ki bodo del službene obveznosti.

Opažam, da se je strah, neka fama okoli GDPR-ja zdaj umirila. Občutek imam, da so zlasti zaposleni, ki so seznanjeni z osnovami in razumejo materijo, pomirjeni. Tematika jih zanima in želijo vedeti več, kako postopati, na koga se lahko obrnejo za pomoč, kako naj zagotavljajo pravice posameznikov.

Če ostaneva pri RTV Slovenija. S katerimi izzivi se kot pooblaščenka trenutno največ ukvarjate? Katera so tista področja, na katerih se spreminja način dela?

Izzivi pomenijo napredek. Zame je trenutno največji izziv vpeti varstvo osebnih podatkov v sistem, saj je potrebno prilagoditi poslovne procese, spremeniti način dela in vzpostaviti učinkovit sistem skladnosti. To je za RTV priložnost, da prevetri in pregleda poslovne procese in vzpostavi skladnost poslovanja za vsa področja, ne samo za obdelavo osebnih podatkov. Tako bomo bolj učinkoviti, procesi jasni, odgovornosti bolje opredeljene. Način dela se spreminja na vseh področjih, kjer obdelujemo osebne podatke.

RTV Slovenija je zelo velik sistem. Obdelujemo osebne podatke sodelavcev in sodelavk za izplačilo plač, varnosti pri delu, napotitev na pot, načrtovanje dela in podobno. Obdelujemo pa tudi osebne podatke naših uporabnikov: gledalcev, poslušalcev, spletnih uporabnikov, nastopajočih, tudi otrok, ki z nami sodelujejo, pa podatke poslovnih partnerjev in tako naprej. Na tem področju je bilo narejenega že veliko. Potem so tu še zunanji partnerji, ki v našem imenu obdelujejo podatke, s katerimi mi upravljamo in smo za njih odgovorni. V teh primerih je potrebno varstvo osebnih podatkov posebej določiti v pogodbah z njimi. Skratka, ključno je, da postavimo sistem, določimo odgovornosti in ljudi ozavešimo.

Splošna uredba posebej ureja tudi varstvo osebnih podatkov občutljivih skupin: recimo podatke zaposlenih glede zdravstvenega stanja, članstva v sindikatu in osebnih podatkov otrok. Za obdelavo osebnih podatkov otrok, ki recimo sodelujejo v oddajah, otrok, ki so v naših zbiorih, otrok zaposlenih, ki se udeležijo prireditve, recimo pridejo na dedka Mrza

potrebujemo izrecna privolitve, to pomeni, da mora biti podpisana s strani nosilca starševske odgovornosti.

Pomembno je, da vsi zaposleni pri sebi razmislimo, kakšen je poslovni proces, od kod podatki pridejo, kako potujejo, kdo ima v njih vpogled, na kakšen način se obdelujejo, koliko časa jih hranimo, kje jih hranimo in s kakšnim namenom. Če podam primer: ko RTV Slovenija organizira nagradno igro, dobimo osebne podatke ljudi, ki sodelujejo. Privolitve ne potrebujemo, moramo pa dobro premisliti katere podatke za namen izvedbe res potrebujemo. To so le osebni podatki končnega nagrajenca, ki pa jih po končani nagradni igri, ko namena za obdelovanje podatkov nimamo več, uničimo oziroma hranimo toliko časa, kot nam nalaga zakon. Pred začetkom nagradne igre moramo opredeliti splošne pogoje in posebej postopek in varstvo osebnih podatkov za nagradno igro. Splošna uredba namreč zahteva informiranost posameznika in transparentnost.

Uvedba GDPR-ja je idealna priložnost, da prevetrimo svoje poslovne procese, prečistimo omare, prečistimo elektronske mape. Službo za informatiko čaka veliko dela, vložiti bo potrebno tudi kar nekaj sredstev, da bomo zagotovili varovanje vseh podatkov, ki jih hranimo in obdelujemo. Zagotoviti moramo, da bodo podatki ustrezno zavarovani in da vzpostavimo t. i. revizijsko sled. To pomeni, da vzpostavimo sistem, ki bo pokazal kdaj je kdo pogledal kakšen podatek in ali je imel pravno podlago in pooblastila za vpogled.

Naj še poudarim, da Splošna uredba kot izjemo navaja novinarska dela, kar pa ne pomeni, da novinarjem ni potrebno spoštovati osebnih podatkov. Še vedno velja, da je potrebno pri novinarskem delu tehtati varstvo osebnih podatkov in pravico do obveščenosti javnosti. Sicer pa pravica posameznika do izbrisa ali druge pravice iz splošne uredbe ali zakona za medijske vsebine ne veljajo, razen v določenih izjemnih primerih. Novinarjem je pri tem v pomoč gradivo informacijske pooblaščenke: »Varstvo osebnih podatkov in mediji«, kjer dobijo podrobne usmeritve, kako varovati osebne podatke pri svojem delu skozi konkretne primere.

Tukaj velja omeniti še Politiko informacijske varnosti in od letošnjega februarja veljavno Politiko primerne rabe informacijskih sredstev.

Ja, v tem dokumentu RTV Slovenija jasno opredeljuje, na kak način lahko upravljamo s telefoni, računalniki. Da jih moramo zaščititi/zakleniti z gesli in podobno. Te dokumente bomo zdaj ustrezno prilagodili tudi z varstvom osebnih podatkov. S sodelavcem Danijelom Nardinom, ki bdi nad politiko informacijske varnosti, bova skupaj pripravila delavnice in ljudem na zanimiv način predstavila to področje. Z izobraževanji začnemo jeseni. Vsak zaposleni se bo moral v določenem časovnem obdobju udeležiti izobraževanja. Omogočili bomo tudi e-učenje, po opravljenem usposabljanju bo vsak zaposleni opravil preizkus pridobljenega znanja.

Torej, kot že večkrat omenjeno, je izobraževanje oz. osveščanje na tem področju izredno pomembno. Kaj pa je še vaša vloga pooblaščenke za varstvo osebnih podatkov?

Naloga pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov je predvsem svetovalno-nadzorne narave. To pomeni, da svetujem pri dilemah, ki se pojavijo. Od vsakega zaposlenega se pričakuje, da pozna osnove varstva osebnih podatkov, saj imamo interni pravilnik že od leta 2004. GDPR - splošna uredba torej prinaša novosti glede pogodbenih obdelave, vzpostavlja obvezo imenovanja pooblaščenca in natančneje določa način varstva in zavarovanja osebnih podatkov in posledično naj bi ustrezno zagotavljali pravice posameznikom. Sama operativno s podatki ne smem delati, lahko nekomu svetujem in pomagam, ne morem pa pripraviti opisa zbirke osebnih podatkov (doslej smo o zbirkah poročali Informacijski pooblaščenki v »katalogih«) - takoimenovane evidence dejavnosti obdelave, ne smem izbirati namena, niti določati vsebine. Navadno naredimo tako, da se z določenim oddelkom, uredništvom, službo srečamo na sestanku, kjer jim svetujem, jih ozaveščam in izobrazim, da znajo sami zagotavljati skladnost z uredbo. Oddelek, uredništvo, služba morajo sami zagotavljati skladnost in zagotavljati posameznikom pravice, ki izhajajo iz uredbe. To so pravica do izbrisa oz. pozabe, do vpogleda, do omejitve uporabe, do prenosa, popravka, prenehanja obdelave in do informiranosti preden osebne podatke začnemo obdelovati na RTV Slovenija. Če posameznik ni zadovoljen z odgovorom oddelka, pa se lahko obrne na pooblaščenca na vop@rtvslo.si. Tudi za vprašanja sodelavcev in sodelavk sem dosegljiva na interni številki 4466. Na internem portalu

Obdaritev novorojencev, prvošolcev in obisk dedka Mraza po uveljavitvi GDPR-ja

Kot družini prijazno podjetje že več let obdarujemo novorojenčke zaposlenih, pripravljamo Sprejem za prvošolce zaposlenih ter obisk in obdaritev dedka Mraza. Z uveljavitvijo Splošne uredbe EU o varstvu podatkov (GDPR) prihaja do sprememb.

Odslej bomo namreč lahko v Službi za komuniciranje RTV Slovenija pripravljali tovrstne aktivnosti le za otroke, katerih starši bodo privolili v obdelavo osebnih podatkov, in sicer:

- **Obdaritev novorojenčkov:** po rojstvu otroka je potrebna privolitev starša oz. nosilca starševske odgovornosti z zapisanim imenom in priimkom starša ter naslovom za pošiljanje paketa. Ta je lahko poslana tudi po e-pošti na e-naslov med.nami@rtvslo.si (podpis ni potreben, zadostuje e-sporočilo, iz katerega je razvidno, da ga je poslal starš – lahko ga pošlje tudi v tajništvo in ga tajništvo posreduje Službi za komuniciranje RTV Slovenija).
- **Sprejem prvošolcev:** potrebna je pisna in izrecna privolitev. To pomeni podpisana s strani nosilca starševske odgovornosti za otroka, ki se v fizični obliki po interni pošti pošlje v Službo za komuniciranje RTV Slovenija.
- **Obisk dedka Mraza:** potrebna je pisna in izrecna privolitev. To pomeni podpisana s strani nosilca starševske odgovorno-

sti za otroka, ki se v fizični obliki po interni pošti pošlje v Službo za komuniciranje RTV Slovenija.

Vsi trije obrazci so dostopni tudi na internem portalu MojRTV v kategoriji RTV Slovenija osebno -> Varstvo osebnih podatkov -> Obrazci.

Prosimo vas, da vsi sodelavke in sodelavci RTV Slovenija, ki postanete starši oz. imate otroke, ki bodo letos prvič prestopili šolski prag in imate otroke, ki bodo letos povabljeni na dedka Mraza (stari med 2 in 6 leti) izpolnite ustrezne obrazce in jih posredujete po e-pošti (glede novorojencev) na med.nami@rtvslo.si oz. po interni pošti (za Sprejem prvošolcev in dedka Mraza) v Službo za komuniciranje RTV Slovenija s pripisom Sprejem prvošolcev oz. dedek Mraz.

Prosimo vas, da na novost opozorite tudi svoje sodelavke in sodelavce, ki so starši. Za morebitne dodatne informacije nas lahko pokličete.

MojRTV imamo tudi zavihek Varstvo osebnih podatkov (v kategoriji RTV Slovenija osebno), kjer so vzorci obrazcev, obrazci, zakonodaja, zanimivosti, nasveti, prostor za razpravo. Za zunanje javnosti je Politika varstva osebnih podatkov in zasebnosti objavljena na portalu *rtvslo.si*. Kot pooblaščenka tudi vodim Evidenco dejavnosti obdelave. To pomeni, da bodo morale različne službe znotraj RTV Slovenija, razen ko gre za neke »ad hoc« sezname, ko jih po npr. izvedbi projekta lahko uničimo, kadar neke osebne podatke obdelujejo daljše časovno obdobje, pripraviti opis zbirke osebnih podatkov. Gre za Evidenco dejavnosti obdelave, ki vsebuje opis kdo zbira podatke, kdo je odgovoren za te podatke, katere podatke zbiramo, s kakšnim namenom, ali jih komu izvažamo izven RTV Slovenija, kakšna je varnost na IT ravni ... Enkrat letno bodo skrbniki procesa obdelave osebnih podatkov te evidence osvežili.

Pripravljam tudi redne revizije skladnosti z uredbo in poročam generalnemu direktorju ter podam priporočila za izvedbo aktivnosti. Sodelujem pri obveznih ocenah učinka obdelave na osebne podatke,

preden se recimo oddelek, služba odloči za novo aplikacijo ali vzpostavlja korenite spremembe pri obdelavi. Ker odgovornost leži na imenovanih odgovornih osebah in določenih skrbnikih procesov obdelave osebnih podatkov me morajo tudi obveščati o takih spremembah obdelave ali vzpostaviti novih aplikacij za delo. Nato izdelam oceno in priporočila in jim svetujem.

Kar se tiče nadzora, izvajam nadzor nad evidencami dejavnosti obdelave, zagotavljanjem pravic posameznikom in pripravim zapisnik ali uradni zaznamek ter o tem poročam. Brez najave lahko izvedem interni pregled, ali so podatki zaščiteni, torej omare zaklenjene, miza prazna, računalniki zaščiteni z gesli. V primeru hujših kršitev ali vdorov v sisteme pa je potrebna prijava informacijski pooblaščenki. V primeru pritožbe posameznika odločam z odločbo. Sicer pa ekipa za implementacijo GDPR pripravlja tudi vzorce pogodbene obdelave za zunanje izvajalce, ki bodo v pomoč pri pripravi pogodb, osvežen Pravilnik o varstvu osebnih podatkov, sama pa bom pripravila tudi poslovnik svojega delovanja, ki bosta na-

tančno določala postopke in načine varstva in zavarovanja osebnih podatkov.

Po uvedbi GDPR-ja naj bi kmalu dobili tudi prenovljeno t. i. E-zasebnost, prenovljeno politiko piškotkov.

Ja, s splošno uredbo se vzpostavlja neko stalno varstvo osebnih podatkov. Izziv je, kako to združiti tudi z e-zasebnostjo, Uredba prihaja v začetku prihodnjega leta in bo zavezujoča. Vsekakor bo potrebno vse zakone v Sloveniji, ki se dotikajo osebnih podatkov (teh je okoli 260) prilagoditi splošni uredbi in tudi novostim na področju e-zasebnosti. Tako tudi državo čaka še ogromno dela na tem področju. Pred nami je neko turbulentno obdobje prilagoditve in zagotavljanja skladnosti. Menim, da bi bilo znotraj RTV Slovenija dobro ustanoviti Službo za skladnost poslovanja in popisati poslovne procese. Tako bi vsako novo zakonodajo lažje in hitreje implementirali v poslovanje.

**Sprašuje: Ana Pivk
Foto: osebni arhiv Simone Habič**

Prejemnik nagrade Marko Breclj

Žirija za podelitev nagrade Franeta Milčinskega – Ježka je soglasno odločila, da Ježkovo nagrado za leto 2019 prejme kantavtor, performer, aktualni družbeni kritik Marko Breclj. Nagrada se vsako leto podeljuje ob dnevu RTV Slovenija, 28. oktobra.

Letos so jo podelili v nedeljo, 27. oktobra, v oddaji Vikend paket.

Zvečer bo, prav tako na TV SLO 1, sledil dokumentarni portret nagradjenca z naslovom *Priletni parazit ali kdo je Marko Breclj*, avtorja in režiserja Janeza Burgerja, v produkciji Dokumentarnega programa TV Slovenija.

Žirija za podelitev nagrade Franeta Milčinskega – Ježka, ki jo že enaintridesetič podeljuje Radio televizija Slovenija z željo, da bi vzpodbudila izvirne dosežke in nagradila opuse v zvrsteh radijske in televizijske ustvarjalnosti, ki sledijo žlahtni tradiciji Ježkovega duha, uvodoma izpostavlja, da je na razpis prejela več izjemno kvalitetnih in poklona vrednih predlogov za ugledno nagrado. Po skrbnem pregledu, vsebinski razpravi in odgovornem tehtanju izvirnosti kandidatov z različnih področij delovanja – satiričnega in humornega pisateljevanja, pesništva in besedilotvorja, igralskega komedijantstva, šansonjerstva, pantomime in sploh izstopajoče avtorske medijske prisotnosti v slovenskem kulturnem prostoru, posebej v programih nacionalnega radia in televizije, kar vse je bilo značilno za delo Franeta Milčinskega Ježka, se je na koncu soglasno odločila, da Ježkovo nagrado za leto 2019 prejme kantavtor, performer, aktualni družbeni kritik Marko Breclj.

Skupina predlagateljev, med katerimi so režiserka Mateja Koležnik, dramaturginja, gledališka kritičarka in teatrologinja Zala Dobovšek, dramaturg, pedagog in v preteklosti umetniški vodja večjih slovenskih gledališč Blaž Lukan, literarni ustvarjalec, prevajalec, književni urednik in scenarist Zdravko Duša ter dva aktivna televizijska ustvarjalca-urednika kulturno umetniških programov Andraž Poschl n novinarica Meta Česnik, je o ustvarjanju Marka Breclja spisala obsežne analize in v skoraj polstoletni karieri nagradjenca izpostavila presežke, ki so se vtisnili v zgo-

vino in še danes navdihujejo. Naj navedemo samo kratke povzetke:

"Kariera Marka Breclja šteje malo manj kot pet desetletij. Začela se je z igranjem violine, pesnjenjem in petjem pod Pohorjem, v Mariboru. V začetku 70-ih let je ustvarjal pri različnih skupinah, eksplozija ustvarjalnosti je sledila v Ljubljani. V manj kot desetih letih je objavil od kultnega samostojnega albuma *Cocktail*, pri katerem je sodeloval z legendarnim Bojanom Adamičem, do treh plošč rock skupine *Buldožer*. Mnogi še danes *Cocktail* štejejo za najboljši slovenski kantavtorski album v Sloveniji, ustvarjanje *Buldožerja* pa za prelomno celotne popularne glasbene scene takratne širše države. Marko je v skupini deloval kot pisec večine besedil in glavni pevec, prepoznaven tudi zaradi razgibanih odrskih nastopov, ki so se razvili v prave performanse. Prav gotovo pa je konec 70-ih Breclj zaznamoval kot najvidnejši frontman na rock prizorišču nekdanje Jugoslavije. Slovo od *Buldožerjev* pa ni pomenilo slovesa od glasbe. Napisal je glasbo za film *Živi bili pa videli* in zanj dobil puljsko zlato areno.

Leta 1991 je prevzel vodenje Mladinskega kulturnega, socialnega in multimedijskega centra v Kopru ter ustanovil Društvo prijateljev zmerne napredka. Okrog sebe je zbral predane sodelavce, v svoje vplivno okrilje je vključeval vedno nove pripadnike prihajajočih generacij alternativcev. Svojo filozofijo neposrednega udejstvovanja nevladnega sektorja je širil po vsej Sloveniji, tudi zdaj, ko je njegovo poslanstvo v koprskem Mladinskem centru končano.

Marko Breclj je sodobni ustvarjalec, ki ga je težko ujeti v eno samo definicijo, saj je v svojem dolgem ustvarjalnem življenju zamenjal že več identitet in se v slovenski javnosti prikazoval v različnih personifikacijah. Skupni imenovalec teh je nemara performans oziroma performativno v širšem smislu. Breclj se enako dobro znajde na ulici kot v dvorani,

najsi bo gledališka, javni prostor kot tak, prizorišče družbene ali politične manifestacije, gostilna ali podoben lokal. Tudi ulica je njegov naravni ambient, najsi gre za trg, ložo, pomol na morski obali ali cesto. Breclj je performativni avtor nenehnega prehajanja, lahko bi rekli tudi transformacije in transgresije. S svojim na videz pobalinskim nastopštvom vnese v rutino performativnega dogodka motnjo, njegov potek se paralaktično odkloni od načrtovane smeri oziroma poti, rezultat je, po vsem sodeč, negotovost in rahlo nelagodje prisotnih. V tem je morda najmočnejši estetski, etični in politični dosežek Brecljeve performativne aktivnosti: s svojimi simbolnimi akcijami, ki so hkrati tudi povsem konkretne, opozori na določeno motnjo, diskonsenz, disruptnost v družbenem in političnem funkcioniranju, brez verbalnega angažmaja.

V tem pogledu je Breclj v našem, pa tudi širšem kulturnem prostoru edinstven, njegova umetniška in aktivistična moč pa se zdi še toliko pomembnejša, ker prihaja z obrobja, nezaznamovane slepe pege slovenske stvarnosti, v kateri je zlahka spregledana. Kot pri Franetu Milčinskem – Ježku tudi pri njem izstopajo za aktualni družbeno-politični prostor drzen stil, izrazna moč, ki jo uprizarja v glasbeno-performativnem slogu, skrajna neupogljivost in odločna drža ter unikatna, zimzelena ustvarjalna linija, ki postaja brezčasna in nagovarja vedno nove generacije.

Skoraj neznano je, kako Marko Breclj ceni in spoštuje opus in vse, kar nam je v zakladnico kulture zapustil Ježek, s katerim sta v 70-ih letih celo nastopila skupaj; na istem odru, pred radijskimi mikrofoni, v legendarni oddaji *Veseli tobogan* in se za odrom veselo družila in pogovarjala ..."

Tekst: Katja Karlin Musulin
Foto: Marko Breclj, osebni arhiv

Četrt stoletja na krilih znanja

Živahen, interaktiven kviz je 26. oktobra vstopil v svoje 25. leto. Posnetih je že preko osemsto oddaj in na tisoče vprašanj. Ob njem so odraščale številne generacije. Kviz vodi priljubljeni gledališki igralec Nik Škrlec.

Kviz Male sive celice že vsa ta leta aktivira osnovnošolce in njihove mentorje z vse Slovenije, da se pomerijo v znanju, spretnosti in splošni razgledanosti. Leta 1994, natanko 26. oktobra, je dramski igralec **Pavle Ravnohrib** kot voditelj oddaje Male sive celice tekmovalcem zastavil prvo vprašanje.

Na letošnja predtekmovanja se je pripravilo kar 777 otrok! Potekala so v osmih slovenskih regijah in združila 141 šol. Pomerile so se na prvih izborih, še prej pa na mini izborih po posameznih šolah, kjer so po besedah učiteljev izmed približno 15 prijavljenih izbrali po šest najboljših.

Kaj nas čaka v novi sezoni?

Voditelj **Nik Škrlec** bo v goste povabil nekdanje tekmovalce. Da vidimo, ali so še tako brihtni in iznajdljivi, kot so bili! »Mislim, da bo letošnja sezona 'Celic' polna malenkosti in presenečenj, ki jih pripravljamo za gledalce. Gre za 25. leto kviza, zato bomo čez vse leto posejali različne zanimive drobnice, povezane z dolgoletno tradicijo oddaje. Sam si štejem v čast, da jo vodim ravno ob takšni obletnici,« je vznemirjen Nik Škrlec.

V čast znanju in branju smo oddajo obogatili z **novno bralno rubriko**. Poimenovali smo jo **Prebrane celice**. Nik bo z mladimi vso sezono prebiral kakovostne knjige, ki nosijo pečat Zlata hruška, in tega se še posebej veseli, pravi. Najbolj vnetim bralcem bomo na družbenih omrežjih zastavljali nagradna vprašanja in jim poklanjali kakovostne knjige.

Stalnica oddaje ostajajo najbolj priljubljene rubrike: **labirint**, **eksperiment**, **brihtolin**, **hitre celice** in izvrstna vprašanja

z vseh področij življenja. Veste, v katerih bi voditelj blestel, katerih pa bi se raje izogibal, če bi sam tekmoval? »Moja najšibkejša plat je šport, močna pa gotovo labirint in naravoslovje,« prizna. Ampak tekmovalcev naj to ne prestraši, kajti, tako pravi Nik, je snemanje zabavno, priprave na tekmovanje pa tudi naj ne bodo stresne. »Najboljše ogrevanje je zaupanje vase. Naš organizem je narejen tako, da se v situacijah, ko mora biti buden in pozoren, hitro pripravi, tako da mu je to najboljše enostavno prepustiti.«

»Tekmovalci me vedno znova presenetijo, ker me na začetku vikajo, med oddajo se spoprijateljimo, na koncu pa se že skupaj hecamo in zabavamo. Najbolj cenim iskrenost in odprtost tekmovalcev, od njih se lahko vsakič naučim kaj novega. Vedno klepetamo pred začetkom kviza, včasih tudi vmes, celo toliko, da se snemanje ne more nadaljevati, po koncu pa vsekakor!«

Eden zanimivejših delov oddaje je eksperiment, ki ga pripravlja Jasna Merklin: »Poskušamo izbrati eksperimente pri katerih se otroci srečajo z novimi snovmi, po drugi strani pa želimo znanstveno prikazati tudi čisto običajne stvari, kot so špageti in jagode. Pomembno je, da eksperiment izvedemo v živo. Tako otroci vidijo, da je znanost zelo praktična, in si to, kar vidijo, tudi lažje zapomnijo.

Tudi v novi sezoni kviza Malih sivih celic bodo neustrašno podirali meje znanja. Male sive celice so na sporedu vsako soboto ob 9.30 na TV SLO 1.

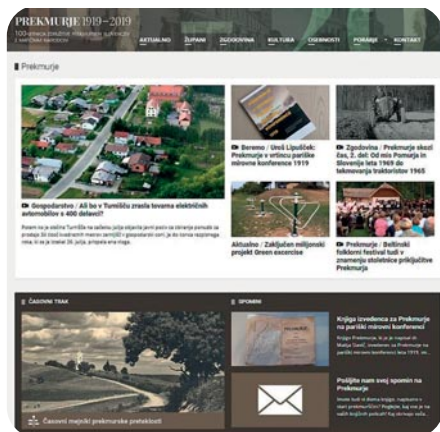
Tekst: Špela Škrbina Krapež,
Foto: Adrian Pregelj

100-letnico Prekmurja

smo obeležili tudi v programih RTV Slovenija

Poseben podportal, številni televizijski in radijski prispevki ter oddaje

Spomin na dogodke pred 100 leti, ki so na mirovni konferenci po 1. svetovni vojni omogočili, da je Prekmurje postalo del iste državne ureditve s preostalim slovenskim narodom, smo s številnimi prispevki in oddajami obeležili tudi na RTV Slovenija.

Na posebnem podportalu uporabniki najdejo pisan nabor prekmursko obarvanih vsebin, ki jih pripravljamo na RTV Slovenija.

Multimedijski center je v sodelovanju z Informativnim programom TV Slovenija že v začetku leta postavil poseben podportal **Prekmurje 1919-2019** (www.rtvsl.si/prekmurje), na katerem lahko uporabniki najdejo pisan nabor prekmursko obarvanih vsebin, ki smo jih pripravili na RTV Slovenija - prispevke o pokrajini, Prekmurcih, aktualnem dogajanju, zgodovinskih dogodkih, kulturni beri. Iz bogatega arhiva RTV Slovenija objavljajo slikovite posnetke drobcev življenja v pokrajini pred desetletji, mejnike prekmurske preteklosti pa ponazarja zgodovinski časovni trak. Še posebej so se posvetili dvigovanju zavesti o vrednosti starih knjig, časopisov in pisem v prekmurščini in k sodelovanju povabili tudi spletne uporabnike.

Kot uvod v obeleževanje 100-letnice Prekmurja smo 13. avgusta na TV SLO 1 premierno predvajali dokumentarni film *Za Prekmurje gre!* scenarista Štefana Celca, ki je film tudi režiral. Film je mala učna ura polpretekle zgodovine Prekmurja v obdobju desetih mesecev, ko se je v pokrajini od jeseni 1918 do poletja 1919, natančneje 17. avgusta, zamenjalo kar devet oblasti. Veliko vlogo so odigrali tudi redki prekmurski izobraženci, ki so morali najprej prepričati slovensko

oblast, da tudi preko Mure živijo Slovenci.

Tri dni kasneje, 16. avgusta, je iz Beltincev, prizorišča zgodovinskega shoda, na katerem so Prekmurci pred sto leti plebiscitarno potrdili željo po združitvi z matičnim narodom, v živo na TV SLO 1 potekala oddaja *Dan v Prekmurju*. Ksenija Horvat in Bojan Peček sta se pogovarjala s prekmurskimi politiki, gospodarstveniki in kulturniki o današnjih izzivih, ki so pred pokrajino.

V Sobotnem Dnevnikovem izboru, 17. avgusta, je avtorica Ksenija Horvat gostila najprepoznavnejšega Prekmurca, glasbenika in pesnika Vlada Kreslina, ki je prekmurski jezik in pokrajino približal vsej Sloveniji.

Zvečer je bila, prav tako na TV SLO 1, oddaja *Prekmurje, 100 let*. Ksenija Horvat se je o prvem skupnem stoletju, o prehojeni poti in o mestu Prekmurja znotraj Slovenije in Evrope pogovarjala s tremi Prekmurci – z ustavno sodnico Etelko Korpič Horvat, z glasbenikom Vladom Kreslinom in z nekdanjim predsednikom države, Milanom Kučanom. Sledil je prenos proslave ob 100-letnici Prekmurja.

Tekst: Mateja Grahovac

Foto: arhiv RTV SLO

Združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom po 1. svetovni vojni ali Priključitev Prekmurja matičnemu narodu je slovenski praznik, ki ga praznujemo vsako leto 17. avgusta, ko je Prekmurje po določilih Pariške mirovne konference pripadlo Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, s tem pa so bili prekmurski Slovenci po stoletjih madžarske oblasti znova združeni z matičnim narodom. Po koncu 1. svetovne vojne je Prekmurje 12. avgusta 1919 zasedla jugoslovanska vojska, 17. avgusta pa je na množičnem ljudskem zborovanju v Beltincih oblast predala civilnemu upravitelju.

Ob 100-letnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom so dnevno poročali tudi v informativnih oddajah Radia Slovenija. V petek, 16. avgusta, je Studio ob 17-ih na 1. programu Radia Slovenija – Prvi z zgodovinsko, jezikovno in praznično vsebino potekal v živo iz Beltincev; voditeljica Lidija Kosi je z gosti skušala osvetliti dogodke v času pridružitve prekmurskih Slovencev k matičnemu narodu ter predstaviti bogastvo, ki ga za Slovenijo Prekmurje predstavlja danes. Dan kasneje, 17. avgusta zvečer, pa je, prav tako na Prvem, sledil neposredni prenos državne proslave ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, v okviru katere so orisali pot do združitve in življenje prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Obširen program so pripravili tudi na 3. programu Radia Slovenija – programu Ars.

Voditeljica in novinarka Ksenija Horvat je avtorica več oddaj, ki smo jih ob 100-letnici Prekmurja pripravili na RTV Slovenija.

RTV
SLO

UNIVERZA100

UNIVERZA100 na portalu rtvslo.si

Decembra je minilo 100 let, odkar so v Ljubljani ustanovili prvo slovensko univerzo. Zato so o Univerzi v Ljubljani za MMC RTV SLO spregovorili študentje in profesorji. S projektom so želeli predstaviti pomen obstoja in delovanja univerze, ki je 3. decembra 2019 praznovala stoletnico delovanja.

Projekt bo potekal od septembra 2019 do marca 2020 in bo predstavil univerzo skozi pogovor pred kamero z vidika študentov - kako so jo doživeli in izkušnje, ki so jih pridobili nekdanji študentje 23 fakultet in treh akademij.

Obenem bodo prek intervjujev predstavili univerzo skozi perspektivo profesorjev in akademskih predmetov, ki jih predavajo. Prostor bodo namenili tudi kritičnim glasovom iz profesorskih in študentskih vrst o vlogi in položaju univerze kot ene izmed najpomembnejših nacionalnih institucij.

Kaja Jakopič, urednica uredništva za nove medije MMC RTV Slovenija, je ob tem povedala: »Študente in profesorje, ki smo jih v sodelovanju z univerzo pova-

bili k sodelovanju smo izbirali na različnih osnovah. Študenti, s katerimi smo ali bomo posneli pogovore pred kamero so izstopali s svojimi dosežki že med samim dodiplomskim študijem na izbrani fakulteti. Največkrat so nadaljevali svoje šolanje v tujini oziroma so se kasneje uveljavili v tujini v gospodarstvu oziroma v okviru raziskovalnih in izobraževalnih ustanov. Univerzitetno izobraževanje je bilo za njih odskočna deska za nadaljnje izstopajoče poklicno življenje. Profesorje, ki smo jih ali jih še bomo intervjuvali pa izbiramo glede na aktualne dogodke, saj od njih želimo dobiti odziv oziroma komentar na sedanje dogajanje v družbi.«

Barbara Baraga, vodja službe za razvoj klubov alumnov Univerze v Ljubljani, pa

je dodala: »Gradivo, refleksije in informacije, ki jih bomo pridobili v okviru projekta Univerza100, nam predstavljajo kritičen vpogled »od zunaj«, ki nam bo dobrodošel pri kakovostnem razvoju univerze v prihodnje. Predvsem pa projekt predstavlja priložnost, da se vsi tisti, ki smo študirali na Univerzi v Ljubljani, ter slovenska družba nasploh, spomnimo kaj nam je univerza s predavanji v slovenščini, raziskovanjem in inovacijami omogočila kot narodu. Obenem nam seveda nalaga dolžnost, da to priložnost izkoristimo za nadaljnji razvoj Slovenije in njeno konkurenčnost v svetu.«

Tekst: Sabrina Povšič Štimec

Foto: arhiv RTV SLO, MMC

Kratka predstavitev zgodovine Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani je največja in najstarejša slovenska univerza, kjer trenutno študira skoraj 40.000 študentov na 23 fakultetah in treh akademijah. Sedanji rektor Igor Papič je 44. rektor univerze. Na različnih mednarodnih lestvicah, ki rangirajo univerze po akademskih in znanstvenih dosežkih, se ljubljanska univerza običajno uvršča med 600 najboljših univerz na svetu, kot najvišje uvrščena univerza v Sloveniji. Je tudi največja in osrednja znanstvenoraziskovalna ustanova v Sloveniji. Uradni ustanovitveni dan Univerze v Ljubljani je 23. julij, ko je leta 1919 regent Aleksander podpisal »Zakon o Univerzi Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani«. Prvo predavanje v okviru novoustanovljene univerze je bilo 3. decembra, ki se šteje kot rojstni dan univerze. V okviru univerze so takrat delovale popolna pravna, filozofska, tehnična in tehnološka ter nepopolna dvoletna medicinska fakulteta, vpisanih je bilo 942 študentov, od tega 28 žensk.

Kaja Jakopič

»Uredništvo MMC RTV Slovenija je ob 100-letnici delovanja pripravilo poseben projekt predstavitve pomena obstoja in delovanja univerze v slovenski družbi.«

Ars

na 35. Slovenskem knjižnem sejmu

Na slovenski knjižni sejem v Cankarjevem domu v Ljubljani je tudi letos s svojimi vsebinami vstopil radijski medij – Tretji program – program Ars. Na Pisateljskem odru je v sredo, 27. novembra, in četrtek, 28. novembra, gostoval s štirimi oddajami, ki so jih poslušalci Arsa lahko v neposrednem prenosu slišali tudi na radijskih valovih. Obiskovalcem jubilejnega 35. Slovenskega knjižnega sejma pa so ustvarjalci vsebin Tretjega programa omogočili pogled v nastajanje radijskega programa.

Prvi med Arsovimi dogodki se je zgodil v sredo. To je bil Literarni večer in pogovor s prejemnikoma nagrade za najboljši prvenec in nagrade Radojke Vrančič za mladega prevajalca. Oba nagrajenca – Jakob J. Kenda, ki je žirijo prepričal s svojim prvcem *Apalaška pot: 3500 kilometrov hribov in Amerike*, ter Zarjo Vršič, ki je bila nagrajena za prevod poezije francoskega avtorja Eugènea Guillevica – je na odru gostil Matej Juh. Napovedovalec je bil Ivan Lotrič.

V oddaji **Arsov forum** so gostje Nataša Detič, Samo Rugelj, Andrej Blatnik in Miha Kovač z moderatorjem Blažem Mazijem razpravljali o tem, ali Slovenci izdamo preveč knjig. O tem vprašanju so razmišljali zaradi nespodbudnih izsledkov nedavne raziskave bralnih navad Slovencev Knjiga in bralci VI. Osrednja in najbolj skrb vzbujajoča ugotovitev te je, da je po blagem upadanju v devetdesetih letih število nebralcev v Sloveniji znova narastlo, saj jih je zdaj toliko, kot jih je bilo leta 1979. Nasprotno pa število izdanih knjig narašča. Arsov forum je bila uvodna Arsova oddaja četrtkovega dne na sejmu, ko je bil napovedovalec Igor Velše.

Živo je s Pisateljskega odra potekala tudi oddaja **Izšlo je**, v kateri so gosti predstavili projekt zvočnih knjig programa Ars in ZKP RTV Slovenija. Dolej so v zbirki Slovenski klasiki in sodobniki, ki prinaša temeljna dela slovenske besedne umetnosti v obliki zvočne knjige, izšli Cankarjeva Erotika, povest Frana Levstika Martin Krpan in kriminalni roman Jezero Tadeja Goloba. Projekt so na knjižnem sejmu v pogovoru z moderatorjem Markom Goljo predstavili direktorica ZKP-ja Mojca Menart, režiser Alen Jelen, dramski igralec Branko Jordan in prevajalec Boštjan Dvořak. Predstavitve zvočnih knjig, ki jo je režiral Alen Jelen, je pospremljala tudi glasba, pela je Vesna Pernarčič, na kitari jo je spremljal Uroš Rakovec. Glasbena dramaturginja je bila Darja Hlavka Godina.

Sklepni dogodek Arsa na knjižnem sejmu je bil **Literarni večer**, ki je pod drobnogled vzel grenko-sladko novelo Cirila Kosmača Tantadruj. Literarni večer o Tantadruju se vpenja v cikel Arsovega domačega branja. Ta je namenjen interpretaciji literarnih klasik, ki jih šolski kurikulum predvideva pri pouku književnosti v srednjih šolah. Literarni večer, ki je živo potekal v Cankarjevem domu, je bil še posebno pester. Like iz Tantadruja so interpretirali dramski igralci Primož Pirnat, Domen Valič in Žan Koprivnik, glasbo sta izvajala Matija Krečič na violini in Boris Magdalenc na hangu, vezno besedilo je brala Eva Longyka Marušič, pri radijsko-sejemskem dogodku pa so sodelovali tudi dijaki gimnazije Vič – Mark Korošec, Maj Kastelic, Magdalena Radovanović in Erik Contreras Mencinger. Z njimi se je po Literarnem večeru o Tantadruju pogovarjal urednik oddaje Vlado Motnikar. Režiserka je bila Špela Kravogel, glasbena dramaturginja Darja Hlavka Godina, scenaristka Literarnega večera pa Marjetka Krapež.

foto: Ivan Merljak
besedilo: Maja Žvokelj

Simfonični orkester RTV Slovenija in dirigent Raoul Grüneis

Simfonični orkester RTV Slovenija na gostovanju v Južni Ameriki

Orkester zablestel v najlepši luči

Simfonični orkester RTV Slovenija je bil kot prva tovrstna slovenska zasedba povabljen na štirinajstdnevno turnejo v Južno Ameriko. Povabilo je bilo plod izvrstnih referenc, ki si jih je orkester pridobil zlasti na gostovanjih v večjih evropskih koncertnih dvoranah, pa tudi ob sodelovanju s priznanimi dirigenti in solisti. To se je zdaj le še okrepilo z violončelistom Mischo Maiskym in dirigentom Raoulom Grüneisom.

Zaradi političnih nemirov je bil odpovedan prvi koncert v čilskem glavnem mestu, tako da se je koncertni del turnee začel v Gran Teatru Nacional v Limi. Sledili so koncerti v Teatru Coliseo v Bue-

nos Airesu, dva koncerta v Auditoriu Ibirapuera v São Paulu ter dva koncerta v imenitni Sali São Paulo.

Koncerti so bili izjemno dobro obiskani, orkester je blestel v svoji najboljši luči, temperamentno in srčno občinstvo pa je glasbenike vsakič znova nagradilo s stoječimi ovacijami in skandiranjem.

Prav posebno topla in čustvena so bila srečanja s slovenskimi rojaki. Veliko jih je bilo na koncertu v Buenos Airesu, precej tudi v São Paulu, kjer so že v parku Ibirapuera vihrale slovenske zastave.

Zahvaljujoč veleposlanikoma v Argentini in Braziliji, gospodoma Brianu Bergantu in Gorazdu Renčelju, so bila po

koncertih organizirana prijateljska družjenja.

Orkester je poleg del Beethovna, Brahmsa, Schumanna, Dvoržaka in drugih velikih skladateljev, izvedel tudi tri stavke iz Slovenske suite Alda Kumarja.

Vtise s potovanja, s koncertov in še mnogo več sta beležila novinarka Mojca Mavec in snemalec Aleksandar Djurišić. Veselimo se prispevkov in oddaj.

Tekst: Maja Marija Kojc

Foto: Tamara Tasev

gostovanje
Big Banda
RTV Slovenija
v Novem Sadu
glasbeno-dokumentarna
oddaja

Jumbo Big band

Glasbeno-dokumentarna oddaja nas popelje na zgodovinsko popotovanje po poteh uspešnega sodelovanja med big bandi nekdanje Jugoslavije. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja so se na Glasbeni paradi v Radencih srečevali in nastopali big bandi vseh jugoslovanskih republik. Kot posledica teh srečanj je leta 1989 nastal Jumbo Big band, veliki jazzovski orkester, sestavljen iz treh zasedb - Big banda RTV Ljubljana, Plesnega orkestra RTV Zagreb in Jazzovskega orkestra Radio-televizije Beograd. Po skoraj treh desetletjih so se ti trije orkestri leta 2018 ponovno združili in nastopili kot en orkester na novosadskem jazz festivalu. Dokumentarna oddaja v reportažnem slogu spremlja potovanje Big banda RTV Slovenija

od Ljubljane prek Zagreba do Novega Sada, od vaj in srečanj glasbenikov do sklepnega dogodka, nastopa Jumbo Big Banda v veliki dvorani Srbskega narodnega gledališča v Novem Sadu. Oddajo bogati televizijski arhiv, iskriče misli glasbenikov vseh treh orkestrov ter misli Vojislava Bubiše Simića, legendarnega dirigenta Big banda Radio-televizije Srbija. Scenarist in urednik oddaje Daniel Celarec, direktor fotografije in snemalec Bernard Perme, režija Aleksander Šmuc.

Tekst in foto: Daniel Celarec

Popevkarski vlak, na katerega smo se usedli na pragu letošnjega poletja, nas je popeljal skozi ustvarjalno življenje glasbenice, interpretinje in izjemne pevke Marjane Deržaj, ki je prav s skladbo Poletna noč, po kateri je naša prireditelj dobila ime, leta 1964 zmagala na festivalu na Bledu.

Na odru Kongresnega trga v Ljubljani so v četrtek, 20. junija 2019, pod taktirko dirigenta Patrika Grebla ter v izvedbi Big Banda in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija zazvene le največje uspešnice, ki jih je v zlati dobi slovenske popevke prepevala Marjana Deržaj.

Ob poklonu pevki, ki je bila velikokrat večja od glasbe same, smo slišali uspešnice, kot so: Ko gre tvoja pot od tod, Vozi me vlak v daljavo, Kako sva si različna, Zvončki in trobentice, To je moj zlati sin, Orion, Telstar, Ko boš prišla na Bled, Zvezde padajo v noč, Valeta, V Ljubljano, Utrinek, Spomin, Čakam nate vsak večer, Ptičje strašilo, in še mnoge druge, med katerimi seveda ni manjkala Marjanina Poletna noč.

Izjava Tine Mahkota, hčerke Marjane Deržaj

»Počaščena in vesela sem bila, ko sem izvedela, da RTV Slovenija in Festival Ljubljana pripravljata koncert, posvečen spominu na mojo drago mamo Marjano Deržaj. Ne le zato, ker je junijski koncert na pragu poletja tradicionalno poimenovan

Poletna noč 2019

»Vozi me vlak v daljave, daleč tja v širni svet, glej, zdaj se zde planjave, vse kot en sam pisan cvet.«

po Poletni noči, temveč tudi zato, ker je ravno letos minilo 55 let, odkar jo je mama junija 1964 prvič zapela na Slovenski popevki. Moj oče Ante Mahkota, ki je umrl lanskega decembra, pa je v tistem času kot prvi Slovenec osvojil vrha Kilimandžara. Malokdo pa ve, da Marjana na odru takrat vendarle ni bila čisto sama, kajti rodila sem se že nekaj mesecev po njenem festivalskem nastopu.

Iskreno se zahvaljujem maestru Patriku Greblu in avtorju scenarija Marku Radmiloviču, ki sta rade volje prisluhnila nekaterim mojim predlogom glede izbora skladb in vokalnih solistov. Pred koncertom sva šli s hčerko, Marjanino vnukinjo Marušo, izza ograje poslušat že generalko, saj sem pričakovala, da bo večer zame zelo čustveno doživetje in sem se poskušala nanj malce pripraviti. Na dan koncerta je vseokrog Ljubljane popoldne divjala huda nevihta, nas pa je Kongresni trg zvečer pričakal, ožarjen z zahajajočim soncem. In ko je padla poletna noč, sem neizmerno uživala v interpretacijah čudovitih solistk in solistov, obeh odličnih orkestru, mladinskega zbora RTV Slovenija ter v navdihujočem vodenju Bernarde Žarn. Po koncertu sem imela še to čast in privilegij, da sem lahko osebno spoznala večino nastopajočih. Zdelo se mi je, kot da se z marsikom poznam že zelo dolgo, kar je še en dokaz o neizmerni moči dobre glasbe, ki preči čas in prostor ter povezuje ljudi.«

Poletna noč, ki jo na RTV Slovenija skupaj s Festivalom Ljubljana vsako leto pri-

pravljamo v spomin na zlato dobo domačih popevk, je redka priložnost, ki izpostavlja bogastvo notnega arhiva RTV Slovenija. Prav Nototeka Glasbene produkcije RTV Slovenija je največji notni arhiv slovenskih skladateljev. Gre torej za izjemno kulturno dediščino in glasbeno bogastvo slovenskega naroda, ki ga je ustvarila in ga še vedno hrani ter obuja prav RTV Slovenija. S prireditvijo, kot je Poletna noč, tem glasbenim delom ponovno damo veljavo, jih preigravamo in približamo te bisere ljudem.

Izjava Patrika Grebla

»Notni arhiv Glasbene produkcije RTV Slovenija - Nototeka - hrani preko 15.000 notnih kompletov glasbenih del pretežno slovenskih skladateljev in aranžerjev. Nekatera dela so pravi biseri, mnoga malokrat izvajana, zato je prav, da z njih obrišemo prah vsaj na Poletni noči, prireditvi, ki privabi več tisoč obiskovalcev na Kongresni trg v Ljubljani. Koncept Poletne noči proslavlja slovensko popevko in ostalo glasbeno dediščino, ki jo je RTV Slovenija pomagala ustvariti. Da pa gre obenem tudi za uspešno in priljubljeno prireditev, govori tudi dejstvo, da vsako poletje kje po Sloveniji vznikne vsaj ena enako poimenovana prireditelj. Odločitev, da zaščitimo blagovno znamko "Poletna noč", kar smo storili že pred leti, se je tako že večkrat izkazala kot pravilna.«

Tekst: Katja Pečaver

Foto: Adrian Pregelj, Igor Modic

Na Nočeh v stari Ljubljani **Ars** razkril najboljšo kratko zgodbo

V središču stare Ljubljane so v četrtek, 29. avgusta 2019, razglasili najboljšo kratko zgodbo letošnjega Arsovega natečaja. Zmagala je zgodba Manke Kremenšek Križman Dva tisoč petsto besed, ki jo je na odru in živo v program Ars interpretirala dramska igralka Nina Valič.

Na letošnji Arsov tradicionalni natečaj za najboljšo kratko zgodbo je prispelo 332 zgodb, ki so ustrezale razpisnim pogojem. Strokovna žirija je izbrala štiri zgodbe za odkup, tri pa je nagradila.

Prvo nagrado je žirija v sestavi **Andrej E. Skubic, Ana Geršak in Gregor Podlogar** podelila zgodbi z naslovom **Dva tisoč pesto besed**, avtorice **Manke Kremenšek Križman**, drugo nagrado je dobila zgodba **Polona Campolunghi Pegan** za zgodbo **V avtobusu nas je bilo kakih osem.**, tretjo pa **Iva L. Novak** za zgodbo **O bližini**.

Za odkup je žirija izbrala dodatne štiri zgodbe: **Okrušena skodelica Teje Močnik, Pod točko razno Jaše Lorenčiča, Vlomilec Vida Šteha in TV Plus za Kum Petra Rozmana.**

Občutek za odlične zgodbe

Pisateljica zmagovalne zgodbe Manka Kremenšek Križman piše že več kot 15 let. V svojih zgodbah v ospredje postavlja psihologijo človeških odnosov, snov pa zajema iz opazovanja življenja. Doslej je napisala tri zbirke kratkih zgodb in zbirko pravljic, nedavno pa je na več slovenskih založb poslala svoj prvi roman z naslovom Tujci. Z letošnjo zgodbo Dva tisoč petsto besed je na Arsovem anonimnem natečaju zmagala drugič, štirikrat pa je v preteklih letih s svojimi kratkimi zgodbami prejela drugo nagrado; na natečaju sodeluje od leta 2001.

Da jo »zanimajo dialog človeka s človekom«, je pisateljica povedala Ani Rozman v intervjuju za program Ars.

Spoštovana gospa Manka Kremenšek Križman, zgodba Dva tisoč petsto besed obravnava ganljiv odnos med ostarelim očetom in hčerko, ki ga obiskuje v psihiatrični ustanovi. Kako je nastajala ta zgodba, od kod vzgib zanjo?

Ta zgodba je povsem avtobiografska. Odvijala se je dve leti nazaj. V njej zelo realistično opisujem to, kar se je dogajalo. Jaz in moj oče, moji obiski v psihiatrični bolnišnici, moj oče je bil namreč določeno obdobje depresiven, čakal je na operacijo hrbtenice. To je zelo na kratko. Ti stavki so se potem mirno izlivali iz mene brez posebnih razmišljanj o zadevi.

Tudi sicer snov za svoje zgodbe črpate iz avtobiografskih elementov?

Ja. V vseh zgodbah, ki so dobile priznanje, so avtobiografske črte. Očitno mi ta realistični slog oziroma realistično dogajanje okrog mene ustreza, tukaj se najbolj znajdem. Tukaj je ta prese-

žek, ki ga dosežem, poznavanje snovi kot take, ki jo tudi sama doživljam.

Zelo blizu vam je tudi literarna forma kratke zgodbe. Izdali ste že tri zbirke kratkih zgodb, pa zbirko pravljic. Kako se znajdete v tej formi, kaj vam pomeni?

Kratka forma je po svoje izziv, ker moraš v zelo kratki obliki, na treh straneh, povedati bistvo, doseči neko razpoloženje oziroma občutenje, ki se bralca dotakne. Za dolge tekste moraš sedeti, torej traja, lahko bi rekli, da gre za osemurni delovnik. Pri kratkih zgodbah to, vsaj zame, ni potrebno, čeprav jih potem seveda oblikujem, dodelujem, ampak to so vendarle neki utrinki. Samo utrinki. Ni potrebno določati karakterjev, moraš ujeti samo neki tok, neko občutenje.

Tokrat ni prvič, da ste sodelovali na našem natečaju, na njem redno in uspešno sodelujete že več kot 15 let. Večkrat ste bili tudi zelo visoko nagrajeni. Kaj vam pomenijo nagrade?

Vzpodbudo vsekakor. Zelo sem vesela, ko izvem za rezultat. Potem to seveda malce izzveni, sčasoma in z leti še toliko bolj, ker vsaka stvar je samo enkrat prvič ...

Ko sem brala nekatere vaše nagrajene zgodbe, sem opazila, da v številnih izmed njih dajete glas prezrtim oziroma manj vidnim predstavnikom družbe. Bi lahko rekli, da je to rdeča nit vaših likov?

Zagotovo. Zdi se mi, da se te stvari, ki so mejne, na primer bolezen in smrt, prej dotaknejo; zgodba, ki se vrti okrog tega, prej pride do nekega bistva v nas, zato mi je to verjetno toliko bolj v izziv.

Tudi sicer vaše zgodbe v ospredje postavljajo človeške odnose, tudi to vas zanima kot pisateljico?

Ja. Psihologija me zanima. Zanima me dialog človeka s človekom, zagotovo.

Izbrane zgodbe so v jesenskih mesecih predvajali v oddaji Literarni nokturmo na Tretjem in Prvem programu Radia Slovenija.

Natečaj za najboljšo kratko zgodbo vsako leto razpiše Uredništvo za kulturo Tretjega programa Radia Slovenija – Program Ars.

Tekst: Špela Škrbina Krapež

Foto: Adrian Pregelj

Kamor greš... enajst skladb Tomaža Pengova v novi glasbeni preobleki

Projekt Radia Slovenija in Založbe kakovostnih programov
v poklon jubileju rojstva slovenskega kantavtorja

RTV Slovenija se je ob 70. obletnici rojstva Tomaža Pengova poklonila legendi slovenskega kantavtorstva z radijskim projektom, zgoščenko in koncertom z naslovom Kamor greš ...

Spomin Tomaža Pengova je obeležilo tudi glasbeno uredništvo Prvega programa Radia Slovenija s projektom *Kamor greš ...*, v okviru katerega je na radijskem sporedu od 19. septembra dalje potekal tematski cikel glasbeno-dokumentarnih oddaj **Pesem v žepu**. V petih oddajah so Pengovo ustvarjanje osvetlili literati in glasbeniki **Milan Dekleva**, **Bogdana Herman**, **Lado Jakša**, **Boris A. Novak** in **Jerko Novak** ter producenta **Borut Činč** in **Aco Razbornik**. Že predvajanim oddajam *Pesem v žepu* lahko prisluhnete v radijskem arhivu na spletni strani Prvega programa Radia Slovenija in na RTV 4D.

Cikel se je sklenil **24. oktobra** s promocijo novega dvojnega zvočnega albuma **Kamor greš ...** (ZKP RTV Slovenija) ter s koncertom v Hribarjevi dvorani na Ljubljanskem gradu. Enajst pesmi Tomaža Pengova je zaživel v novih glasbenih preoblecah zasedbe David in ukradeno pero, ki jo vodi pianist David Trebižan, ob njem pa nastopajo še Metod Banko, Sergej Randjelović Runjoe, Tomaž Gajšt, Bojana Šaljić Podešva in godalni trio. Koncert so kot gostje obogatili Višnja Fičor in člani znova obujene zasedbe Salamander

– **Bogdana Herman**, **Milan Dekleva**, **Jerko Novak**, **Lado Jakša** in **Božo Ogorevc**.

Dvojna plošča prinaša tudi koncert Tomaža Pengova, ki ga je leta 1994 v klubu K4 produciral glasbeni urednik Jane Weber, kantavtor pa je tedaj nastopil pred ameriškim glasbenikom **Townesom Van Zandt**om.

S koncertom so počastili tudi Dan RTV Slovenija, ki ga praznujemo 28. oktobra, ko je bila leta 1928 v Ljubljani slovesnost ob deseti obletnici razpada Avstro-Ogrske in hkrati počastitev začetka rednega oddajanja Radia Ljubljana.

Koncerta ob novi izdaji na Ljubljanskem gradu se je udeležilo 50 zvestih poslušalcev Prvega programa Radia Slovenija, ki so do kart prišli prek sodelovanja v radijskem programu.

Danijel Poslek, odgovorni urednik Prvega programa Radia Slovenija, je pred koncertom povedal: »Želeli smo, da se koncerta pesmi Tomaža Pengova lahko udeležijo tudi naši poslušalci, ne glede na dejstvo, da bo mogoče koncertu v neposrednem prenosu prisluhniti prek radijskih valov. Koncert bo edinstven dogodek, na

katerem bo moč doživeti brezčasje Tomaža Pengova. Zato želimo, da so del dogodka tudi nekateri naši najbolj zvesti poslušalci.«

Tekst: Sabrina Povšič Štimatec
Foto: Adrian Pregelj/Stane Sršen

Tomaž Pengov se je v zgodovino slovenskega kantavtorstva zapisal že s svojo prvo ploščo **Odpotovanja** (1973). Njegov glas je širša javnost sicer spoznala že konec šestdesetih, ko je s skupino Mladi levi posnel pretresljivo balado **Oda Ireni**. Pozneje je ustvaril še malo ploščo (**Napisi padajo / Črna pega čez oči** – 1978), tri studijske albume (**Pripovedi** – 1988, **Rimska cesta** – 1992, **Biti tu** – 1996), koncertni album (**Koncert** – 2006), pesniško zbirko (**Dih** – 1993) in zvočno knjigo (**Drevo in zvezda** – 2011), pisal je tudi glasbo za filme in gledališče. Leta 1997 je za svoje delo prejel Ježkovo nagrado.

Številni zimske nedeljske večere preživeli ob

JEZERU

Nadaljevanko je spremljala četrtna vseh gledalcev televizije

Predpraznični nedeljski večer je okoli 225.300 gledalcev začelo na novoletni zabavi dr. Rajka Pirca in se skupaj s inšpektorjem Tarasom Birso kmalu zapletlo v napeto zgodbo o obglavljeni ženski. Nadaljevanka Jezero, ki je nastala v produkciji igranega programa naše televizije, je bila med gledalci dobro sprejeta.

»Mraz, led, soigralka in jaz, dvanajst ur na čolnu, sredi jezera, pri minus petnajstih stopinjah. Na koncu sva se koncentrirala samo na to, da nama ne bi šklepetali zobje, da nama od mraza ne pleše mandibula,« je v intervjuju za decembrsko So botno prilogo 47-dnevno izkušnjo med snemanjem nadaljevanke Jezero opisal Sebastian Cavazza, izredni igralec, ki je več kot odlično upodobil lik inšpektorja Tarasa Birse. Ob tem je dodal, da je bilo snemanje resnično naporno, a vendar nepozabno.

Prve tri dele nadaljevanke Jezero si je v povprečju ogledalo dobrih 14 odstotkov Slovencev. Požela je tudi kar nekaj pozitivnih kritik. Miša Terček je tako v komentarju Slovenskih novic med drugim zapisala, da nadaljevanka Jezero ni največ, kar lahko ponudijo slovenski ustvarjalci, je pa verjetno blizu tega vrha: »Tu nekje je meja, ki bi se je morali gledalci in

kritiki zavedati.« Delova priloga Vikend je po prvem predvajanju sporočila, da so tako glavni kot stranski igralci odlični, ob tem pa dodali, naj se upanje režiserja Matevža Luzarja uresniči, da bo Jezero spodbuda tudi za koga drugega, da bo delal drugačne žanre in ne le družinske serije. Stop je dodal, da je Jezero vsekakor presežek, ne le zaradi istoimenske knjižne uspešnice Tadeja Goloba in tehnike snemanja, ampak predvsem zaradi izjemnega Sebastiana Cavazze v glavni vlogi.

Vedno prvi

Šestdelna kriminalna nadaljevanka Jezero v slogu skandinavskega noira je bila prvi korak TV Slovenija v kontinuirano produkcijo petdesetminutnih dramskih nadaljevanek. S tem se TV Slovenija pridružuje evropskemu in svetovnemu trendu, ki narekuje produkcijo kakovostnih dramskih serij. Scenarij nadaljevanke so izkušeni filmski avtorji Matevž Luzar, Miha Hočevar in Srđan Koljević napisali skupaj z avtorjem knjižne uspešnice Jezero Tadejem Golobom. »Roman Jezero je sam po sebi zelo filmičen, poln intrigantnih zapletov in zanimivih likov, postavljen je v idilično pokrajino triglavskega narodnega parka,« je o razlogih za pisanje in režiranje nadaljevanke povedal Matevž Luzar.

V Tarasovi preiskovalni ekipi so raziskovali mlada pripravnica Tina, ki jo je upodobila Nika Rozman ter kolega inšpektorja Brajc (Gregor Čušin) in Osterc (Matej Puc). V ostalih vlogah se predstavljajo znane slovenske igralka in igralci Nataša Barbara Gračner, Matjaž Tribušon, Vlado Novak, Igor Samobor, Brane Završan, Jana Zupančič in drugi.

Soustvarjalci nadaljevanke Jezero so bili direktor fotografije Miloš Srdić, scenograf Miha Knific, kostumografka Nadja Bedjanič, oblikovalka maske Eva Uršič, avtor glasbe Davor Herceg in oblikovalec zvoka Robert Sršen.

Nadaljevanka je sicer svetovno predpremiero doživela avgusta 2019 na Sarajevskem filmskem festivalu, slovensko predpremiero pa je imela s prvima dvema epizodama na jubilejnim ljubljanskem 30. LIFFE.

V sklopu projekta Jezero je v sodelovanju Radia Slovenija in založbe ZKP RTV Slovenija nastala tudi trinajsturna zvočna knjiga romana, ki jo bere Sebastian Cavazza, igralec glavne vloge Tarasa Birse v televizijski nadaljevanki.

Tekst: Mojca Boštale
Foto: Adrian Pregelj in Sašo Štih

Priznanja RTV Slovenija za leto 2018

Medtem ko čakamo na podelitev priznanj za preteklo leto, naj spomnimo, kdo so bili prejemniki priznanj za leto 2018.

Generalni direktor RTV Slovenija, Igor Kadunc, se je zahvalil in čestital sodelavkam in sodelavcem, ki so bili v letu 2018 za slušni za najbolj kakovostne delovne dosežke, strokovne delovne prispevke v daljšem časovnem obdobju in dolgoletni delovni opus v zavodu. Podeljena so bila tudi častna in posthumno priznanje.

Podelitev priznanj je iskrivo povezoval športni reporter Vala 202, Aleš Smrekar, z glasbenimi točkami pa ga je popestril **Big Band RTV Slovenija**, pod vodstvom **Lojzeta Krajčana** s solistoma **Borutom Bučarjem** in **Primožem Fleischmanom**.

Nagrajence in ostale goste sta nagovorila predsednik komisije za podelitev priznanj RTV Slovenija Bojan Ramšak in generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc.

Priznanje RTV Slovenija za življenjsko delo so prejeli:

dr. Ljerka Bizilj

Ljerka Bizilj je svoje življenje posvetila slovenski radioteleviziji. Začela je leta 1973 kot mlada novinarka ter delala v različnih uredništvih, najdlje v uredništvu informativnih oddaj. Svojo pot v slovenskih medijih si je utirala preko Radia glas Ljubljane, ustanovila Studio Luwigana in doktorirala iz radiotelevizije. Vmes jo je zaneslo v poslanske klopi, a tam ni ostala dolgo. Vrnila se je v medije in na televiziji ustanovila TV Slo 3, kjer so prvi na TV Slovenija začeli z multiopravilnostjo in digitalno produkcijo. Kot direktorica Televizije Slovenija je na televizijo pripeljala nov veter, vnesla spremembe v produkcijske procese, pri pripravi oddaj in sporedov.

Njen novinarski opus šteje vse, od daljših reportaž do dokumentarnih oddaj, od scenarijev za razvedrilne in svetovalne oddaje do scenarijev za poskuse prvih slovenskih situacijskih komedij. Še vedno jo najbolj zanima informativni

program in strokovno delo na televiziji. Doktorica Ljerka Bizilj je v celoti predana televiziji, kjer je pustila najlepša leta svojega življenja.

Slavko Bobovnik

Slavko Bobovnik je v slovenskem medijskem prostoru s svojim delom novinarja, televizijskega voditelja in televizijske osebnosti pustil več kot štiri desetletja dolg neizbrisen in globok pečat. V svoji novinarski karieri je dolga leta delal kot dopisnik Televizije Slovenija s Koroške in opozarjal na za mnoge odločevalce še vedno pozabljen del Slovenije. Konec osemdesetih let in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja je ob nekaterih ključnih dogodkih razpada Jugoslavije poročal s Kosova in Hrvaške. Za javno televizijo je ustvaril tudi več dokumentarnih oddaj. V svoji karieri je prepoznavno vodil več kot 3000 osrednjih informativnih oddaj TV Slovenija – Dnevnik in Odmevi. Bil je voditelj in soavtor številnih predvolilnih soočenj, referendumskih oddaj,

intervjujev, humanitarnih oddaj, letnih pregledov in drugih posebnih oddaj. Prejel je številne nagrade za dosežke na medijskem področju. Slavko Bobovnik je bil pri svojem televizijskem novinarskem in voditeljskem delu odločen, odgovoren, nepristranski in inovativen. Kot novinar, voditelj in televizijski ustvarjalec je vztrajno iskal nove možnosti nagovarjanja gledalcev, spodbujanja demokratičnega dialoga v državi in krepitve vloge odločnih in neodvisnih novinarjev v vlogi čuvaja, ki bdi nad nepravilnostmi v družbi.

Irma Rauh

Glasbena urednica Irma Rauh je velik del svoje življenjske energije namenila kakovostnemu razvoju narodno-zabavne glasbe. Njeno delo je zaznamovala trdna in neomajna uredniška odločnost. Stremela je k premišljeni izbiri besedil, brezhibni izvedbi in kakovostnemu zvoku.

Irma Rauh je v svojem delovnem obdobju pripravljala številne radijske glasbene oddaje. Omeniti velja oddaje **Pod lipo domačo**, dolgoletno sodelovanje pri javnih terenskih koncertnih oddajah **Koncert iz naših krajev**, kar 35 let pa je pripravljala najstarejšo radijsko glasbeno oddajo **Četrtkov večer domačih pesmi in napevov**.

Irma Rauh je uredniško skrbela tudi za glasbo godb in pihalnih orkestrov. Stalno je spodbujala nastanek novih skladb, med drugim s projektom **Najlepša viža**, ter tako vplivala na intenziven razvoj tega področja na Slovenskem. Irma Rauh je bila ena tistih radijskih osebnosti, ki je stremela k cilju, da je radio medij za ljudi in da mora radio med ljudi. Organizirala je številne javne koncerte z neposrednimi prenosi. Po odhodu Irma Rauh v pokoj je zazevala vrzel, ki jo občutijo in tudi javno izrazijo številni poslušalci predvsem starejše generacije.

Častna priznanja za delo na RTV Slovenija so prejeli:

Boris Maljevac

Boris Maljevac, legenda Regionalnega televizijskega programa v regionalnem RTV-centru Koper – Capodistria. Bil je pomemben del ekipe programa, ki ga je ustvarjal vse od leta 1978, s čimer je prispeval k razvoju Televizije Koper. Sodeloval je pri združitvi koprskega dopisništva v uredništvo leta 1988. Boris Maljevac je svoje znanje prenašal na mlade rodove in bil mentor in učitelj številnim sodelavcem. Najmočnejši pečat je pustil na športnem področju. V oddaji Športna mreža je sistematično in celovito pokrival primorski šport in na ta način doprinesel k njegovi uveljavitvi v Sloveniji in onkraj meja. Pri svojem delu je bil načelen, profesionalen in pošten. Bil je tudi borec za pravice zaposlenih na RTV Slovenija.

Franc Pfeifer

Nekaterim uspe z enim velikim dejanjem zaznamovati celo življenje, drugi skozi življenje nizajo manj odmevna dejanja, ki jih na koncu sestavi v veličasten mozaik, ki ga ni mogoče spregledati. Eden takih je tudi Franc Pfeifer Fofo, vodja skupine za govorna snemanja in prenose. V svoji dolgi karieri je z odliko izpeljal najtežje tehnične projekte od pokrivanja dogodkov ob potresu v Črni Gori, pogreba maršala Tita, tehnično je pokrival prenose iz skupščine SFRJ. Svoj pečat pa je pustil tudi na športnem področju s tehnično organizacijo in izvedbo radijskih prenosov ob vseh večjih športnih dogodkih v Sloveniji, in kot vodja radijske tehnične ekipe na olimpijskih igrah v Sydneyju. Njegovo edino vodilo je bil profesionalno izpeljan projekt.

Stanislav Šterbucl

Urednik Stane Šterbucl je dragocen sodelavec dnevnoinformativnega programa. Zagotovo je najstarejši urednik v

DIO in eden redkih sodelavcev, ki so celotno kariero posvetili dnevnoinformativnemu programu, ki je eden izmed najzahtevnejših programov vsake, še posebej nacionalne televizije. Za Stanetom Šterbuclom je dolga in predana kariera novinarja, voditelja in urednika Dnevnika. Danes je turnusni urednik jutranjih poročil na čelu majhne, a marljive in vsestranske ekipe, ki edina v državi pripravlja jutranja poročila. Stane Šterbucl je dolgoletni dragoceni sodelavec in eden izmed stebrov Informativnega programa Televizije Slovenija, ki se skozi vso kariero dokazuje zgolj in edino z delom in pozitivnim duhom, ki ga vnaša v vedno stresno delovno okolje. Kot tak je učitelj in vodnik novim mladim generacijam. Tako medgeneracijsko sodelovanje pa je tista primerjalna prednost, na katero v zahtevnih časih stavi tudi Televizija Slovenija.

Priznanje za izjemne ali nadpovprečne delovne dosežke v daljšem delovnem obdobju so prejeli:

Aleš Avbelj

Aleš Avbelj je svojo poklicno pot na RTV Slovenija je začel leta 1991, sprva na radiu, potem na televiziji, zdaj pa že skorajda 20 let kot izjemen jazzovski bas kitarist in kontrabasist s svojim ustvarjalnim in poustvarjalnim delovanjem znotraj sekcije in Big Banda tvori enega od stebrov uspeha in stabilnosti našega nacionalnega jazzovskega orkestra, enega najstarejših Big Bandov v Evropi nasploh. Aleš Avbelj se je hkrati z delovanjem v umetniškem svetu Big Banda, ki zadnjih šest let snuje in odloča o vseh pomembnih umetniških projektih Big Banda, izoblikoval tudi v vrhunskega aranžerja in za svoje delo dobiva tudi strokovne nagrade (npr. nagrada za najboljši aranžma na Slovenski popevki 2017) in priznanja (naročilo za slovenski prispevek v projektu Jumbo big band - koncert treh big bandov Slovenije, Hrvaške in Srbije) v Novem Sadu.

Slobodan Djordjević

Slobodan Djordjević, kašer mojster, je eden redkih in največjih mojstrov svojega poklica v naši hiši. S svojim znanjem umetniškega kašerstva in občutkom za mnoge ročne obrti in spretnosti je v dolgem obdobju skoraj štiridesetih let pripomogel k številnim izjemnim izvedbam scenografij; od avtorskih razvedrilnih oddaj, baletov, igrano-dokumentarnih oddaj, informativnih, otroških oddaj do filmov in televizijskih

nadaljevanj. Z njegovo pomočjo smo izvedli mnoge studijske gradnje notranjih in zunanjih ambientov. Še bi lahko naštevali razne čarobnosti tega poklica, saj je televizija zares čarobni medij. Tehnologija pa vse bolj posega v naše ustvarjanje, zato se spreminja tudi naš odnos do obrti. A Slobodan Djordjević je s svojim specifičnim znanjem, natančnostjo in očesom za lepo v mnogih oddajah pustil svoj neizbrisen pečat.

Branka Ilić

Branka Ilić je že skoraj desetletje nepogrešljiv del Vala 202. Zanesljivost in samoiniciativnost sta besedi, ki prežemata njeno delo. Nenehno je na preži za izboljšavami delovnih procesov. sodoben pristop z vodilom »kako lahko naredimo bolje«, drugače in hitreje je tisto, kar si vsak urednik in vodja lahko samo želi od poslovne sekretarke, delodajalec pa pridobi pri pogosto tako opevani optimizaciji in racionalizaciji delovnih procesov. Je izrazito večopravilna delavka, ki aktivno sodeluje pri vseh večjih projektih Vala 202 (Dan 202, Planica, Izštekani, Ime leta). V zadnjih letih je postala pridružen član spletne ekipe Vala 202. Poleg rednih administrativnih obveznosti sodeluje pri kreativnih rešitvah in pomaga pri njihovi realizaciji, je marljiva in skrbna, pripravljena svoje znanje deliti tudi z drugimi uredništvu. Branka Ilić je polnokrvno zapisana radijskemu delu.

Ingrid Kovač Brus

Urednica Uredništva za kulturo 3. programa Radia Slovenija Ingrid Kovač Brus se je že od začetka dela izkazala kot prodorna novinarka, najprej na Valu 202, nato pa na tretjem programu Radia Slovenija - Ars. Še posebej kot specialistka za področje filma, čemur se posveča tudi zadnja leta, ko ob uredniškem delu pripravlja tudi oddajo Gremlini v kino, spremlja domačo in tujo filmsko produkcijo ter poroča s filmskih festivalov.

Poskrbela je za prenovu in nadgradnjo koncepta oddaje Svet kulture ter si zamislila vrsto odmevnih programskih projektov. Naj omenimo petletno sodelovanje programa ARS na

Slovenskem knjižnem sejmu s številnimi gostovanji in z lastnim programom na Pisateljskem odru. Lansko leto je bil vrhunec programa predvajanje radijske igre Andreja Nikolaidisa Madžarski stavek v režiji Karpa Godine. V preteklih letih je bila pobudnica jubilejne izdaje knjige Valovi kratkih zgodb, v kateri so zbrane nagrajene zgodbe Arsovih natečajev za kratko zgodbo. Njena zamisel je tudi promocija knjige in natečaja programa Ars in celotnega radia na avtobusih LPP. Vsako leto poskrbi tudi za zgledno načrtovan in izveden kulturni in literarni program Arsa na festivalu Noči v Stari Ljubljani. Nenazadnje urednica Ingrid Kovač Brus s pozitivnostjo, požrtvovalnostjo in izrazitim čutom za kolektiv izjemno dobro vpliva na delovno ozračje, odnose in zagnanost članov uredništva.

Petra Medved

Večletno sistematično delo Petre Medved na področju invalidskih vsebin in invalidov kaže na enakopravno zastopnost z drugimi vsebinami v radijskih programih. Njen trud so prepoznale tudi invalidske organizacije, društva in posamezniki. Za svoje delo je zato že prejela številne nagrade. Oddaje Med štirimi stenami in Studio ob 17-ih na te teme pa so nadgradnja vsega. Njene oddaje so kakovostne in informativne, saj Petra invalidske vsebine obravnava celostno z vso senziбилnostjo, preudarno in odgovorno do občutljivih tem. Petra Medved redno pripravlja tudi prispevke s področja invalidskih vsebin za dnevnoinformativne oddaje, poleg tega pa ustvarja tudi oddaje Razkošje v glavi, Nedeljsko reportažo in Sledi časa. S svojim delom je postavila visoke standarde. Radio Slovenija zastopa na sejah Programskega odbora za problematiko invalidskih vsebin v programih RTV Slovenija. Na njeno pobudo je radio pridobil invalidsko dvigalo, realizirala pa je tudi na začetku malo noro idejo, kako približati radio gluhih in skupaj smo ugotovili, da je tudi to mogoče.

Janez Misson

Janez Misson je v svoji dolgoletni karieri kamermana dosegel odlične rezultate v vseh žanrih, tako pri prefinjenem kadriranju umetniških vsebin kakor pri trdem delu ob športnih prenosih. Kot eden najmočnejših članov je sodeloval pri skoraj vseh velikih projektih TV Slovenija, kot član ekip pri prenosih tekmovanj z Olimpijskih iger pa se je izkazal tudi prek naših meja. Janez Misson je najbolj zaznamoval produkcijo TV Slovenija s svojim delom na kameri roki, kjer nima konkurence. Pri tem zahtevnem delu je postavil tako visoke standarde, da jih bo težko doseči, kaj šele preseči. Janez Misson s svojim odnosom do dela, izpoljenim občutkom za kompozicijo in velikim smislom za delo v sistemu večkamerne snemanja končnemu izdelku – oddaji – vedno doda pomemben in opazen prispevek. Žal nas je medtem za vedno zapustil. Ohranili ga bomo v trajnem spominu. Tudi ob tej priložnosti družini izrekamo iskreno sožalje.

Aleš Valič

Aleša Valič, urednica oddaj Izobraževalnega uredništva TV Slovenija, že 16 let ustvarja oddaje iz serije Naravni parki Slovenije, v katerih s pomočjo strokovnih sodelavcev predstavlja posamezna območja naše dežele. Ob tudi sicer bogatem opusu je Aleša Valič med drugim avtorica štirih oddaj o slovenskih Alpah, oddaje Dragocena mokrišča in

filmov o Krajinskem parku Dragonja in Krajinskem parku Sečovelje. Leta 2018 je TV Slovenija predvajala štiri oddaje iz te serije: Kočevski pragozd, Radensko polje, Logarska dolina in Pragozd Krokari. Aleša Valič je avtorica številnih dokumentarnih oddaj TV Slovenija, s katerimi na celovit način predstavlja slovensko naravno in kulturno dediščino in s tem pripomore k utrjevanju temeljnega poslanstva RTV Slovenija. Oddaje, ki jih podpisuje, so izjemen prispevek h kakovostnemu programu TV Slovenija in nenazadnje tudi prispevek v zakladnico skupnega kulturnega spomina naroda.

Priznanje za dosežke v preteklem letu so prejeli: novinarka in voditeljica **Polona Balantič** za oddaje **Platforma**, ekipa dirke po Franciji (Tour de France) Polona Bertonec, režiser **Slavko Hren** za pet dokumentarnih projektov, novinar **Matej Jevnišek**, zborovodkinja **Anka Jazbec** in producentka **Janja Velkaverh** za projekt Violinček, vodja trženja oglasnega prostora na Radiu Slovenija **Petra Melinc**, novinarka in voditeljica **Nataša Mihelič**, realizator specialist **Peter Leban**, snemalec **Jaka Kodarin**, montažer **Davor Dujmovič** za dokumentarni film Tomos: narejeno v Jugoslaviji, operativna ekipa v sestavi: **Veronika Rot**, **Albert Gyurica**, **Bernard Vrh**, **Nino Budimirovič**, **Marjan Drobnič** za razvoj in implementacijo zvočnega kanala, ki omogoča sočasno branje podnapisov s sintezo govora za slovenski jezik in zvočne opise oddaj, novinarji športnega uredništva Vala 202 **Luka Petrič**, **Aljaž Golčer**, **Marko Cirman**, **Jože Pepevnik** in **Boštjan Janežič** za Projekt Žoga je okrogla, dopisnik

v tujini **Janko Petrovec**, skupina za interaktivno grafiko **Luka Abdulović**, **Sašo Janković** in **Gregor Križman**, **Dejan Cencelj**, **Aleš Bogataj**, **Davor Rup**, **Tomaž Drnovšek**, **Blaž Bajec**, **Davor Lonzarič** za nadgradnjo spletnega portala rtslo.si in izdelavo tematski podportalov, **Mojca Širok** in **Igor Jurič** za oddajo Globus, **Lovro Štanta**, sodelavec skupine za predvajanje radijskih programov, snemalec **Žiga Trnkoczy**, ustvarjalci dokumentarnega filma za mlade – Kristjan: **Anka Bogataj**, **Sara Lužovec**, **Neli Maraž**, **Aleš Živec**, **Gregor Kontestabile**.

Posthumno priznanje Saši Paukoviću

Saša Pauković je bil novinar in urednik na Televiziji Slovenija in sodelavec v Uredništvu verskih oddaj. Svojo poklicno novinarsko pot je začel leta 1991 v Informativnem programu in nato v oddelku za promocijo oddaj. Kot človeka so ga zanimali etične, bivanjske in religijske teme, zato je kmalu postal eden od občasnih sodelavcev v novo ustanovljenem Verskem programu, ob prelomu v novo tisočletje pa tudi član Uredništva verskih oddaj. Sprejel je urejanje oddaje Duhovni utrip. S svojim strokovnim delom ter človeško odprtostjo in toplino je z oddajami o verskih skupnostih in duhovnih gibanjih v slovenskem medijskem prostoru širil in omogočal religijsko pluralnost. Njegovo delo je neprecenljivo. Saša je bil novinar, avtor odmevnih dokumentarnih filmov in voditelj pogovornih oddaj. Štiri leta je deloval kot predstavnik verskih skupnosti tudi v Programskem svetu RTV Slovenija.

Vojko Frelih

Službo na radiu je nastopil oktobra 1979. Po zaključku vojaščine je s tehnično šolo naravoslovne smeri, ki jo je obiskoval v Ljubljani, iskal službo in opustil misel na visokošolski študij, saj mu je med služenjem umrl oče. Kot pravi, je doma iz najlepše gorenjske vasi Ljubno, kot podeželan pa nikoli ni zares verjel, da ga bodo vzeli v tako eminentno ustanovo.

»Na razpisu sva se znašla le dva kandidata, starejšega so zavrnil, jaz pa skoraj nisem mogel verjeti, da sem dobil službo s trimesečno poskusno dobo v skupini za studijska snemanja in prenose. Moj mentor je bil znani tonski mojster Igor Otavnik. Najprej mi je 'odpredaval' tehnične karakteristike magnetofonov in magnetnih trakov. Ko sem v štirih sekundah uspel napeljati trak, ki je bil navit na jedru čez glave magnetofona, me je posadil za mešalno mizo. Danes točno vem, kdaj sem v poklicu, ki ga opravljam že 39 let, storil drugi korak. V pritličju v studiu 1 smo snemali daljši tekst in 'kot nepismen' sem gledal v besedilo in skušal slediti bralcu. Če se je zmotil, sem moral zavrteti posnetek nazaj in poslušati, kje je prišlo do napake, nato poiskati končni stavek. Igor pa vstane, me prime čez ramo in pravi, da naj tekste odmaknem in predvsem poslušam bralca. »Poslušaj melodijo stavka in vedno boš vedel, kdaj se konča!« To spoznanje in sposobnost refleksa, da ob koncu stavka spustiš klapno (ročica, s katero smo odmikali trak od glav magnetofona) in dvigneš regulator na mešalni mizi ter brezhibno nasnameš nadaljevanje teksta, mi je dalo samozavest in možnost nadaljevanja dela v skupini. Še danes velja, da je za oblikovalca zvočne podobe najbolj pomembno uho – poslušanje in dojemanje zvoka, njegov frekvenčni spekter in kako ta zvok prek različnih nosilcev ter različne elektronike pride do poslušalca.«

Skupina oblikovalcev zvočne slike še vedno zelo homogena.

»Vzorno sodelujemo med seboj in si pomagamo pri novostih v tehnologiji. Reden ali občasen kontakt imamo predvsem z novinarji in zunanjiimi pogodbenimi sodelavci. Sodelujemo z glasbenimi opremljevalci in moderatorji, ki jim radi rečemo spikerji. Dogaja se tudi, da odkrivamo napake v tekstih ali kako drugače pomagamo in svetujemo pri izvedbi in produkciji oddaje.«

Na začetku kariere je moral Vojko posneti daljši tekst. V zastareli studio sta prišla vrhunski bralca Jernej Pikl in Marija Velkavrh. »Ker me je na zvokovnem preizkusu glasov nekaj motilo, sem ju vljudno zaprosil, naj mi prebereta še nekaj vrstic, pa je gospodu Piklu prekipelo. »Mladi kolega, začnimo in prosim, da me ne ustavljate več,« je dejal, medtem ko je Marija prizanesljivo zavijala z očarljivimi očmi. Jernej je bil profesionalca, po več kot pol ure dolgem eseju se ni zmotil niti enkrat. Po snemanju sem Otavniku potožil, da se na posnetku pojavljajo motnje, ki smo jim rekli brum, in da pred Piklom nisem imel druge izbire, kot da esej posnamem. Igor pa: »Veš, se nič ne sekiraj, pokliči vzdrževalce, da odpravijo napako v studiu, bosta pa jutri še enkrat posnela.«

Pogreša sistematično kontrolo montaž, tudi novinarskih.

»V 80. in 90. letih je tonska mojstrica ing. Verena Šonc bdela nad kvaliteto posnetkov in redno spremljala vse tri radijske programe. Tudi tehniki na predvajanju so morali v posebno knjigo beležiti vse napake, ki so jih zasledili med emitiranjem. Za nas sta bili pravi legendi inženirja Jože Mastnak in Nace Pugelj. Vsak dan je imel eden izmed njiju obhod po vseh studiih v hiši. Bog ne daj, če montirnice niso bile pospravljene.

Nekoč me je poklical Lojze Javh, vodja naše skupine. Začel me je zaslisevati, če sem v določenem studiu posnel oddajo, ki je bila predvajana pretekli dan. Ko sem to potrdil, sem dobil listek z naslovom oddaje in njeno arhivno številko z nalogo, da grem po trak v fonoteko. V studiu, kjer je bil posnet, sem ga moral zavrteti na določeno minuto. Ob predvajanju so sledila vprašanja: »Zakaj je glasba nasproti tekstu tako močno »izkrmiljena«, zakaj ima moški bralec izrazite sičnike? Ali znam uporabljati filtre? Kako se obračajo mikrofoni? Od takrat naprej pozorno pazim, kaj naj gre na nosilec zvoka.«

Lepi spomini na oddajo "V nedeljo zvečer".

Pripravljaj in vodil jo je Marjan Kralj, na snemanjih je bila vedno prisotna glasbena urednica Marjanca Vojnovič, pa tudi tehnični asistent za glasbene vložke. »Po snemanjih je Kralj sodelujoče povabil v sosednji lokal na pijačo. Skupno točko sva našla v pogovoru o živalih, saj je bil zelo navezan na psičko Baco, ki mu je doma delala družbo in o kateri je vedno vedel povedati kaj novega.«

Vsako leto tehnika sodeluje v športnih projektih kot so Plavnica, Vitranc, Rogla, na teren gre več tehnikov v nekakšen terenski studio. »Ker je šport v vzponu, je tudi oglašanje zelo veliko. Zaradi sodobnih aparatov – kodekov, se v eter javljajo športni novinarji – komentatorji tudi sami. Ko še ni bilo mobilne telefonije, so naši koordinatorji na vsako prizorišče naročili pošne vode – »parice«, ki so jih PTT delavci iz tamkajšnjih omaric potegnili do reporterskih mest. Vzpostavljene zveze smo prevzeli tehniki, ki smo na prizorišča prišli vsaj uro pred začetkom. Dve pet kilogramov težki nagri smo uporabljali kot ojačevalca za linijo in povratno zvezo. Sledili so še kabli, mikrofoni, kasneje tudi brezžična pogovorna zveza.«

Napredek se seli v reportažne avtomobile in digitalno tehniko.

V skupini so bili tehniki deloma specializirani za določene športe. »Velikokrat sem prenašal večne hokejske derbije z Je-

senic z legendo Mirkom Strehovcem in kasnejšim komentatorjem Urošem Volkom, pa Vitranc s popularnim Francijem Pavšarjem, roket z Rajkom Dolinškom, smučarske teke in biatlon s Pokljuke in Rogle z Marjanom Fortinom, pozneje je odšel na Televizijo, z Zdenkom Fajdigo in Urošem Volkom. V lepem spominu mi je ostal prežgodaj preminuli Aleš Varoga, nadarjeni komentator. Tudi s Stanetom Urekom, ki je ustvaril odmevno oddajo o rekreaciji in jo še danes nadaljuje Uršula Majcen, sva si bila blizu in sva pogosto klepetala o tufu iz Peračice, ki je na pragu mojega doma in na splošno o geologiji, o kateri je vedel veliko.«

Z Ivanom Sivcem prijateljevala vse do upokojitve.

Vsako jutro sta se v kleti dobila na kavi. Kot urednik dokumentarno feljtonske redakcije mu je omogočil, da je avtorsko posnel nekaj oddaj o krajih in ljudeh, ki jih je dobro poznal in so dali zgodovini svoj pečat. »Ker pred mikrofonom nisem smel, so mi tekste prebrali napovedovalci, za drugo sem poskrbel sam. Za otroški in mladinski program sem posnel nekakšno radijsko igro, ki se je imenovala Poletje v travi. V njej je pet deklic, starih od šest do devet let, preživljalo počitnice med konji na pašniku, med klepetom z mimoidočim lovcom pa odkrivajo lepote večno žive narave. Na to tematiko sem bil gost v nočnem programu, ki ga je vodila Simona Juvan.«

Med spikerji je nanj glede bralne kulture, izborne slovenščine in izgovora največji vtis naredila Ajda Kalan. »Profesionalno se je močno angažirala in vsakokrat reagirala, ko je v brani besedi zasledila pomanjkljivosti. Pa tudi sicer sva ob kavi nešteto klepetala o najinih konjih, otrocih in še marsičem.«

Četrtek večer pesmi in napevov je dolga leta vodila urednica v glasbenem programu Irma Rauh. »Zagotovo je največja poznavalka narodnozabavne glasbe pri nas. Ustvarila je najodmevnejše oddaje in koncerte te glasbene zvrsti, na katerih so nastopali naši najboljši muzikanti. Gostila jih je tudi v naših studiih, čutil sem, da jo zelo cenijo in spoštujejo.«

Starosta slovenskih planincev Marjan Krišelj.

»Pri nas je bil novinar 40 let, na žalost je pokojni že 13 let. Izbral me je za tehnično podporo za oddajo Studio ob 17-ih na tematiko planinstva, neposredno s Kredarice. Pot z Rudnega polja je bila z oddajnikom na hrbtu naporna, vendar nepozabna. Veliko zanimivih zgodb sem slišal, medtem ko sva grizla kolena. Službeno sem bil na Triglavu še dvakrat, vendar nikoli več tako enkratno kot prvič.«

V 80 letih prejšnjega stoletja so tehniki dokaj pogosto potovali v Beograd. »Spali smo v bližnjem hotelu, tja potovali z letalom in se vračali z vlakom. Konec 80. let je bilo zasedanje neuvrščeni v Beogradu. Tehnično osebje smo iz nekega mostička v drugem nadstropju kongresne dvorane opazovali slavnega Gadafija, ki je bil vedno obkrožen s svojimi varnostnicami. Prava paša za oči!«

Čez noč nepričakovano sneženje.

Tehnične usluge so pogosto nudili tudi otroški in mladinski redakciji Radia, ki se je rada v živo oglašala iz mnogih šol. »Ob priliki sem s službenim avtom peljal urednico Tanjo Pirš in še dva mlajša novinarja v Osnovno šolo v Pišce. Zima je že kazala zobe, vendar še ni bilo snega. Prvi dan, v petek, smo si želeli ogledati šolo in se srečati s PTT tehnikom, ki bi uredil povezavo

Biatlon Pokljuka decembra 2009, reporter Uroš Volk. (Foto Darko Koren.)

V devetdesetih, priprava na prenos konjeniške prireditve iz Lipice za Val 202. Na desni Lojze Gačnik.

Nekoč med svojimi konji.

Po prenosu s Kredarice še obisk Aljažvega stolpa leta 1990. Od leve Vili Natlačen in Vojko.

poštne linij z radijsko razdelilnico. Skupine otrok so bile brezhibno pripravljene na pogovor in glasbene točke. Po generalki smo se veselo odpeljali v Krško, kjer smo imeli v hotelu rezervirano prenočišče. Zjutraj nismo mogli verjeti očem. Čez noč je zapadlo več kot pol metra snega in še vedno je močno snežilo. Brez zajtrka smo se odpravili na pot in po nekaj kilometrih obtičali na klancu. Cesta je bila slabo splužena, avto pa obut v letne pnevmatike in z verigami v prtljažniku. Do 9. ure bi morali priti do šole. Moral sem nataktni verige na pogonska kolesa. Nekako mi je uspelo, čeprav me je zelo zeblo. Malo pred 9. uro smo se pripeljali v Pišce, kjer nam je lokalni PTT tehnik dejal, da so zaradi obilice snega pretrgane žice in da oglašanje v eter odpade. Še danes pomnim, kako dober je bil šolski čaj, ki me je rešil bolniške.«

Ker so imeli pri Vojku doma konje, ga je tonski mojster dramske skupine Jure Culiberg pogosto »žical« za posnetke konj, ki jih je v efektoteki primanjkovalo. »Že nekaj časa mi je v glavi zorela zamisel, da bi zbral kolekcijo konjske govorice in topot kopit v najrazličnejših dejavnostih. Takrat so se na trgu začele pojavljati sodobne digitalne aparature. V hiši so me za dva dni poslali v Lipico, kjer mi je znanec omogočil neomejeno snemanje teh naših lepotcev. Tisto noč nisem spal, saj sem imel privilegij in priliko, da sem zvokovno posnel rojstvo žrebička in njegov prvi pogovor z mamo kobilo. Leta 1996 sem na poziv dramaturga in režiserja mag. Igorja Likarja iz tega gradiva ustvaril nekakšno razglednico z naslovom *Zvočni portret konja s Krasa* in jo objavil v prvem satelitsko internetnem prenosu z naslovom *Rivers and Bridges*, ki ga je organiziral EBU. Sestavljena je iz zahtevnih posnetkov v jahalnici, dresuri, rojstvo žrebeta, podstat pa sta kraški kamen in burja.«

Tragična smrt hčerke.

Leta 1989 je v prometni nesreči umrla 11 letna Vojkova hči Alenka, ko se je s trenerjem vračala z namiznoteniškega tekmovanja. »Takrat se nam je za nekaj časa podrl svet. Nekako sem čutil, da o družinski stiski ne smem molčati in mnogo težkih trenutkov sem uspel deliti s sodelavci, s katerimi smo so bili blizu. Naneslo je, da me je Mojca Blažej nagovorila, če bi hotel o smrti otroka in o tej zamolčani temi, ki je močno prisotna še danes, govoriti v nočnem programu. Imel sem pomisleke, pa mi je 13-letna hčerka Anita položila na dušo, da bi Alenka želela, da se o njenem kratkem življenju govori. Privolil sem in v začetku novembra sva pogovor posnela in ga v nočnem programu zavrtela poslušalcem. Ob dveh ponoči se je vsul plaz telefonov, v etru sva se z Mojco pogovarjala z mamami, ki še vedno žalujejo in prebolevalo smrt svojih otrok. Javnost je takrat začutila prezrtost teh tem. Povabljen sem bil na Radio Ognjišče, v društvo Hospic in se pogovarjal s psihologinjo Metko Klevišar. Na temo žalovanja sem bil povabljen v oddajo Med štirimi stenami in pozneje tudi v TV-oddajo Tednik, kjer sva z dopisnikom Mirom Štebetom spregovorila o izkušnjah v premagovanju bolečih izgub otrok v svojih družinah.«

Osamosvojitvena vojna za Slovenijo.

»Mnogih kolegov ni bilo v službo zaradi cestnih zapor in blokad, odgovorni urednik 1. informativnega programa Drago Balaič pa me je poslal na teren. Eno prvih žarišč sva z novinarjem Jožetom Bončo obiskala pozno popoldne. V Trzinu sva bila priči smrtni rani teritorialca Eda Peperka. Opazovala sva, kako sta ga soborca prinesla do reševalnega vozila, medtem, ko so nam v

zavetju hriba nad glavami sikale krogle.« V Trzinu je bil tudi ponoči z Daretom Miličem. »Pri zadimljenih barikadah sva naletela na truplo ubitega vojaka JNA, ker je krogla prebila filter maske. Grozljiv prizor. Rahlo je deževalo, kri se je razlivala po asfaltu. Daretu sem skušal razložiti, kaj vse sva že doživela z Jožetom popoldne, pa mu ni prišlo do živega. Ko pa je imel pred seboj truplo, kar ni nehal brisati leč očal, nato sva urno obrnila reportažni avto. V njem je bil vgrajen UKV oddajnik, s policijske cestne zapore v križišču za Litijo in Črnuče naj bi se varno oglasila v eter. Na pol poti sva prehitela kolono petih oseb. Ocenil sem, da so teritorialci. Dare pa je opazil, da so bili v kombinezonih in z avtomatskimi pištolami škorpijoni ob boku, v opravi vojakov v oklepnikih. Policistom sva hitela razlagati, da gredo v njihovo smer oboroženi vojaki. Posadki dveh policijskih vozil so ju uporabljali za kritje in z naperjenim orožjem čakali prišleke. Midva, telebana, pa sva na pločniku ob »reportažcu« čakala, kaj se bo zgodilo. Minilo je kakih deset minut, ko je pristopil vodja policistov in naju okaral, kje da so ti vojaki. V tem trenutku se je izza bližnje žive meje dvignila glava vojaka. Policistu sem diskretno namignil, naj se obrne. Policisti, ki so vojaka opazili, pa so začeli kričati, loputati z vrati avtomobilov in moleti puškine cevi izpod njih. Zatem se je prikazala še ena glava, pa druga in vojaki so pričeli lesti izza žive meje. Na ukaz so predali orožje in strelivo. Dare je vzel mikrofona in mi naročil, naj vzpostavim zvezo.«

Ob vrnitvi na Radio je Vojko za kaki dve uri zaspal na stolu v tehnični razdelilnici. »Zjutraj je prišel Marjan Jerman in še preden se odpeljeva, je na Marjanovo prigovarjanje prisedel v reportažni avtomobil poslanec Franček Rudolf. Preko Trzina smo se odpravili proti Brniku, saj smo po radijskem sprejemniku že prejeli novice o raketiranju. V cestni zapor smo od teritorialcev izvedeli, da je dostop na letališče blokiran, zato smo zavili proti Krvavcu in iz Ambroža v smer Brnika. Proti blokadi letališča smo se odpravili kar po tankovski sledi, ki je prečila dovozno cesto do letališča. Pred upravno stavbo nam je možakar v pilotski uniformi dejal, naj poiščemo zaklon, saj se bližajo avioni. Takrat se je pripeljalo terensko vozilo, obdano s kanistri in tujo registracijo. Potnika sta želela dvigniti rampo, ki je preprečevala dostop do letališke steze. Odločili smo umakniti in tujcema pokazati, kje je izhod. Mahali smo jima, naj nam sledita, vendar ju to ni zanimalo. Ko je Marjan izven gozdička poročal za Radio, je nizko priletelo vojaško letalo in zahrumelo nad našimi glavami. Izključil sem napajanje oddajnika in že smo hiteli proti Vodici. Po radiu smo slišali voditeljico na 1. programu, ki je pozivala ekipo na terenu, naj se jim oglasi, če je še živa in zdrava. Ustavil sem in se preko oddajnika oglašil na program in začutil njihovo olajšanje. Obenem so nam sporočili, da so vojaki na pristajalni stezi z rafali prereševali terensko vozilo, v katerem sta umrla kamermana in vojna dopisnika iz Avstrije in Nemčije.«

Letos je Vojko Frelih prejel priznanje RTV zaradi brezpogojne predanosti poklicu in deljenja osebne izkušnje ob smrti otroka in k odpiranju tedaj povsem zastrtih tem. Naključje je hotelo, da mu je bilo priznanje podeljeno na dan, ko mu je pred 20 leti umrla hči Alenka.

Tekst: Jože Skok

Foto: osebni arhiv Vojka Freliha

RTV Slovenija plaketa najboljšega javnega servisa na mednarodnem tekmovanju zvočnih posnetkov **Taktions**

Od 6. do 9. novembra letos se je v Novem Sadu v Srbiji odvijal TAKTIONS – tekmovanje zvočnih posnetkov javnih radio-televizij, katerega začetki segajo v leto 1982.

Marko Vogrinc, Miha Ocvirk, Sonja Strenar, Matjaž Miklič, Bojan Ravbar

Tekmovanje je bilo zaradi vojne na Balkanu leta 1990 prekinjeno in je ponoven zagon doživelo v letu 2002. Odvija se na vsake dve leti.

Namen tekmovanja je pridobiti vpogled v ustvarjalne dosežke na področju zvočnega zapisa v zadnjih dveh letih in zagotoviti strokovno oceno tehnične kakovosti zvočnih posnetkov, ki temelji na enotnih, vnaprej določenih subjektivnih in objektivnih parametrih, izboljšanje kakovosti na tem področju z ustvarjalno uporabo sodobnih tehnologij, kar je obveznost, tako na radiu kot na televiziji in nam jo nalaga poklic oziroma stroka.

Taktions lahko bistveno prispeva tudi k spodbujanju proizvodnje programa za radijsko in televizijsko občinstvo in predstavlja tudi določen izziv za izboljšanje svojih znanj in spretnosti vseh programskih ustvarjalcev.

Tokratno tekmovanje je bilo že 17. po vrsti. Na njem je sodelovalo enajst javnih servisov iz desetih držav z 99 posnetki, razvrščenimi v 16 tekmovalnih kategorij. Posnetke ocenjuje sedemčlanska mednarodna žirija, nad tekmovanjem in upoštevanjem pravilnika pa bedita še dve komisiji, saj je objektivnost ocenjevanja predpogoj za regularno izvršbo tekmovanja. Na tekmovanju se ocenjujejo tako tehnični, kot tudi subjektivni in objektivni parametri.

RTV Slovenija je prejela zlate plakete v treh kategorijah in zmagala tako v skupni razvrstitvi kot najbolj uspešen medijski javni zavod kot tudi v skupni televizijski produkciji.

Za skupen uspeh RTV Slovenija so zaslužni:

Miha Ocvirk z zmagama v dveh kategorijah in sicer **P4** – Pop, Rock, Jazz, ... velike zasedbe in orkestri javni nastop s publiko in v **TV kategoriji L2** – ostale vrste glasbe, kjer je s posnetkom glas-

benega nastopa **Ane Soklič s skladbo Temni svet (Popevka 2019)** prejel absolutno najvišjo oceno tekmovanja (5,5102) in osvojil tudi **posebno nagrado Ivana Fece**, ki se podeljuje v ta namen.

V kategoriji S1 – govorni posnetki radio drama je slavil **Matjaž Miklič z radijsko igro za otroke O kravi, ki je lajala v luno** avtorice Ide Mlakar Črnič, s katero je že leta 2018 na mednarodnem tekmovanju Prix Ex Aequo v Bratislavi osvojil drugo mesto.

K skupnemu uspehu so prispevali še rezultati **Sonje Strenar**, ki je z drugim mestom in minimalnim zaostankom za svojim kolegom v **kategoriji S1** poskrbela za dvojno slovensko zmago slavje, **Aleks Pirkmajer Penko s 3. mestom v kategoriji C2** in **4. mestom v kategoriji C4**, ter **Miha Ocvirk** še z **2. mestom v kategoriji F1** ter **3. mestom v kategoriji P2**.

Mednarodno tekmovanje zvočnih posnetkov Taktions je iz leta v leto boljše, kar kažejo vedno višje ocene kljub vedno ostrejšim kriterijem. Napredek na tem področju omogoča kakovostnejšo produkcijo kot tudi reprodukcijo posnetkov in večja konkurenčnost med ustvarjalci. Festival spremlja sejem profesionalne avdio in video tehnike in izobraževalni del s predavanji v sodelovanju s Fakulteto tehničnih ve Univerze Novi Sad ter zanimiv kulturni del, ki je tokrat postregel s tehnično zahtevnim, ekstravagantnim ter tudi poslednjim glasbenim nastopom Vladimirja Labata Rovnjeva in njegove skupine Svaromfal.

Iskrene čestitke vsem prejemnikom nagrad in seveda RTV Slovenija za prejetjo plaketo najboljšega javnega servisa na tekmovanju Taktions 2019.

Tekst in foto: Marko Vogrinc

Preprečevanje mobinga na delovnem mestu

Svet delavcev je Vando Šega znova potrdil kot pooblaščenko za preprečevanje mobinga na RTV Slovenija. Ob tej priložnosti smo se z njo pogovarjali o tem, kaj sploh je mobing in kako ga preprečevati ter kako se z njim soočamo v našem zavodu.

Vanda Šega, na področju preprečevanja mobinga na RTV Slovenija, aktivno delujete že sedem let. Koliko se je v tem času spremenilo naše delovno okolje in naše zaznavanje mobinga?

Zavedanje, kaj je mobing, je vse večje, čeprav še vedno ni zadostno. Beseda je postala moden izraz za številna nezadovoljstva, nestrinjanja, za slabe odnose med posamezniki, za negativno delovno ali organizacijsko klimo v pisarni, službi, uredništvu. Pogosto sploh ne gre za konkretno situacijo ali neprimerno ravnanje, ki bi škodljivo vplivalo na posameznika in bi ga bilo možno opredeliti kot trpinčenje na delovnem mestu. Obstaja tudi lažni mobing, v katerega je mogoče skriti številne razloge nezadovoljstva, ki pa niso v povezavi z delom.

Ali je mobing nov družbeni pojav?

Zgodba o mobingu je zgodba o človeku. Odkar človek živi v skupnosti, si v njej išče svoje mesto, v odvisnosti in po-

vezanosti z ostalimi. In v tem iskanju se pokažejo močnejši. Tudi v zvezi z delom je od nekdaj obstajalo nasilje, izkoriščanje in pritiski vseh mogočih oblik. S tem izrazom so ga strokovnjaki poimenovali konec 80-ih let. Prepoznali in poimenovali so ga »naključno«, ob raziskovanju vplivov delovnega okolja na učinkovitost dela. Šele skozi prizmo spoznanj, da stres in pojavi nasilja na delovnem mestu hromijo in zmanjšujejo človekovo storilnost in imajo lahko hude posledice tudi na delavčevem zdravju, so temu pojavu začeli posvečati večjo pozornost.

Družbene spremembe pogosto botrujejo spreminjanju vrednot in odnosov med ljudmi. Mobing smo doslej obravnavali kot pojav v organizaciji, v zvezi z delom. Pojav družbenih omrežij je polje možnosti za neprimerna ravnanja razširil do neobvladljivih razsežnosti.

Če je bilo še včeraj nekaj izrečeno preko elektronske pošte, med posameznikom in njegovim kritikom ali oboževalcem, je to danes lahko predmet »spletnih pogovorov«, ki po mili volji in vesti obračunavajo z ravnanji, vedenji in razmišljanji posameznika. Naj ob tem poudarim, da gre lahko pri tem, tako za vsebine, kot za zaposlene v zavodu, ki na poligonu javnosti izražajo svoja mnenja. Zaznava pritiska, razžalitve, ponižanja, ... , mobinga, pa je individualna, in kot takšna, deležna pozornosti in zavarovanja s strani delodajalca.

Ureditev komuniciranja na družbenih omrežjih je in bo predmet širših razprav, tako z vidika svobode govora, lažnih novic in sovražnega govora.

Imamo v svojem okolju veliko primerov mobinga?

Sodno dokazanega mobinga v zavodu še nismo imeli. Tudi z ustreznim notranjim postopkom dokazanih primerov mobinga (v smislu kaznivega dejanja) ne. Je pa delodajalec, v skladu s poročilom Skupnega odbora za prepoznavanje in preprečevanje mobinga v RTV Slovenija, nekajkrat posegel po internih ukrepih, odpravil razloge oziroma spremenil pogoje dela tako, da je zavaroval domnevno žrtev in povrnil pozitivno klimo v delovno sredino, kjer je bilo neprimerno ravnanje zaznano. To še zdaleč ne pomeni, da ni ravnanj, ki bi lahko postala mobing ali pa to že so, pa se žrtev za postopek prijave ne odločijo. Nemalo je tihih, prikritih primerov, ko sodelavci vsak dan opažajo neprimerna, žaljiva,

podcenjujoča vedenja – nadrejenega ali sodelavca, pa z molkom varujejo zgolj sebe. V neformalnih pogovorih so pripravljeni podrobno opisati situacije, ki jih tudi sami obsojajo, a je strah močnejši od poguma, da bi o tem spregovorili. Na dolgi rok je to slabo za vse udeležence. V sredini, kjer vlada nesproščenost, negativizem, prikrito obtoževanje, sprevrčanje in laži, pada storilnost, zavzetost, ustvarjalnost. Takšnim situacijam je treba čim prej narediti konec, saj se negativne energije samo kopičijo, seštevajo in na vseh udeležencih puščajo posledice.

Kako prepoznati mobing, kako ga ločiti od »običajnega« konflikta?

Vsak mobing se praviloma razvije iz nekega konflikta. Gre za različne poglede na določeno stvar, za nestrinjanje o nečem, za neprimerno vedenje. Vendar je konflikt možno rešiti. Med udeležencema le-tega ali ob pomoči prič, sodelavcev ali nadrejenega. Kadar ni tako, kadar med udeležencema konflikta nastane molk, izmikanje dialogu, osamitev ali preraste v ponavljajoče se žalitve, poniževanje, posmehovanje, psihično ali čustveno nasilje, takrat govorimo o mobingu. K sreči se le redki konflikti razvijejo v mobing.

Se je napadalcu možno pravočasno upreti?

Teoretično zagotovo. S pravočasnim in jasnim odzivom na ravnanje, ki ga ne sprejemamo, ki ga zaznamo kot neprimerno. V praksi je to bistveno težje. Do konflikta ali zaostritve odnosov pride tudi med sodelavci, ki so med seboj delovno, čustveno, sorodstveno povezani. Zaradi dobrega poznavanja drug drugega so žalitve, šikaniranja, izsiljevanja in končno trpinčenja še toliko hujša. Žrtev je pogosto vpeta v delovno okolje, od katerega je finančno, karierno, socialno in čustveno odvisna. Zelo pomembno vlogo v zavarovanju žrtve lahko odigrajo sodelavci. Tako v primerih, ko pride do žalitve pred skupino, torej sodelavci, kot v primerih, ko na težave opozori sodelavec. Nemalokrat zataji prav ta, najmočnejši element za preprečevanje trpinčenja. Sodelavci, v strahu za svoj položaj ali v misli, da se njim to ne more zgoditi, ostanejo tihi, nemi opazovalci dogajanja. Ker se to njih »ne tiče«. Tako je žrtev, poleg bolečine, ki jo povzroči napadalec, naenkrat izolirana, izdvojena,

izrinjena iz sredine, kamor delovno in organizacijsko sodi. Sodelavci s svojim molkom pritrdijo ravnanju napadalca in dovolijo mobing.

Ali lahko govorimo o tipičnem napadalcu?

Na prvi pogled je nemogoče potegniti vzporednice med posameznimi primeri, v katerih je bil zatrjevan mobing. Na podlagi več obravnavanih primerov pa lahko najdemo kar nekaj skupnih lastnosti. Prva je zagotovo značaj posameznika. Nekdo, ki težko obvladuje lastno jezo, ki je pri svojem delu negotov, ki se oklepa položaja, ki mu ni kos ali zanj ne izpolnjuje pogojev in je v stalnem strahu, da ga bo izgubil, ki ima nizko samopodobo in je ljubosumen, nevoščljiv in sovražen do vseh, ki jih razume kot svoje tekmece. Nemalokrat se izkaže, da bi pomoč potreboval tudi napadalec. Ko je soočen s posledicami svojih dejanj, ko dobi priložnost, da izpove svoje videnje zapleta, svoje doživljanje razvoja dogodkov in je seznanjen z odgovornostjo za svoja ravnanja, se pogosto vidi v vlogi žrtve, šibkejšega udeleženca konfliktov, ki jih ni bil kos ali več rešiti na primeren način.

So pa seveda tudi primeri, ko napadalec uživa v vlogi močnejšega. To ne velja samo za nadrejene, ki imajo tudi formalno moč. Enako ravna posamezniki, ki jim moč dopušča in priznava okolica. Včasih je njegovo zlonamerno vedenje zavito v duhovite šale in domislice, ki se jim nekateri nasmihajo, drugi smejejo, žrtev pa jih ponotranji kot žalitev, zasmeševanje, poniževanje.

Kaj pa o tipični žrtvi mobbinga? Je več moških ali žensk?

Tako kot storilca tudi žrtve ni mogoče prepoznati na »prvi pogled« oziroma na »prvi pogovor«. Mobing je seštev ek različnih dejavnikov, ki v določenem trenutku, v posebnem čustvenem in fizičnem stanju presežejo znane, dopustne vedenjske okvire in zanetijo konflikt, ki se za oba (ali vse) udeležence razvije v stresno, obremenilno, nasilno vzdušje.

Običajno pa so to ljudje, ki po svojih lastnostih ali videzu odstopajo od povprečja, tako v negativnem kot v pozitivnem smislu. Nekdo, ki je opaznega videza, priljubljen, uspešen pri delu, javno prepoznaven ali nagrajen, visoko strokovno sposoben, inovativen, pogu-

men vzbuja zavist, ljubosumje in številne prikrite ali dokazljive oblike pritiska, podtikanja, ogrožanja s strani tistih, ki se ob rezultatih žrtve počutijo manj pomembni, ogroženi v svoji tekmi. Taki primeri sploh niso redki. Pa tudi posameznik, ki zmore manj, ki težko sledi novostim in spremembam v delovnem okolju, ki jasno izrazi drugačen pogled na kaj (prehranjevanje, vero, družinske vrednote, modo, spolno usmerjenost ...) lahko hitro postane tarča opravljanj, zasmehevanj, izolacije. V takšnem okolju kaj hitro ostane sam. In če se očitki posameznika ali skupine pogosto pojavljajo, jih žrtev počasi ponotranji, si prizna drugačnost in tako zaide v stiske, ki so do trpljenja le še korak.

Kako je mobing opredeljen v zakonodaji? Je to kaznivo dejanje?

Dokazani mobing je kaznivo dejanje. Kot takšno ga opredeljuje tudi 197. člen Kazenskega zakonika, ki se glasi:

»(1) Kdor na delovnem mestu ali v zvezi z delom s spolnim nadlegovanjem, psihičnim nasiljem, trpinčenjem ali neenakopravnim obravnavanjem povzroči drugemu zaposlenemu ponižanje ali prestrašenosť, se kaznuje z zapornom do dveh let.

(2) Če ima dejanje iz prejšnjega odstavka za posledico psihično, psihosomatsko ali fizično obolenje ali zmanjšanje delovne storilnosti zaposlenega, se storilec kaznuje z zapornom do treh let.«

Je mobing mogoče preprečiti?

Pojav konflikta je med ljudmi pričakovani in včasih potreben, njegova razrešitev je odgovornost udeležencev ali pa nadrejenih. Najpomembnejše pa je, da delodajalec na jasn, nedvoumen način sporoči zaposlenim, da neprimernih ravnanj ne bo dopuščal in bo za varovanje zdravega in varnega delovnega okolja uporabil zakonska in interna pravna sredstva, s katerimi bo morebitne kršitve razreševal ali sankcioniral.

In kako imamo tovrstno varstvo urejeno v zavodu?

Pomembno vlogo pri tem je odigral Svet delavcev, ki je leta 2008 z delodajalcem podpisal Dogovor o preprečevanju in odpravljanju mobinga v javnem zavodu RTV Slovenija, konec leta 2011 pa ga dopolnil z uvedbo strokovnih nalog Pooblaščenca za preprečevanje

mobinga v RTV Slovenija. Skupni odbor za prepoznavanje in preprečevanje mobinga, v primeru prijave in predloženih dokaznih gradiv, z izvedbo ustreznih postopkov ugotavlja dejansko stanje in v skladu z ugotovitvami poda pisno mnenje delodajalcu in poročilo Svetu delavcev.

Kakšna je vloga ali še bolje, moč pooblaščenca?

Vloga pooblaščenca je zelo zahtevna in odgovorna, pa tudi nevhvaležna. Zateva visoke etične, moralne in strokovne standarde. Danes vem, kako dragocena so v zadnjih letih pridobljena znanja s področij odvisnosti (zasvojenosti), duševnega zdravlja in prepoznavanja znakov nasilja. Nabor problemov in domnevnih žrtv je tako specifičen in enkratni, kot smo ljudje nasploh. Ljudje prvo pomoč običajno poiščejo v afektu. Ko jim je najtežje. Kadar se zlomijo in ne morejo več. Takrat izrazijo jezo, grožnje, kletve, obtožbe, pokažejo jok, obup, strah. Tudi sama sem že bila deležna groženj in žalitev in nisem vedela, kaj storiti. Priznam, da sem se včasih vprašala, ali je to delo vredno tolikšnega pritiska, potrpljenja, odrekanja, a me je vsakokrat znova opogumila dobra rešitev, zadovoljstvo in zaupanje žrtve, ko so se stvari uredile. To ni le služba. Le ena od nalog iz delovnega opisa. To je preprosto odnos do ljudi, ki ga živiš. In pomagaš. Pogosto brez urnika, saj nam sodobna sredstva dopuščajo neprestano komunikacijo. In človek v stiski pričakuje takojšen odziv.

Naj na tem mestu poudarim, da gre pogosto za konflikte, za neukrepanje vodje, ki bi takšne bolečine lahko preprečil s pravočasno odločitvijo, s pravočasnim in jasnim delovnim navodilom, z obrazložitvijo za preobremenjenost, s spodbudno besedo, z uporabo organizacijskih in pravnih sredstev, ki jih ima na voljo, ali preprosto s pogovorom z domnevno žrtvijo.

Pooblaščenec mora v zahtevnih primerih takoj ukrepati. Vesela sem primerov neformalnih rešitev, kjer se je vodja hitro in ustrezno odzval na opozorilo (pogovor) in skupaj s pooblaščencom (ali s sodelavcem) poiskal rešitev, brez zahtevnih postopkov in s čim manj škode za vse udeležence.

Kako obremenjujoči so postopki v zvezi s prijavi mobinga za žrtve?

Težja kot je zadeva, težji je postopek za žrtve. Del postopka je namreč tudi pričanje, v katerem žrtev obnavlja dogajanje. Obnavljanje bolečih dogodkov je lahko zelo težko, tudi če ne gre za mobing, saj gre za subjektivno doživljanje in podoživljanje sporne situacije. Včasih je izvedba postopka edini način za rešitev zapleta, na kar mora biti prijavitelj pripravljen. Njegova beseda je vedno odločilna za uvedbo postopka, saj je za žrtve to najtežji korak - odločitev za postopek, v katerem je treba vse navedbe tudi dokazati.

Ali je mogoče mobing prijaviti tudi anonimno?

Anonimna so lahko opozorila o neprimernem ravnanju, ta so lahko dober signal za delodajalca. Vendar so anonimna opozorila lahko tudi lažna, subjektivna, zlonamerna in niso verodostojna. Poleg tega pa na podlagi anonimne prijave ne moremo pomagati žrtvi, saj ne vemo, komu pomagati.

Kako bi lahko preprečili, rešili ali vsaj ublažili pojave, o katerih sva govorili?

Glavno orožje proti nasilju je informiranost ter hitro in odločno ukrepanje, kadar je utemeljen sum, da gre za elemente trpinčenja. Pomembno je preprečevati, ne zdraviti. Zato moramo o pojavih neprimernega vedenja (kot ga opredeljujejo ustava, zakon o delovnih razmerjih, zakon o javnih uslužbencih, odločbe ustavnega sodišča, dogovor o preprečevanju in odpravljanju mobinga v javnem zavodu RTV Slovenija) govoriti naglas!

Nobena sodno dodeljena odškodnina ne more odtehtati posledic, ki jih na posameznikovem zdravju in ugledu pusti trpinčenje. Nekaj grenkega ostane tudi okolju, ki neprimerna ravnanja dopušča, ostane tudi negativen pečat delodajalcu, ki ni bil kos zavarovati svojih zaposlenih, kot največje vrednote, najdragocenejšega kapitala, s katerim razpolaga.

Moč ima torej delodajalec, da svojim sodelavcem nesporno sporoča, da ima do pojavov trpinčenja ničelno toleranco. In reče mobingu NE!!

In za konec. Nikar ne mižimo. Problemi s tem ne bodo izginili. Odprimo oči! In vidimo drug drugega.

**Tekst: Špela Novak
foto: osebni arhiv**

Radio Maribor zbral skoraj tono hrane in potrebščin za živali v mariborskem zavetišču

Radio Maribor je v akciji Vesela tačka zbral hrano, povodce, odeje in druge pripomočke za pse in mačke Zavetišča za živali Maribor.

Akcijo Vesela tačka je Radio Maribor začel 4. oktobra, na svetovni dan živali, potem pa so poslušalci v mesecu dni za živali v zavetišču prinesli skoraj 600 kilogramov hrane, nekaj manj kot 200 kilogramov peska za mačke in nič manj odej ter na desetine pasjih in mačjih igračk, povodcev, ovratnic, oprsnic in posodic za hrano.

Voditeljico akcije, moderatorko Radia Maribor **Jasmino Bauman**, je odziv ljudi prijetno presenetil: »Nekako sem v sebi upala, da bo odziv velik. Da bo tako velik, da bomo napolnili kar dva velika službena kombija, pa nisem pričakovala. Odziv je presegel vsa moja pričakovanja. Lahko smo ponosni.«

Ob številnih posameznikih so potrebščine za živali v akciji Vesela tačka zbirali tudi na mariborski Osnovni šoli Bojana Iliča. Pobudi sta se pridružila še Osnovna šola Ruše in podjetje Pro Hit, podprl pa jo je tudi častni občan Maribora in častni član Društva za zaščito živali Maribor zdravnik dr. Erih Tetičkovič.

»Predvsem zaradi tega, ker je življenje s tačkami tudi smisel mojega življenja. Razdajam se za ljudi in za živali. Ne znam si predstavljati življenja samo z ljudmi. Že babice so nas učile, da tisti, ki ima rad živali, ima rad tudi ljudi,« je povedal dr. Tetičkovič.

Radijci smo zbrane potrebščine predali Zavetišču za živali Maribor in tam zaposlenim s tem naredili veliko veselje. Vodja zavetišča Tomaž Kristanič je prepričan, da jim bo donirana hrana zalegla za dalj časa: »Dnevno porabimo približno 10 kilogramov pasje in 7 kilogramov mačje hrane, kar nanese precej. S pomočjo takšnih, kot ste vi, je delo zelo olajšano.«

Ob zbiranju pomoči za živali mariborskega zavetišča pa je bil namen akcije Vesela tačka tudi opozoriti, da ti njihovi štirinožci iščejo nov tople dom. »Takšne živali, ki gredo v posvojitev, so živali, ki iščejo tople domove, odgovorne lastnike in srečo pod soncem. Če iščemo novega najboljšega prijatelja, je zavetišče čisto pravi naslov. Tukaj je veliko mačjih in pasjih oči, ki čakajo na nove lastnike. Te si živali zmeraj izberejo same,« je dodala Baumanova.

Ekipa Radia Maribor se zahvaljuje vsem, ki ste sodelovali v akciji Vesela tačka.

Svež, drugačen začetek Eme 2020

Zmagovalci Eme Freš so Parvani Violet in Saška. Mladi, še neuveljavljeni glasbeniki na oder velike Eme odhajajo optimistični, polni glasbenega zaleta.

Na hodniku pred masko in garderobo je bilo v soboto, 18. marca, že debelo uro pred začetkom finala Eme Freš nadvse živahno. Mladi glasbeniki, ki se jim je v treh mesecih uspelo prebiti skozi sito spletnega tekmovanja, so čakali na poslednjo sodbo občinstva in žirije. Studio 2 se je počasi začel polniti in ob 20. uri se je začelo zares - deset nastopov mladih, povsem svežih glasbenikov, ki so v svoji glasbeni karieri komercialno izdali največ tri avtorske skladbe. Vsakdo od njih bi si verjetno zaslužil kakšno priznanje, a na velikem odru Eme 2020 je prostora le za dva novince.

Žirija in gledalci so glasovali in izbrali: občinstvu in žiriji se bodo na odru Eme 2020 znova predstavili Parvani Violet s skladbo Cupid in Saška s pesmijo Še kar lovim tvoj nasmeh.

»Na Ema Freš sem se prijavila povsem brez pričakovanj, tik pred zdajci. Tudi danes sem prišla sem brez pričakovanj, zdaj pa sem na Ema 2020. Jeej. Zelo sem srečna. Hvala vsem, ki ste me izbrali,« je po razglasitvi rezultatov glasovanja z velikim navdušenjem povedala Saška, mlada prekmurska glasbenica, ki se je šele pred nedavnim odločila, da stopi na samostojno glasbeno pot. Glasbo in besedilo njene zmagovalne pesmi Še kar lovim tvoj nasmeh sta napisala Jure Skaza in Matic Mlakar. Gre za prvo pesem, s katero se je

Saška predstavila širšemu občinstvu, a vsekakor ne tudi zadnjo. Kot je napovedala v svoji predstavitvi, si želi z ekipo izdati čim več avtorskih skladb in se z njimi predstaviti poslušalcem. In načrti za nastop na velikem odru Eme 2020? »Tudi na Ema bom šla povsem sproščena, enkrat se je že obrestovalo, morda se bo znova,« odgovarja simpatična sogovornica.

Nič manj veselja ni bilo občutiti med člani skupine Parvani Violet, ki jo sestavljajo pevka Veronika Steiner, saksofonist Anže Zaveršnik, pianist Aljaž Šumej, basist Florjan Ajdnik, kitarist Jaka Jeršič in bobnar Anže Lečnik. Ustvarjalna družba, ki je glasbene vezi spletla na Gimnaziji Celje center. Nastopili so predzadnji in prepričali s svojo pesmijo Cupid. Ko je večina gostov že zapustila studio in se je ta počasi vračal v prvotno podobo, je Veronika Steiner vidno ganjena povedala, da je bil nastop na Ema dolgoletna želja, zmaga na Ema Freš pa je nedvomno velika spodbuda za nadaljnje delo. »EMA Freš je bila izjemno pozitivna izkušnja. Zdelo se mi je, da so res spodbujali pristnost izvajalcev. Celoten projekt je bil pozitiven in dobro izpeljan.«

Velika priložnost velikega odra

EMA je tokrat potekala v dveh dejanjih. Deset mest na velikem odru je namenjenih že znanim, uveljavljenim glasbenikom,

dva pa sta bila rezervirana za novince na slovenski glasbeni sceni, ki sta bila izbrana v predizboru Ema Freš. Začelo se je že novembra z 18 izvajalci oziroma 18 skladbami. Glasovanje po spletu je nabor mladih glasbenikov strnil na deseterico najbolj freš finalistov, ki so se v sklepnem dejanju predizbora predstavili še televizijskemu občinstvu. Finale sta povezovala pevec skupine Joker Out Bojan Cvjetičanin in spletna 'vplivnica' Maja Pinterič, dva od petih komentatorjev, ki so spremljali celoten spletni predizbor Ema Freš. Ob tem je treba omeniti še glasbene goste – Raiven, Lumberjack in Fed Horses. Ti niso le glasbeno obogatili večera, ampak tudi določili enega od zmagovalcev: v tričlanski žiriji so bili Urša Mihevc (Fed Horses), Rok Ahačevič (Lumberjack) in Raiven.

Drugi del zgodbe za glasbene novince, ki bi si želeli maja odpotovati v evrovizijski Rotterdam, se bo začel 22. februarja ob 20. uri na velikem odru v studiu 1. Poleg Parvani Violet in Saške se bodo za karto na Nizozemsko, kjer bo potekala 65. izbor pesmi Evrovizije, potegovali: Ana Soklič, Božidar Wolfand Wolf, Gaja Prestor, Imset, Inmate, Klara Jazbec, Lina Kuduzović, Manca Berlec, Simon Vadnjak in Tinkara Kovač.

Tekst: Mojca Boštele
Foto: Adrian Pregelj

Resničnostni TV vrtnarski izziv

Nova preobleka grajskega parka dvorca Tabor

»To je misija nemogoče,« je v znanem prevodu iz filma povedala Mojca Rehar Klančič, mentorica rožnega vrta, ko so zakopali v razmočeno zemljo. Ustvarjalci oddaje Na vrtu smo se maja lotili posebnega televizijskega projekta. S pomočjo 12 amaterskih vrtnarjev, ki so se prijavili na izziv po principih resničnostnega TV šova, ter 6 mentorjev, vrhunskih slovenskih strokovnjakov na svojih področjih, so v le nekaj snemalnih dneh preuredili prostrani park ob dvorcu Tabor v Višnji vasi pri Vojniku. Zemljišče je sicer zasebna last graščaka Matjaža Založnika.

Serija 10. poučnih resničnostnih V grajskem parku je bila predvajana na TV Slovenija 1 od 31. avgusta do 2. novembra 2019.

Oddaje so ogled na rtvslo.si v arhivu oddaj Na vrtu.

Pozimi smo v uredništvu oddaje Na vrtu, ki jo pripravljamo v Regionalnem RTV centru Maribor, gledalce pozivali k prijavi na resničnostni izziv. V začetku aprila smo se s kandidati, ljubiteljskimi vrtnarji, spoznali. Večina si je takrat izbrala mentorja, posledično pa tudi gredico oziroma del parka.

Vsak mentor je že od lanske jeseni načrtoval obliko »svojega« vrta, katere rastline bi iz obstoječe zasaditve obdržal in katere bi dodal, da bi se čim bolj približal videzu vrtov iz preteklih stoletij. Zamisli so se iz meseca v mesec spreminjale, saj smo morali med drugim ugoditi zahtevam Zavoda za varstvo kulturne dediščine Celje in priskrbeti veliko število sadik najrazličnejšega cvetja in zelišč. Park pa naj bi, kljub delitvi na 6 vrtov oz. gredic, deloval kot celota.

Mojca Rehar Klančič je oblikovala grajski rožni vrt s poudarkom na starih, dišečih sortah vrtnic, pomagali pa sta ji tekmovalki Vera Borlak in Štefka Oberstar. Dr. Sabina Šegula je z Jožico Petrišič in Timom Čurčijem v obliki pravokotnih dvignjenih gred zasadila različna zelišča. Majda Dora Božič in Marija Deu sta bili v veliko pomoč mentorju Maticu Severju. Šest večjih gred ob dolgem grajskem sprehajališču zdaj krasijo različne trajnice. Da bo grajska miza obložena tudi z zelenjavo, so se z dvignjenimi gredami potrudili mentor dr. Trajče Nikoloski in tekmovalki Klavdija Hiti in Mojca Lubej. Sebastjan Lipar je z uporabo visokih okrasnih trav z

Barbaro Suša in Kazimirjem Šrajem uredil diskreten kotiček za počitek grajske gospode. Rob parka, na sotočju reke Hudinje in potoka Tesnica, je ekipa Gorazda Mauera, Liličane Lešnik in Petra Betona spremenila v skrivnostni kotiček z večinoma iglavci.

Ob vseh vsebinskih in produkcijskih priporočilih nam je 14. maja ponagajalo vreme. Začetek snemanja smo prestavili za en dan in ga nato morali, spet zaradi dežja, prilagoditi. Čim so se mentorji in tekmovalci spoznali, že smo jih postavili pred izziv 'grajskih spretnosti': izdelovanje bogatega grajskega šopka in madžarske toaletne vodice.ocene sta podala mentorja: vrhunski florist Janez Seliškar in izdelovalka naravne kozmetike Marina Kodba.

Z znanjem mentorjev, timskim in trdim delom tekmovalcev ter gostoljubnostjo graščaka Matjaža in njegovih prostovoljcev, smo v le nekaj dneh park popolnoma preobrazili. Že čez minulo poletje, ko se je večina rastlin razrasla, je bila kulisa parka čudovita. V naslednjih letih bo gotovo edinstvena.

Vrtnarski izziv je bil tekmovalnega značaja. Vključili smo gledalce, ki so lahko glasovali za ekipo, ki je po njihovem prepričanju gredice najlepše uredila, z mislijo, da bo z njimi čim manj dela. Občinstvo je h končnemu rezultatu prispevalo polovico glasov, polovico pa sta pri grajskih spretnostih prispevala strokovnjaka. Zmagala je

ekipa treh dam, ki so zasadile prostoren rožni vrt. Za nagrado se bodo prihodnje leto udeležile 8-dnevnega potovanja po vrtovih in parkih vzdolž Jadranske obale. Izlet, ki ga je na pobudo urednice Na vrtu Irene Bedrač sestavila agencija Relax Turizem, bo odslej v redni ponudbi agencije.

Posebno serijo desetih oddaj Na vrtu, posneto in predvajano po principih resničnostnih TV oddaj V grajskem parku, je v celoti idejno zasnovala urednica Irena Bedrač, organizacijsko pa izvedla ekipa TV Maribor.

Z oddajami V grajskem parku smo skušali vpeljati sodobnejše, lahkotnejše in gledalcu sprejemljivejše TV žanre na RTV Slovenija. Serija je celo presegala prvobitni namen poljudno svetovalne in izobraževalne oddaje Na vrtu. Zanimiva je ne le s stališča pretakanja vrtnarskega znanja; šlo je tudi za nesebično pomoč graščaku Matjažu, vrtovi so urejeni z zavedanjem zgodovinskega izročila, hkrati pa z antropološkega vidika – z mamljivo nagrado smo ji dodali ščepec tekmovalnosti, ki je nekoliko začnil odnose med ekipami.

Krona projekta, ki smo ga montirali več mesecev in je bil doslej največji tehnični zalogaj na TV Maribor, pa je bilo zaključno srečanje pri dvorcu konec oktobra. Naše vrtove je v živo občudovalo okoli tisoč gledalcev iz vse države.

Tekst in fotografija: Ana-Marija Berk

Nagrade in priznanja mednarodnih in domačih javnosti sodelavcem in sodelavkam RTV Slovenija v letu 2019

Naši sodelavci in sodelavke so v preteklem letu za svoje delo prejeli številne nagrade in priznanja, ki pomembno prispevajo k dvigu ugleda RTV Slovenija doma in v tujini.

Novinarske nagrade Čuvaj/Watchdog za leto 2019 (podeljuje Društvo novinarjev Slovenije):

Adrijan Bakič, Televizija Slovenija, prejemnik nagrade za izstopajoče novinarske dosežke:

Adrijan Bakič je več tednov preživel v Združenem kraljestvu in v seriji prispevkov v dnevnoinformativnih oddajah, v oddaji Globus in v oddaji Razdruženo kraljestvo razkrival posledice odločitve o njegovem izstopu iz Evropske unije. Z analitično poglobljenimi, vsebinsko bogatimi in produkcijsko inovativnimi prispevki so slovenski gledalci lahko pogledali v drobne britanske politične zmede in bolje razumeli krizo, s katero se zaradi brexita spopada britanska družba.

Projekt Prvega programa Radia Slovenija Delaj in molči avtoric Darje Pograjc, Andreje Gradišar, Nataše Rašl in Ane Skrt – prejemnik nagrade za izstopajoče novinarske dosežke:

Novinarke so predstavile zgodbe samozaposlenega mladega arhitekta in novinarja, zavarovalnega zastopnika, ki ne dobi povrnjenih potnih stroškov, če s strankami ne sklene pogodbe, prodajalk, ki morajo same kupovati neprodano gnilo zelenjavo, in ugotovljale, kakšen je status agencijskih delavcev, kako slabe so razmere med vozniki reševalnih vozil in kako je mogoče, da regres s potrditvijo sodišča posredno nadomestijo nagrobne sveče. Serija še ni končana, saj bodo avtorice po enem letu v podjetjih preverile, kaj se je spremenilo. Izjemna ni le vsebinsko, ampak spretno in učinkovito prepleta radijsko novinarstvo s prisotnostjo na digitalnih platformah, tudi v podkastih, kar je poseben izziv.

Žan Dolajš, Televizija Slovenija, debitantska nagrada za dosežke mladih novinarjev, ki so v poklicu manj kot pet let:

Žan Dolajš se je najbolj odmevni in največkrat citirani oddaji Televizije Slovenija pridružil v zadnji sezoni in od takrat tvorno sodeloval pri pripravi zahtevnih prispevkov za več kot 30 oddaj. Njegovo preiskovalno novinarsko delo odlikuje preciznost, odgovornost in vztrajnost, ob tem pa tudi smisel za televizijsko dramaturgijo.

Projekt Izza zidov 1989–2019, MMC RTV Slovenija, avtoric Ane Svenšek in Maje Kač, pohvala:

Projekt želi nagovoriti širšo javnost k ohranjanju in deljenju spominov na delitev mest, na čas družbenih sprememb ter na to, kako te prostore in teme dojemamo danes, ko okoli

Mojca Mavec in Jan Vasiljevič, Televizija Slovenija

Mojca Delač, Radio Slovenija

Frekvenca X, Val 202

Vstop prepovedan: Jelka Grabljevac, Televizija Slovenija

Marko Kočevar, Televizijska produkcija

nas rastejo nove meje in zidovi. Z reportažami, grafičnimi prikazi, posnetki, intervjuji, naracijo zgodovinskih dogodkov, zapisovanjem spominov običajnih ljudi in tistih, ki so soodločali, projekt postavlja kontekst različnim zgodbam, ki jih družijo spoprijemanje s spremembami ob razmejitvah.

Turistična oddaja TV Slovenija »Na lepše« je prejela posebno priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije za pomemben prispevek pri razvoju in promociji slovenskega gostinstva in turizma:

»Oddaja Na lepše že vrsto let spremlja dogajanje na področju turizma in zagotavlja zanesljiv vir informacij o slovenski turistični in gostinski ponudbi. Na ta način nagovarja domače goste, da Slovenija je v resnici veliko večja, kot se geografsko zdi in da so vedno še skriti kotički, ki jih je vredno obiskati. Oddaja je vir navdiha za turistične in gostinske delavce in jim predstavlja priložnost, da sledijo trendom. Priznanje sekcije gre celotni ekipi oddaje, za njihovo delo, trud in energijo, ki jo vlagajo v vsebino in promocijo lepote in ponudbe Slovenije,« je zapisala komisija v svoji obrazložitvi.

Javni zavod RTV Slovenija se je odlično izkazal tudi na mednarodnem tekmovanju zvočnih posnetkov Taktons v Novem Sadu, kjer so prejeli plaketo najboljšega javnega servisa in vrsto drugih nagrad:

Miha Ocvirk, Radijska produkcija, **zmaga v dveh kategorijah** in sicer **P4** – Pop, Rock, Jazz, ... velike zasedbe in orkestri javni nastop s publiko in v **TV kategoriji L2** – ostale vrste glasbe; **posebna nagrada Ivana Fece**, **2. mesto v kategoriji F1**, **3. mesto v kategoriji P2**; **Matjaž Miklič**, Radijska produkcija, **zmaga v kategoriji S1** – govorni posnetki radio drama; **Sonja Strenar**, Radijska produkcija, **2. mesto v kategoriji S1**, **Aleks Pirkmajer Penko**, Radijska produkcija, **3. mesto v kategoriji C2** in **4. mesto v kategoriji C4**.

Oddaja Frekvenca X, Val 202, je Websi spletni prvak 2019 v kategoriji Mediji:

Izmed 124 prijavljenih projektov, ki segajo v sam vrh digitalnega komuniciranja, je 103-članska strokovna in poslovna žirija izbrala zmagovalce v 28 kategorijah. V kategoriji Mediji je prvo mesto zasedla oddaja Radia Slovenija **Frekvenca X - 10 let multimedijske rad(i)ovednosti**. Izzive znanosti občinstvu predstavljajo **novinarji Vala 202 Jan Grilc, Luka Hvalc, Maja Ratej in Maja Stepančič**.

Helena Pirc, Televizija Slovenija, Zgodba o solinarkah, prejemnica nagrade COPEAM za najboljši kratki film iz arhivskega materiala:

Zgodba o solinarkah, ki jo je z arhivskim materialom ubesedila Helena Pirc, je dobila nagrado COPEAM za najboljši kratki film iz arhivskega materiala. Letošnje tekmovanje neprofitnega združenja COPEAM za najboljšo zgodbo iz arhivov je bilo posvečeno skupni dediščini mediteranskih žensk in deklet, kar naj bi pripomoglo k večjemu prepoznavanju in razumevanju raznolikosti, zgodovine in kulturnih spominov tega območja. Helena Pirc poudarja, da gre priznanje vsej ekipi, ki je sodelovala pri projektu. Še posebej hvaležna je sodelavki **Petri Iskra**, ki je pomagala pri iskanju arhivskih posnetkov, snemalcu **Borisu Poropatu** in montažerju **Zvonetu Judežu**.

Radijska igra avtorja Tomislava Zajca, v radijski priredbi Vilme Štritof in v režiji Špele Kravogel z naslovom Treba bi bilo peljati psa na sprehod, se je uvrstila med finalnih sedem iger za glavno nagrado Prix Italia.

Renata Dacinger, Televizija Slovenija, je prejela mednarodno nagrado znanstveni novinar leta za poročanje o znanosti v kategoriji TV/video:

Vsa pohvala gre celotni ekipi oddaje **Ugriznimo znanost**, ki se trudi gledalcem predstaviti znanstvene teme na enostaven način, čeprav se včasih zdi, da to ni mogoče. Ravno v tem je čar in izziv njihovega dela - kako razložiti delo znanstvenikov in raziskovalcev, ki se ure in ure trudijo na raziskovalnem področju, na način, ki bo pritegnil tudi širše množice, predvsem mlajšo publiko.

Pri svojem delu uporabljajo moderne in zanimive pristope in metode, da bi čim bolj nazorno prikazali obravnavani problem. Renata Dacinger je bila za nagrado predlagana s strani Balkanske mreže znanstvenih novinarjev. Kandidirala je z oddajami **Ugriznimo znanost**: Dragulj gastronomije, Ali izgubljamo helij?, Podvodno rudarjenje. Nagrado vsako leto podeljuje Združenje britanskih znanstvenih novinarjev (ABSW).

Janko Petrovec, dopisnik RTV Slovenija iz Rima, je prejemnik mednarodne nagrade Cristiana Matano v kategoriji tuji tisk za oddajo Malta – sence gospodarske rasti:

Oddaja je bila prvič predvajana 28. februarja v sklopu oddaje Globus. Komisija je v utemeljitvi zapisala: "Oddaja Malta razgali, razstavi, preuči in razloži. Janku Petrovcu uspe izrisati portret Malte, ki je poln senc, a hkrati luciden, odmaknjen in mestoma neusmiljen, kot to narekuje novinarski poklic, ki ga kolega častno opravlja." Strokovna žirija je izbirala med več kot 60 prispevki v zvezi z Lampeduso, migranti in Sredozemljem.

Gre za nagrado, posvečeno novinarki časopisa Il Giornale di Sicilia in tiskovne agencije ItalPress Cristiana Matano iz Palermo.

Čestitamo Jelki Grabljevac, Televizija Slovenija, za prvo nagrado Ciak Junior v kategoriji najboljša zgodba za otroški film Vstop prepovedan:

RTV Slovenija je v sodelovanju z osnovno šolo Prežihovega Voranca iz Ljubljane uspešno zastopala Slovenijo na že tradicionalnem tridesetem festivalu otroških filmov, ki je potekal v Italiji od 23. do 26. maja 2019, imenovan Ciak Junior. Vrsto let je bila RTV SLO redna udeleženka festivala s filmi, ki so si jih zamislili in zrežirali otroci, zanje smo pogosto prejeli tudi nagrade. Urednica Jelka Grabljevac se je povezala z Osnovno šolo Prežihovega Voranca iz Ljubljane, kjer v sklopu izbirnega predmeta Vzgoja za medije z otroki zelo dobro dela dr. Andrej Koritnik.

Marko Kočevar, Televizijska produkcija, posebna omemba v kategoriji najboljša fotografija za celovečerni film Skupaj na festivalu vzhodno evropskega filma SEE FEST, Los Angeles:

Film Skupaj je nastal v produkciji Igranega programa Televizije Slovenija. Sodelavec TV Produkcije Marko Kočevar je kot direktor fotografije posnel vrsto dokumentarnih ter krat-

kih in celovečernih igranih filmov (Bila so Titova mesta, TV Emona: Prerez 60 let raziskovanja Emone, Kresnik, ognjeno izročilo, Zapelji me, Besni prerok, ...). Je član Združenja filmskih snemalcev Slovenije.

Petra Strahovnik je zmagala na 66. mednarodni skladateljski tribuni Rostrum s skladbo Prana v izvedbi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Čestitamo!

Televizija Slovenija je zmagovalka raziskave Trusted Brand v kategoriji TV-postaja, Radio Slovenija, Val 202, pa je zmagovalac raziskave Trusted Brand v kategoriji radijskih postaj.

Oddaja Frekvenca X, Radio Slovenija, Val 202, zmagovalka slovenskega dela, mednarodnega Siemensovega novinarskega natečaja 2019 za serijo Mesta prihodnosti:

Mojca Mavec in Jan Vasiljevič, Televizija Slovenija, nagrada Hrvaške turistične skupnosti Zlatna penkala za serijo televizijskih prispevkov, predvajanih v oddaji Dobro jutro. V seriji petih reportaž sta gledalkam in gledalcem prikazala utrip petih hrvaških županij in osvojila Grand prix nagrado Zlatna penkala v kategoriji elektronskih medijev.

Manica Janežič Ambrožič, Televizija Slovenija, odlikovanje vitezinje nacionalnega reda za zasluge Francoske republike za njeno delovanje in zavzetost pri poglobljanju odnosov med Francijo in Slovenijo

Franci Pavšer, Radio Slovenija, je bil nominiran za nagrado najboljših športnih oddaj AIPS (Mednarodnega združenja športnih novinarjev) v kategoriji Audio del (radio in podcast) za dokumentarec Luka Dončić – na poti do zvezd, Slavko Jerič, MMC, pa za podcast Številke z naslovom Goran Dragić: od nogometaša do kapetana košarkarske reprezentance. Portal javnega zavoda RTV Slovenija, MMC, rtvslo.si je zasedel drugo mesto med novičarskimi portali v JV Evropi po izboru Media Daily.

Novinarka Radia Slovenija Mojca Delač je prejela priznanje Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju za komuniciranje nevroznanosti na prvem programu Radia Slovenija, za oddajo Možgani na dlani. Javni zavod RTV Slovenija pa je prejel listino Odlično partnerstvo za podporo pri soorganizaciji 25. slovenskega festivala znanosti.

Fakulteta za elektrotehniko je ob 100-letnici elektrotehnike na Univerzi v Ljubljani javnemu zavodu RTV Slovenija podelila priznanje za dolgoletno sodelovanje.

Ekipa RTV Slovenija je zasedla prvo mesto na 20. tradicionalni jadralski regati medijskih posadk v sklopu Fiumanke.

Vsem sodelavkam in sodelavcem iskreno čestitamo za prejete nagrade, ne le prejemnikom, temveč tudi tistim, ki ostajajo v ozadju in niso posebej omenjeni. Vemo, da odličnih rezultatov ni brez timskega dela celotne ekipe, ki sodeluje na projektu. Vrednost posameznika je mnogokrat odvisna od najšibkejšega člana v ekipi in od usklajenosti in homogenosti vseh sodelujočih.

Postavljeno spominsko obeležje ob obletnici raketiranja RTV-oddajnikov

V oddajnem centru Domžale RTV Slovenija je območni odbor zveze veteranov vojne za Slovenijo Domžale postavil spominsko obeležje na raketiranje RTV – oddajnika Domžale pred 28 leti.

Na odkritju obeležja so spregovorili generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc, predsednik območne zveze veteranov vojne za Slovenijo Domžale Janez Gregorič in direktor direktorata za obrambne zadeve na ministrstvu za obrambo Srečko Zajc.

V vojni za Slovenijo je bilo prizadetih šest oddajnih centrov — Domžale, Kum, Krvavec, Nanos, Boč in Pohorje. Cilj napadov na RTV-oddajnike je bil preprečiti obveščanje javnosti doma in s poškodovanjem evrovizijskih zvez prek Italije in Avstrije tudi širše evropske javnosti o dogajanju v Sloveniji.

Igor Kadunc, generalni direktor RTV Slovenija je v govoru ob odkritju obeležja izpostavil: »V vojnah so informacije, ki se posredujejo preko medijev, med prvimi cilji napada. Ljudi brez pravih informacij se namreč da obvladovati. Oddajnik Domžale 2. julija 1991 ni bil napaden prvič. Tudi v prvih dneh 2. svetovne vojne so ga skušali utišati. Vendar nihče ni pričakoval, da se lahko napadi na ta in druge oddajnike ponovijo sredi Evrope na začetku 90-ih. RTV Slovenija in njeni predani zaposleni so zagotovili, da so bili prebivalci Slovenije popolno obveščeni, da so tuji novinarji lahko poročali o dogodkih v tujini, da je tuja javnost izvedela, kaj se dogaja v Sloveniji. Za to so tvegali svoja življenja.«

V vojni za Slovenijo so bili v dveh dneh napadov poškodovani oddajni centri Domžale, Kum, Krvavec, Nanos, Boč in Pohorje. V prvem valu napadov, 28. junija 1991, sta bila napadena Kum in Nanos, v drugem valu napadov, 2. julija 1991, pa so bili napadeni Krvavec, pono-

vno Kum in Nanos, Pohorje, Domžale, Boč, ponovno Krvavec in tretjič Nanos. Napadi so se vršili s pomočjo letal, v oddajnike so bile izstreljene rakete, le oddajnik Pohorje je bil obstreljevan s topovi iz vojašnice v Mariboru. Na vseh oddajnih centrih so bili napadeni in zadeti vitalni deli oddajnih točk. Poškodovani so bile oddajniki in antenski sistemi, stavbe, stolpi, napajalni in energetski vodi ter druga oprema.

V času napadov se je na oddajnih centrih nahajalo 37 delavcev oddajnikov in zvez in določeno število zaščitnih enot teritorialne obrambe. Delavci enote Oddajniki in zveze k sreči niso bili težje poškodovani ali ranjeni, je pa na oddajnem centru Krvavec raketen izstreljek, ki je prebil steno linkovskega terminala, k sreči za pol metra zgrešil enega od oddajničarjev, ki ga je zaradi sunka vrglo po tleh. Na oddajnem centru Nanos ni bil poškodovan nihče od oddajničarjev, ker so se zatekli v kletne prostore. Ranjeni pa so bili teritorialci in oskrbnik kože. Na oddajnem centru Kum prav tako ni bilo poškodovanih oddajničarjev, en član teritorialne obrambe je zaradi poškodb umrl, več jih je bilo ranjenih. Na oddajnem centru Domžale raketa, ki je priletela v kletne prostore, ni zadela nobenega od oddajničarjev, čeprav je priletela v prostor, kjer se je nahajal eden od njih, a k sreči ni bil poškodovan. Na oddajnem centru Pohorje,

ki je bil zaradi posebnosti terena obstreljevan s topovi iz doline, prav tako ni bilo poškodovanih.

Po prvem napadu je RTV Slovenija prešla na oddajanje enega radijskega in enega televizijskega oddajnika, po drugem, julijskem, napadu je za en dan izpadel televizijski program na Primorskem, drugod po Sloveniji pa sta bila usposobljena za delovanje en radijski in en televizijski oddajnik. Od 5. julija naprej so po vsej Sloveniji ponovno delovali dva televizijska programa in trije radijski programi.

Miran Dolenec, vodja Oddajnikov in zvez RTV Slovenija je povedal: »Pred, med in po vojni za Slovenijo je v napadih 24 ur dnevno deloval nadzorni center OZ in vzpostavljala zveze z vsemi točkami, mobilnimi ekipami in tako opravil zelo pomembno delo pri zagotavljanju delovanja oddajne mreže in s tem obveščanja javnosti. Vrednost škode kot posledice raketiranja je bila ocenjena na takratnih 10 milijonov nemških mark, sanacija vseh napadenih oddajnih centrov — oddajnikov in zvez pa je bila končana v nekaj letih. Obnova oddajnih centrov je bila sofinancirana s strani državnega proračuna in avstrijskega javnega medijskega zavoda ORF.«

Tekst: Sabrina Povšič Štimec
Foto: Adrian Pregelj

Prenova portala Dostopno.si

V novem letu še dostopnejša in preglednejša podoba portala

DOSTOPNO

Portal Dostopno.si, ki se posveča vsem področjem življenja in dela oseb z različnimi oblikami oviranosti, v leto 2020 vstopa v prenovljeni podobi. Glavni cilj portala je namreč preglednost, aktualnost in enostavna dostopnost uporabnikom.

Tematsko specializiran portal Dostopno.si, ki spremlja življenje oseb z različnimi oblikami invalidnosti, hkrati pa javnost ozavešča in opominja, da želijo invalidi doseči boljše razumevanje v družbi in se aktivno vključevati v politično, družbeno, gospodarsko in kulturno življenje, po petih letih delovanja vstopa v novo leto s prenovljeno oblikovno podobo. Še dostopnejša in preglednejša podoba portala bo omogočala lažje in hitrejše premikanje po spletni strani, veliko pozornosti pa so namenili tudi njeni funkcionalnosti in dostopnosti.

Portal Dostopno.si je v petih letih pridobil širok krog bralcev, gledalcev in poslušalcev. Uporabniki lahko na portalu preberejo članke s področja življenja, pravic, dela in vključevanja oseb z invalidnostjo v družbo, hkrati pa je portal

tudi zbirališče vseh radijskih in televizijskih oddaj, ki vključujejo omenjene tematike v svoje vsebine, ter oddaj, ki so opremljene s posebnimi tehnikami dostopnosti. Na portalu so na ogled in v poslušanje na voljo oddaje z zvočnimi opisi in zvočnimi podnapisi, ki so v prvi vrsti namenjene ljudem z okvaro vida, oddaje s tolmačem v znakovni jezik ter oddaje s podnapisi za gluhe in naglušne gledalce. Portal omogoča tudi dostop do oddaj Prisluhnimo tišini, ki nastajajo v sodelovanju z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije in so narejene v slovenskem znakovnem jeziku. Rubrika Napovedi pa je namenjena obveščanju o radijskih in TV-oddajah, osredotočenih na te tematike, in o oddajah, opremljenih s tehnikami dostopnosti.

Spletni portal Dostopno.si urejajo in pripravljajo v Službi za dostopnost pro-

gramov RTV Slovenija, kjer, med drugim, uvajajo in razvijajo tehnike dostopnosti, kot so zvočni opisi in zvočni podnapisi, podnaslavljanje ter opremljanje oddaj s tolmačem v slovenski znakovni jezik, sodelujejo pri mednarodnih projektih, aktivni pa so tudi v Evropski radiotelevizijski zvezi (EBU), kjer sodelujejo v posebni skupini strokovnjakov za dostopnost (EBU Access Services Experts Group). Tesno sodelujejo tudi z invalidskimi organizacijami in društvi ter z javnimi institucijami, ki pokrivajo ta področja. Več informacij najdete na spletnem portalu Dostopno.si

Tekst: Veronika Rot
Foto: arhiv RTV SLO

Nacionalni programi RTV Slovenija odslej v HD-tehniki tudi preko satelita

Prehod na oddajanje programa v visoki ločljivosti je pogojen s posedovanjem in pravilno uporabo sodobne tehnologije tako pri operaterju kot tudi pri gledalcih.

RTV Slovenija od 1. decembra 2019 vse svoje nacionalne programe oddaja v HD-tehniki in to preko vseh sodobnih distribucijskih kanalov: v kabelskih sistemih, preko IP operaterjev, prizemnem omrežju DVB-T, preko interneta in po novem tudi preko satelita DVB-S2. Zadnji prehod na kakovostnejše oddajanje preko satelita v tako imenovani HD-tehniki oziroma visoki ločljivosti se navezuje na tista gospodinjstva, kjer gledalci nacionalne televizijske programe spremljajo preko satelita in jih je bilo doslej možno gledati le v SD tehniki.

Prehod na oddajanje programa v visoki ločljivosti je pogojen s posedovanjem in pravilno uporabo sodobne tehnologije tako pri operaterju kot tudi pri gledalcih. Zaradi čim lažjega in nemotenega prehoda na nov sistem oddajanja za tiste gledalce, ki nacionalne televizijske programe spremljajo preko

satelita (ocenjujemo, da jih je okoli 12.000), bo RTV Slovenija v prehodnem obdobju do 6. januarja 2020 istočasno oddajala tako v stari SD kot v novi HD tehniki. RTV Slovenija bo gledalce o prehodu na nov način oddajanja obveščala tudi z obvestili na televizijskem ekranu.

Obračanje satelitske antene oz. »krožnika« ni potrebno, saj je spremljanje programov tako kot je bilo doslej omogočeno z istega geostacionarnega satelita na orbitalni poziciji 16° vzhodno. Spremenjeni so parametri za spremljanje programov v visoki ločljivosti. Ti so po novem:

polarizacija: vertikalna,
modulacija: DVB-S2 (8PSK),
frekvenca: 11.637 MHz,
simbolna hitrost: 30.000 sym/s in
FEC: 2/3.
sistem odklepanja kodiranih vsebin

ostaja enak – potreben je modul VIAC-CESS

Na novi frekvenci je možno spremljati televizijske programe: SLO1, SLO2, SLO3, in radijske programe Prvi, Val 202, Ars in Radio SI.

Uporabniki poiščejo programe v visoki ločljivosti tako, da na sprejemniku, ki mora podpirati sprejem DVB-S2 tehnike, preko nastavitev sprožijo funkcijo iskanja programov z novimi parametri (frekvenca, polarizacija, simbolna hitrost). Po uspešnem iskanju bo sprejemnik na novo najdene programe dodal v seznam programov in tako omogočil gledalcu spremljanje programov v visoki kakovosti.

Tekst: Služba za komuniciranje
Foto: www.canva.com

Kristina Remškar

Prišel je dan slovesa, ko so poslavljamo od Kristine Remškarjeve, naše dolgoletne sodelavke in prijateljice. Kristina se je z zlatimi črkami zapisala v zgodovino slovenske televizije, velja za pionirko naše televizije, bila je tretja TV-napovedovalka.

Marca 1959 je prišla na avdicijo na tedaj Televizijo Ljubljana. Pri Ani Mlakar je imela vaje za dikcijo in 25. maja istega leta že imela prvi nastop. TV občinstvo jo je takoj opazilo in jo sprejelo za svojo. Kristina je s svojo lepoto, milino, izjemno lepo barvo glasu in s suverenim nastopom 29 let nastopala in delala kot TV-napovedovalka. Ob napovedovalskem delu je že leta 1959 sprejela redno službo planerke TV-snemanj, ki jo je opravljala predano in natančno vse do upokojitve leta 1996.

Kristina je delala v zlati dobi napovedovalskega poklica, v času, ko je bil napovedovalski poklic izjemno cenjen in spoštovan. TV-napovedovalke so v njenem času veljale za prve TV zvezde. Na tedanji Televiziji Ljubljana je začela delati, ko je bilo komaj sto zaposlenih, domicil pa je imela Televizija tedaj v radijski hiši. Vse oddaje so tekle v živo iz enega studia v 5. nadstropju radijske hiše. TV-napovedovalke so se takrat stiskale v kotu in vedno pritekale pred TV-kamero, ko je bilo potrebno napovedati ali odpovedati TV-oddajo. Kristina v začetkih delovanja Televizije kot napovedovalka ni imela nikakršnega zgleda, učiti se je morala na lastnih napakah. To je bil čas, ko so se znali napovedovalci, novinarji, režiserji, inženirji, tehniki in vsi, ki so ustvarjali takratni TV-program, razveseliti prav vsakega programskega dosežka. Nikoli niso gledali na uro, bili so izjemni entuziasti ..., med njimi tudi naša draga Kristina, od katere se danes poslavljamo v Štepanji vasi. Kakor mi je nekoč zaupala Kristina, so se vsi televizijci izjemno razveselili novega TV-centra, ki je bil zgrajen leta 1975 in selitve iz radijske hiše v takrat novo hišo. TV napovedovalke so se iz skromne TV napovedovalnice, ki je bila do tedaj na Radiu Ljubljana v 1. nadstropju, preselile leta 1977. Začel se je nov čas za vse takrat zaposlene televizijce, tudi za TV-napovedovalke.

Djuro Penzeš

Našemu Djuru v slovo ...

Dragi Djuro,
bil si legenda slovenske zabavne glasbe 70-ih let,
bil si desetletja sodelavec RTV Slovenija,
bil si dolgoletni član PD RTV in bil si naš dober prijatelj....

Nekateri so te poznali desetletja, drugi le nekaj let.

Nekateri se te spominjajo kot super baskitarista pri posebnih projektih našega orkestra, drugi kot glasbenega urednika Radia Slovenija, tretji kot sodelavca Mediateke, ki pozna vsak glas, četrti kot prijaznega člana PD RTV, ki se je zmagoslavno zasmel, ko je prispel na vrh hriba. Dolga leta si bil aktiven član Upravnega odbora PD RTV, skrbel si za našo opremo, pomagal pri pripravi Zbora članov in bil v predsedstvu, zaigral si z nekaterimi člani Ruševcev našo himno Planinski pozdrav, ob kateri smo se veselo zavrteli. Koliko je bilo veselja in priprav, ko si bil dobri, stari dedek mraz naših otrok.

Kot dolgoleten, zvest član PD RTV, si bil tudi član naravovarstvenega odseka, rad si sodeloval pri čistilnih akcijah »očistimo Ljubljano«. Z veseljem si hodil na pohod ob Muri ob dnevu mokrišč. Vsako leto si šel s planinci na Krk. Povzpел si se na vrsto slovenskih vrhov. Skupaj smo bili v zimskih razmerah na dvatisočaku Debeli peči, spomnimo se tvojega veselja, ko sta z vodnikom stopila na vrh.

V novi TV-napovedovalnici je bila nameščena sodobna elektronska kamera in tedaj je ves tehnološki razvoj izjemno razveseljeval tudi Kristino.

Kristina je v svoji bogati TV karieri dosegla vse, kar je bilo moč doseči. Kot TV-napovedovalka in TV-voditeljica je vodila televizijsko oddajo TV kažipot, pa TV-oddajo V nedeljo popoldne. Vodila je številne glasbene festivale, ne le doma v Sloveniji, marveč tudi po številnih mestih nekdanje Jugoslavije. Z beograjskim voditeljem Mićom Orlovićem je Kristina vodila izjemno priljubljeno prireditve Pesmi poletja. Kot TV voditeljica je prepotovala dobršen del Slovenije in nekdanje Jugoslavije in vodila številne javne prireditve. Kot TV napovedovalka je gostovala tudi na televiziji na Slovaškem, Češkem, v Budimpešti in drugih državah, kjer je kot predstavnica takratne ljubljanske televizije predstavljala slovenske TV oddaje.

V dolgoletni TV karieri je s svojim marljivim znanjem in delom tako rekoč dosegla vse, kar je bilo moč doseči, nedvomno je izživela svoje sanje.

Leta 1977 se je Kristina nadvse razveselila rojstva hčerke Sabine in se vsa predala skrbi za družino.

Na RTV-ju je kot TV napovedovalka preživela veliko prostih sobot in nedelj, pogosto tudi kot vrhunski planerka TV-snemanj.

Kristina Remškar je za vedno obeležila slovensko javno televizijo. Njena mična podoba, umirjen in prelepo zvoneč glas bodo za vedno ostali v arhivih naše hiše. Večna je postala, ko je skorajda nevidna, neslišno stopila pred kamero, danes pa, v enakem mrazu, kot je prišla, odhaja od nas.

Draga Kristina, hvala za vse!

Iz govora Zdravka Erjavca na pogrebni slovesnosti 18. 1. 2019 v Štepanji vasi v Ljubljani.

Lani spomladi si šel z nami na dogo turo od Socerba do Ankarana in si ob tabli Ankanan pozabil na ves napor.

Zanimiva je bila tura na Vremščico, izbral si krajšo varianto, ki se je sprevrgla v daljšo, vse smo obrnili na šalo, dobrohotno si se nasmejal in naslednji dan si že drvel na kolesu, videli so tvoj bel čop v vetru in smejali smo se, da imaš dodaten trening po podaljšani turi prejšnjega dne ...

Ob novici o tvoji bolezni smo obnemeli, umaknil si se, podal v boj z boleznijo. Razveselili smo se novic, da ti gre na boljše. Kako smo te bili veseli, ko si januarja prišel na Zbor članov PD RTV, objeli smo te in se veselili, da si zopet z nami. Slišali smo se, Djuro, če greš z nami na Muro. Rekel si, da rajši ne zaradi viroz. Se nam je zdelo, da je res boljše, da še malo počakaš ... Čakali smo tvoj klic za pohod po Krku, klicali smo te. Rekel si, da le še govoriš z zdravnikom in najbrž greš in da te bo spremljala hčerka, da bo malo popazila nate. Veselilo nas je, da imaš tako krasno družino, ženo, hčerki in zeta, ki so pazili nate ... Žal nisi šel z nami. Ivan ti je poslal slike, poročal o pohodu. Zahvalil si se za lepe slike in tako iskreno napisal, da si žalosten, ker nisi z nami. Tudi mi smo bili žalostni, ker nisi bil z nami, še pomislili pa nismo, da ne boš nikoli več z nami ... Žal si se že naslednjo soboto, ko smo mi hodili po Jurčičevi poti, za vedno poslovil.

Dragi Djuro, težko nam je ob tvojem slovesu ... hvala ti za vse. Izrekamo sožalje tvoji družini ...

PLANINCI PD RTV

Iztok Mlakar: Štorije in baldorije (vinilna izdaja)

Iztok Mlakar je leta 1990 izdal svoj prvi album - najprej kaseto Štorije in baldorije za ZKP RTV Slovenija. Ob trideseti obletnici je legendarna izdaja dočkala še vinilni natis s posebej zanj restavriranimi posnetki in novim LP masteringom. Posebna izdaja za zbiratelje v omejeni, oštevilčeni nakladi. Z vinilnim albumom boste prejeli tudi pretočno kodo, ki omogoča prenos skladb v digitalnem formatu.

Zvočna knjiga Tadej Golob: Jezero

V sklopu projekta Jezero je v sodelovanju Radia Slovenija in založbe ZKP RTV Slovenija nastala tudi trinajsturna zvočna knjiga romana. Izjemno zvočno knjigo bere filmski in gledališki igralec Sebastian Cavazza, ki v istoimenski nadaljevanki TV Slovenija blesti v glavni vlogi Tarasa Birse.

Malčki (Mini Cuccioli)

Si lahko predstavljate Piščka, ki se je ravno izvalil iz jajca?

Pina, ki še ni odrasel žabec? Klobučnika, ki ima zobni aparat?

Divo, ki je prikupna račka? Oli, ki ima velike zvezdave oči?

Švigca, ki je droben kot marjetica? Priдруžite se Malčkom in njihovim dogodivščinam! Malčki so na voljo tudi v posebnem darilnem kompletu z igračo.

Fed horses "Izštekanii"

Album je nastal v istoimenski kulturni oddaji Jureta Longyke na Valu 202. Glasbeni čudež iz Logatca, skupina Fed Horses, je v minimalističnih akustičnih aranžmajih z oplemenitenim zvokom pridruženih gostov odigrala znane in predstavila sveženj novih slovenskih skladb. Jesen so dočkali s celovečernim nastopom v Izštekaniih, zimo pa s pričujočim digitalnim albumom.

Gajin svet

Večkrat nagrajena družinska romantična komedija! Gajin svet je zgodba o 11-letni deklici, ki pogumno rešuje razpadanje družine ob odhodu mame na misijo v Afriko, uči očeta osnovnih opravil, reši pubertetniško sestro pred spletnim nasilnežem in pokaže, da se v življenju nikoli ne smemo predati. Komedijo je režiral Peter Bratuša, skupaj s Špelo Oblak Levičnik pa sta za film napisala scenarij.

Šukar: Baro ilo

Izšel je Baro Ilo – dolgo pričakovani novi album skupine Šukar. Na njem so izključno avtorske skladbe skupine, pretežno v romskem jeziku.

David in ukradeno pero - Tomaž Pengov: Kamor greš

Ob sedemdesetletnici rojstva Tomaža Pengova je glasbeno uredništvo Prvega programa Radia Slovenija pripravilo projekt Kamor greš ..., katerega del je tudi istoimenska dvojna plošča. Prvi plošček Kamor greš ... prinaša enajst novih glasbenih priredb Pengovovih pesmi iz različnih obdobj njegovega ustvarjanja. Pri zasnovi tega dela projekta so ustvarjalci želeli poudariti izostren občutek za pripoved in poetično izvirnost, ki ju izžareva celotna ustvarjalnost Tomaža Pengova. To je vodilo tudi pri izbiri glasbenikov in nastala je zasedba David in ukradeno pero.

Na drugem ploščku Tomaž Pengov: Živo v Klubu K4 najdete posnetek koncerta, kjer je Tomaž Pengov nastopil pred ameriškim kantavtorjem Townesom van Zandtom.

Kreslinovanje - Vlado Kreslin - Mary Coughlan - Mali bogovi & Beltinška banda, CD, Ljubljana, 6.12. 2018 (dvojni vinilni album)

Novi dvojni koncertni album velikana slovenske folk in etno glasbe s prekmurkim pečatom Vlada Kreslina - Kreslinovanje – Cankarjev dom, 6. december 2018 - zdaj tudi v vinilni različici. Na dvojnem vinilnem albumu je ujet zadnji od njegovih treh lanskih razprodanih tradicionalnih decembrskih koncertov v Cankarjevem domu. Najboljši 180g vinil. Poseben LP mastering. Omejeno število oštevilčenih in od avtorja podpisanih izvodov.

					KRIČAČ	MESTO V SEVERNI ITALIJI	ZELIŠČNI LIKER	ODDELEK V VAGONU	ZBOROVODJA KUNEJ	ZG. DEL STOPALA
					KRATKA POUČNA ZGODBA IZ ŽIVALSKEGA SVETA					
					ZADNJA GRŠKA ČRKA					
					SUROVINA ZA IZDELLOVANJE CEMENTA					
					MOŠKI V MOLITVI					
					OTOK V KIKLADIH					
					▷				TEKMA V TREH DISCIPLINAH	PISATELJICA PEROCI
KRIČAČ	GR. BOG SMRTI	PRIVRŽENEC ETATIZMA	PLAČILO (ZASTAR.) REKA V HERCEGOVINI	▽			FIGURAPRI ČETVORKI LEPOTA, MIK			
TENIŠKI IGRALEC								RAJKO LOTRIČ DVOM V KAJ		
OČKA					VELIKA SLAŠČICA	ANG. GLASB. SKUPINA STARA MAMA				
PRIPOVEDOVALKA										REKASKOZI BERN
LOJNA BULA							GRŠKA ČRKA HUD PRETRES			
RIMSKI CESAR				GROBAPILA ZA LES INDIJ						
JUTRANJA ZARJA, SVIT (REDKO)						KRAJNA JUGU CRESA				
IGRALKA KOPITAR						ANGLEŠKI NOGOMET. (HARRY)				

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov kriac@rtvslo.si. Izžrebali bomo tri nagrajence.

Planica

30 let oddaje

Radio Ga Ga

Vsak petek ob 10. uri
na Prvem programu Radia Slovenija